5
2008

NA CD ZDARMA 16 PROGRAMŮ PRO BEZPEČNOST

NEJPRODÁVANĚJŠÍ POČÍTAČOVÝ ČASOPIS

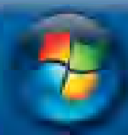
www.ppk.cz

počítač pro každého

18 STRAN NÁVODŮ

- Začínáme s ICQ
- Tiskneme tabulky v Excelu
- Fotoalbum pro internet
- Jak se chránit před špiony
- Jak vyříznout část obrázku

Windows Vista: fakta versus mýty

KDY A KOMU SE VYPLATÍ PŘEJÍT NA NOVÝ SYSTÉM?

27 NEJČASTĚJŠÍCH OTÁZEK A ODPOVĚDÍ ▶ 10

TEST

Fotoaparáty s velkým přiblížením ▶ 16

TEST ULTRAZOOMOVÝCH PŘÍSTROJŮ

Přehrajte jakékoli video! ▶ 25

JAK INSTALOVAT POTŘEBNÉ DOPLŇKY

PŘEDSTAVUJEME

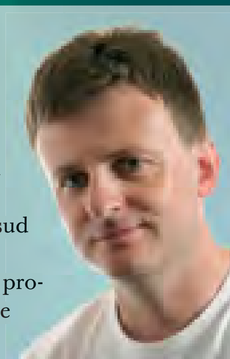
Lehoučký notebook ▶ 34

Video ve vysokém rozlišení ▶ 35

9 771212 072697 05

3. 3. 2008 Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 72 Sk

NOVÁ WINDOWS, BEZPEČNOSTNÍ PROGRAMY A KŘÍŽOVKA O CENY

Vážení čtenáři, hlavním tématem pátého letošního vydání PPK jsou odpovědi na nejčastější otázky související s novými verzemi operačního systému Windows Vista. Přečtěte si o potřebném výkonu počítače, o tom, kterou edici nového systému případně zvolit, a o tom, jak je to s bezpečností nových Windows. V redakčním testu vám představíme trojici digitálních fotoaparátů, které se vyznačují širokým rozsahem ohniskové vzdálenosti objektivu neboli velkým optickým zoomem.

Článek na přání je věnován řešení problému, jak co nejvíce barevně sladit to, co v nějakém grafickém programu vidíte na obrazovce monitoru, s tím, co jako výsledek vaší práce vyjede na papíře z vaší tiskárny. Nikdy to asi nebude úplně totéž, ale s využitím několika nastavení se můžete ideálu alespoň přiblížit.

Na vaše přání opět (po dvouměsíční přestávce) zařazujeme křížovku o ceny. Tentokrát můžete vyhrát některou z hodnotných cen od společnosti Belkin. Mezi nimi jsou zařízení pro domácí síť a také přepěťová ochrana nejen pro počítač, ale i pro spotřební elektroniku.

Na přiloženém cédéčku tentokrát najdete výběr bezpečnostních programů. Bezpečnost počítače totiž nespočívá jen v ochraně proti virům, účinná ochrana musí být komplexnější. Kromě antivirového programu je vhodné používat i nástroje na ochranu proti špionským programům (tzv. antispyware) a také programy, které blokují nežádoucí internetový provoz (firewally). O bezpečí vašich dat se postarají i programy šifrovací a takové nástroje, které z disku odstraní různé stopy po vaší činnosti. Jestliže takové nástroje dosud nepoužíváte, doporučujeme vám vyzkoušet některý z bezplatných programů, které jsou na CD v rubrice Bezpečnost.

Chcete-li počítač využít k něčemu opravdu užitečnému, měli byste vyzkoušet některý z kalendářů a osobních plánovačů. Uvidíte, že zvyknete-li si používat elektronický diář místo spousty papírků, které se rády ztrácejí, či místo zápisků ve stolním kalendáři, které se vám samy nepřipomenou, počítač nejen přispěje k lepší organizaci vašeho času, ale třeba vás také ušetří řady nepříjemností, plynoucích ze zapomenuté schůzky či důležitého výročí.

Nezapomněli jsme ani na ty, kteří si s počítačem rádi hrají. Tentokrát jsme pro vás zajistili plnou verzi programu Konstruktér kreslených filmů, určeného především pro děti. V tomto programu si snadno sestavíte animovaný film – stačí si vybrat z předem připravených postav a scén, postavičkám přiřadit příslušné pohyby a doplnit zvukový doprovod, případně titulky.

Přeji vám bezpečný provoz a příjemnou zábavu.

Ivan Heisler, šéfredaktor

POZOR, ZMĚNA!

Předplatné objednávejte na nové adrese.
Předplatné časopisu Počítač pro každého nyní zajišťuje společnost **SEND Předplatné, s. r. o.** Veškeré objednávky a další korespondenci ohledně předplatného v ČR
(včetně případných reklamací nedoručených časopisů)
posílejte na adresu SEND Předplatné, P. O. BOX 141, 140 21 Praha 4
(tel.: 225 985 225, e-mail: *ppk@send.cz*).

Více na straně 49.

Reklamace poškozených nebo nečitelných CD/DVD nadále posílejte na adresu redakce, případně e-mailem na adresu *cd@ppk.cz*.

VÝROČNÍ ANKETA PPK

Jako každý rok i letos vás chceme poprosit o spolupráci při zjišťování vašich názorů na náš časopis a vašich požadavků na témata, o kterých byste v něm rádi četli. Vyplňte prosím přiloženou anketu (buď na papíře, přiloženém ke všem výtiskům PPK distribuovaným v České republice, nebo na internetové stránce *www.ppk.cz/anketa2008*) a do konce března nám ji pošlete do redakce. Kromě toho, že vylosovaní účastníci dostanou předplatné časopisu, bude vaší odměnou za spolupráci to, že svými odpověďmi ovlivníte obsah příštích vydání PPK tak, aby lépe odpovídal vašim představám a byl pro vás ještě užitečnější.

Těšíme se na vaše příspěvky.

NOVÁ SLUŽBA PRO PŘEDPLATITELE: SLEDUJTE SVÉ PŘEDPLATNÉ ON-LINE!

Každý předplatitel má nyní možnost sledovat své předplatné prostřednictvím internetu. Na internetové stránce *www.send.cz* (vpravo v sekci **Přihlášení** – viz obrázek) zadejte jako jméno své příjmení včetně diakritických znamének a první písmeno napište velké (organizace zapíše IČ). Jako heslo uveďte svoje předplatitelské číslo (toto číslo je uvedeno jako specifický symbol na faktuře k předplatnému a najdete jej vždy i na obalu, v němž je vám doručen časopis, a to na třetím řádku adresy). Na Vaší kartě je uveden seznam předplacených časopisů, období, na které máte časopisy předplaceny, a to, jestli máme zaevidovanou Vaši platbu. Můžete zde také změnit zasílací adresu, předplatné ukončit, případně vytisknout fakturu nebo daňový doklad.

CO NAJDETE NA CD?

KONSTRUKTÉR KRESLENÝCH FILMŮ: NOVÍ BRÉMŠTÍ

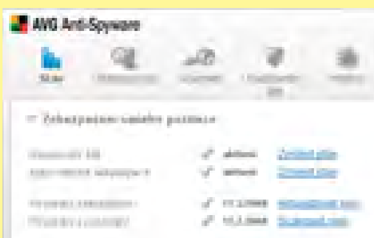
Chtěli jste si někdy zkusit vytvořit vlastní animovaný film? Máte k tomu teď příležitost. I když konstruktér nedovoluje vytvářet vlastní postavy a nabízí pevně danou škálu činností vlastních postav, může být vytvoření animovaného filmu včetně zvuků a titulků zajímavé. Program totiž obsahuje velké množství předpřipravených pozadí, různých předmětů a postav, které můžete snadno rozpohybovat pomocí animací, směšných zvuků a zábavné hudby. Nezáleží na vašem věku – staňte se animátory!

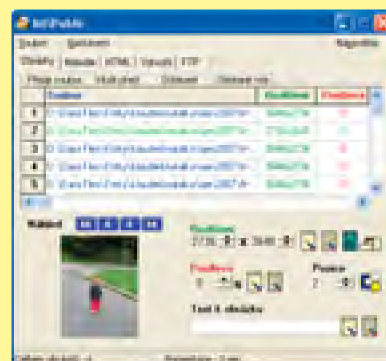
rubrika na cd: obsah cd/bonus

AVG ANTI-SPYWARE 7.5 FREE EDITION

Přinášíme vám bezplatný český program AVG Anti-Spyware Free Edition, který odstraní z vašeho počítače tzv. spyware, tzn. programy narušující vaše soukromí, se kterými si běžný antivirový program většinou nedokáže poradit. Po dobu třiceti dnů si můžete vyzkoušet všechny funkce placené verze, např. rezidentní štít, on-line aktualizace, několik typů testů, automatické spouštění testů a nástroj pro mazání souborů bez možnosti obnovy. Pokud se rozhodnete program používat i nadále bez placené registrace, dojde k vypnutí některých pokročilých funkcí, jako je ochrana v reálném čase.

rubrika na cd: obsah cd/bezpečnost

IMGPUBLIC V1.3

Pomocí tohoto programu snadno vytvoříte ze svých oblíbených obrázků nebo fotografií (ve formátu JPG) webové prezentace. Pro vytváření efektních prezentací je k dispozici několik různých šablon (další si lze stáhnout ze stránek autorů programu). Prezentace může probíhat automaticky po zadaném časovém intervalu, který lze zvolit pro každou fotografii samostatně. Prezentaci je dále možné oživit vložením hudební skladby na pozadí. Program obsahuje i jednoduchý FTP klient pro snadné kopírování prezentací na internetový server.

rubrika na cd: obsah cd/servis

Notebook i pro hráče

Notebook Umax VisionBook 7900WXR má ve výbavě výkonnou grafickou kartu (zahrnující čip nVidia GF 8800M GTX a 512 MB paměti), a proto osloví nejen náročné mobilní uživatele, ale i hráče her. Model v základní výbavě s dvoujádrovým procesorem Intel Core 2 Duo T7500, s 2 GB operační paměti, pevným diskem o kapacitě 250 GB a zmíněnou grafickou kartou pořídíte za 58 298 Kč. Součástí výbavy je i 2megapixelová videokamera, bezdrátové adaptéry Bluetooth a Wi-Fi, DVD vypalovačka, čtečka paměťových karet, TV výstup, rozhraní DVI a brašna. Notebook pracuje pod operačním systémem Windows Vista Home Premium. Zobrazovací displej s lesklou úpravou povrchu má úhlopříčku 17 palců (43,2 cm) a pracuje v rozlišení 1680 × 1050 bodů. Za zmínku stojí i zvukový systém s podporou pro 3D technologii SRS WOW, tvořený dvěma reproduktory a vestavěným subwooferem.

UMAX VISIONBOOK 7900WXR

Cena včetně DPH: od 58 298 Kč.

www.umax.cz

Bezdrátové telefony

Bezšňůrové telefony Gigaset S670 a S675 (viz obrázek) obsahují integrovaný telefonní záznamník a součástí jejich výbavy je i velký podsvícený displej (podporuje zobrazení 65 000 barev) a přehledně rozložená klávesnice. Snadné ovládání je zajištěno díky grafickému menu, které nabízí i integrovaný kalendář, telefonní seznam a možnost zasílat SMS – tato řada telefonů Gigaset umí odesílat a přijímat textové zprávy dlouhé až 640 znaků. Telefonní seznam pojme až 250 kontaktů – každý kontakt může obsahovat jméno, až tři různá telefonní čísla, e-mailovou adresu a také údaj o narozeninách. V telefonu Gigaset S675 je navíc zabudován telefonní záznamník, který dokáže nahrát zprávy v celkové délce až 40 minut.

SIEMENS GIGASET S670

Cena včetně DPH: 2 590 Kč.

SIEMENS GIGASET S675

Cena včetně DPH: 3 190 Kč.

www.siemens.cz/gigaset

Pouzdra na fotoaparáty a kamery

Nylonová pouzdra na fotoaparáty a videokamery vyráběná společností Case Logic mají lycrové polstrování, které chrání před poškrábáním nejcitlivější části přístroje, tedy čočku a LCD displej. Nejmenší pouzdro PSL-16 (viz obrázek) disponuje kapsičkou na paměťové karty a uvnitř tohoto pouzdra je fotoaparát zachycen bočními elastickými pásky. Jeho větší alternativa PSL-26 je vybavena klasickým uzavíráním na šňůrku, ani tady však nechybí kapsička na paměťovou kartu. Pouzdro PSL-36 už počítá s větší výbavou fotografů – v jeho kapsách je možné uchovávat doplňkové příslušenství. Všechny modely jsou vybaveny praktickým úchytem a karabinou pro připevnění k páskům nebo batohům. Pouzdro PSL-46 je určeno pro ukrytí digitální kamery, nabízí množství kapes a je opatřeno ramenním popruhem. Na všechna pouzdra poskytuje výrobce doživotní záruku.

CASE LOGIC PSL-16

Cena včetně DPH: 269 Kč.

CASE LOGIC PSL-26

Cena včetně DPH: 319 Kč.

CASE LOGIC PSL-36

Cena včetně DPH: 349 Kč.

CASE LOGIC PSL-46

Cena včetně DPH: 649 Kč.

www.caselogic.cz

Bezdrátový USB rozbočovač

Pokud přes rozhraní USB často připojujete k počítači nějaká doplňková zařízení, mohl by se vám hodit zajímavý USB rozbočovač od společnosti Belkin (jeho označení je F5U302ea). Je zajímavý tím, že s počítačem komunikuje bezdrátově: umožňuje tak tisknout na tiskárně, skenovat pomocí skeneru, zálohovat soubory na externí pevný disk nebo poslouchat hudbu z USB flash disku, aniž musíte tato zařízení propojovat s počítači pomocí USB kabelů. Tento rozbočovač nabízí čtyři porty USB 2.0 High Speed s maximální přenosovou rychlostí 480 Mb/s a bezdrátové propojení s počítačem lze navázat ze vzdálenosti až 10 metrů. Při přenášení notebooku po místnosti je tak stále k dispozici desetimetrový bezdrátový přístup k periferním zařízením. Díky tomuto řešení můžete USB zařízení umístit mimo svůj pracovní stůl a získat tak na něm více volného místa. Tento produkt bude k dispozici od dubna 2008 za 5 499 Kč.

BELKIN F5U302EA

Cena včetně DPH: 5 499 Kč.

www.belkin.com/cz

Domácí tisk fotografií

Tiskárna HP Photosmart D5360 poskytuje jednoduchý způsob, jak doma tisknout kvalitní fotografie a dokumenty v laserové kvalitě. Díky barevnému displeji o úhlopříčce 3,8 cm a slotům pro vložení paměťových karet tato tiskárna navíc umožňuje tisknout snímky bez použití počítače. Tato tiskárna je připravena i pro potisk optických médií (CD, DVD či Blu-ray). Připojení k počítači se realizuje přes rozhraní USB 2.0 a barevný tisk probíhá v rozlišení až 4 800 × 1 200 dpi. Rychlost tisku udává výrobce až 32 str./min. černě a až 24 str./min. barevně. Při tisku se používají dvě náplně: jedna obsahuje inkoust černý a druhá inkousty barevné. Dokoupit lze i fotografické náplně. Zajímavým prvkem výbavy je duplexní jednotka, díky níž můžete dokumenty tisknout na obě strany papíru.

HP PHOTOSMART D5360

Cena včetně DPH: 3 190 Kč.

www.hp.cz

Bezdrátové připojení projektoru

EDIMAX WP-S1000

Cena včetně DPH: 5 712 Kč.

www.edimax.com

Zařízení Edimax WP-S1000 umožňuje pomocí technologie Wi-Fi bezdrátový přenos dat mezi projektorem a např. notebookem. Umožňuje tak zobrazování veškerých souborů (tedy i obrázků a filmů), aniž by bylo třeba notebook fyzicky připojovat k projektoru. Model WP-S1000 je navržen tak, aby jeho použití bylo co nejjednodušší – díky automatické instalaci ovladačů ho zvládne zapojit i méně technicky zdatný uživatel. Propojení s projektorem se realizuje přes rozhraní VGA.

DIGITÁLNÍ KABELOVÁ TELEVIZE UPC ODSTARTOVALA ŘÁDNÉ TV VYSÍLÁNÍ VE VYSOKÉM ROZLIŠENÍ

Společnost UPC Česká republika 13. února zahájila řádné digitální televizní vysílání ve vysokém rozlišení (HDTV), a to hned dvou televizních stanic – National Geographic HD a Voom HD. Na příští měsíce plánuje zařazení dalších. Obě televizní stanice vysílají v angličtině, jsou součástí základní nabídky Standard a automaticky jsou zahrnuty i ve vyšší nabídce Supreme. Sledovat je lze pouze pomocí HD boxu: ten společnost UPC zákazníkům zapůjčuje za příplatek 150 Kč měsíčně (včetně DPH). Oba programy je možné sledovat na vhodném TV přijímači s rozlišením min. 1 280 × 720 bodů a se vstupem HDMI. Společnost upozorňuje, že konstatování výrobce, že TV přijímač je HD ready, ještě nezaručuje kvalitní příjem vysílání. Důležitou podmínkou je rozlišení obrazu, většinou udávané jako počet řádek.

www.upc.cz

UKÁZKA EFEKTIVNÍ KANCELÁŘE

Společnost Microsoft otevírá projekt Efektivní kancelář – praktickou ukázku toho, jak mohou nejmodernější informační technologie změnit i chod běžné české firmy. Tato ukázka je umístěna v sídle společnosti Microsoft. Cílem je ukázat, jak využití moderních nástrojů a aplikací dokáže nejen zefektivnit týmovou práci, ale významným způsobem i ušetřit finanční prostředky. Veřejnost může projekt Efektivní kancelář navštívit ve vybraných dnech na základě rezervace termínu návštěvy na telefonním čísle 241 029 500 anebo e-mailem na *skancl@microsoft.com*.

www.microsoft.com/cze

NOVINKY ZE SVĚTA HER

Svět čtyř disneyovských princezen čeká na nové návštěvníky. CD Projekt právě vydává hru z produkce Disney Interactive Studios nazvanou „**Disney Princezna: Kouzelná cesta**“. Tato hra je určena hlavně malým slečnám princezničkám, které jsou zvědavé na život skutečné princezny. Vstupte do pohádkového království Popelky, Sněhurky, Jasmíny nebo Ariel, malé mořské víly. PC hra „Disney Princezna: Kouzelná cesta“ je česky dabována a stojí 799 Kč / 999 Sk.

Datadisk k oblíbené hře „**Zoo Tycoon 2: Extinct Animals**“ se dostává do prodeje. V české verzi se setkáte s více než třiceti unikátními zvířaty, která v přírodě už nežijí. Všechna tato zvířata vyžadují ve hře speciální pavilony – mezi nové budovy se řadí např. i paleolaboratoř a síň jeskynních maleb. Jedná se o datadisk, který vyžaduje originální českou verzi hry Zoo Tycoon 2. Datadisk „Zoo Tycoon 2: Extinct Animals“ v české verzi se v České republice a na Slovensku prodává za 599 Kč / 799 Sk.

www.cdprojekt.cz

TISKÁRNÁM HP DESKJET JE 20 LET

Je tomu právě dvacet let, co společnost Hewlett-Packard představila první inkoustovou tiskárnu HP DeskJet. Hlavním cílem při uvedení tiskárny na trh bylo poskytnout uživatelům řadu jednoduchých tiskáren (nahrazujících jehličkové tiskárny) v ceně do tisíce dolarů. Dodnes bylo na celém světě prodáno více než 200 milionů tiskáren a multifunkčních zařízení této kategorie.

www.hp.cz

Windows Vista: fakta vs. mýty

Ohledně Windows Vista koluje mezi uživateli spousta fám, mýtů, pomluv a omylů. Rozhodli jsme se vnést do situace okolo nové verze Windows trochu světla a odpovědět na některé časté otázky čtenářů.

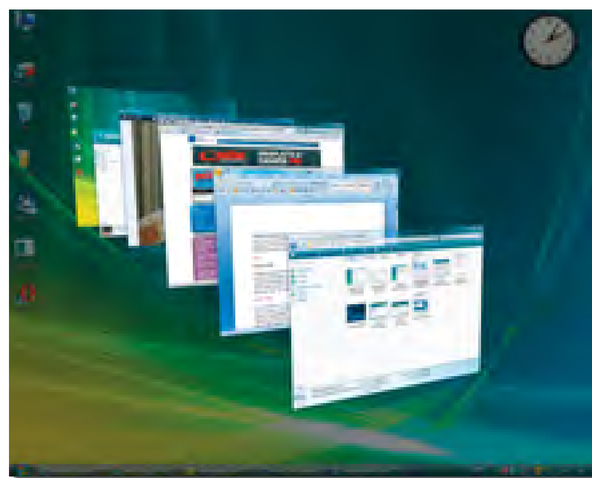
Nastal čas pro Windows Vista?

Hodlám si koupit nový počítač. Mám si k němu pořídit Windows XP, nebo Windows Vista?

Windows XP jsou osvědčený systém s velkou podporou ze strany výrobců softwaru i hardwaru, což je vzhledem k jejich aktuálnímu tržnímu podílu (jsou skoro na 80 % všech počítačů) pochopitelné. Windows Vista jsou však také systém, který přináší řadu novinek.

Koupě nového počítače je nejlepší příležitost pro přechod na Windows Vista. Stejně se musíte zabydlovat v novém počítači, instalovat oblíbené programy a provádět různá nastavení, takže zabijete dvě mouchy jednou ranou. Navíc si můžete vybrat počítač, který nebude mít s Windows Vista problémy a se kterým je lze pořídit i za výhodnější cenu.

Koupě nového počítače je nejlepší příležitost pro přechod na Windows Vista.

▼ Rozhraní Aero není zbytečnou omalovánkou, přináší zajímavé funkce usnadňující ovládání.

Většina lidí prý přechází na nová Windows až po vydání prvního servisního balíčku (SP1). Mám s přechodem tedy také počkat?

Jednoznačný důvod k tomu není, ale je pravda, že třeba některé velké firmy s přechodem čekají až na balíček SP1, který zbaví nová Windows dětských nemocí. Avšak drtivou většinu aktualizací, které budou součástí SP1, již dnes lze automaticky instalovat z internetu – balíček SP1 navíc vyjde pro česká Windows Vista asi už v dubnu a bude možné si jej zdarma stáhnout z internetu.

Hodně jsem slyšel a četl o tom, že se Windows Vista špatně prodávají. Má tedy vůbec smysl o jejich pořízení uvažovat? Nepřijdou rychle nějaká novější Windows?

I podle těch nejčernějších čísel ze seriózních zdrojů se Windows Vista prodávají alespoň tak dobře jako ve své době Windows XP. Je třeba si uvědomit, že Windows XP jsou stále velmi kvalitní, takže přechod na novou verzi Windows není tak akutní. Trend je ale takový, že podíl Windows XP pozvolna klesá, a podíl Windows Vista naopak roste (už jsou druhým nejrozšířenějším operačním systémem). Pokud jde o další verzi Windows, podle dostupných oficiálních i neoficiálních informací nic nenasvědčuje tomu, že se jí dočkáme dříve než v roce 2010. Nyní tedy nelze obecně říci, že by pořízení Windows Vista bylo nějakým zcela nesmyslným krokem, i když v internetových diskuzích lze najít i zastánce tohoto názoru.

Je váš počítač dostatečně silný?

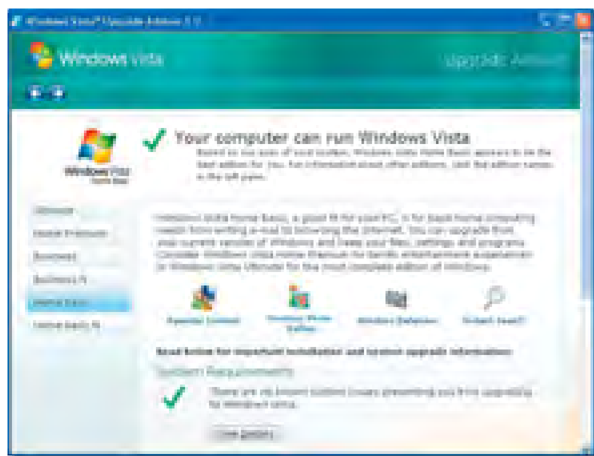
Zajímalo by mě, jaká konfigurace počítače je pro Windows Vista doporučena.

Oficiální doporučená konfigurace je počítač alespoň s 1 GHz, 1 GB RAM, 40GB pevným diskem (15 GB musí být volných), DVD mechanikou a grafickou kartou s podporou pro DirectX 9.0.

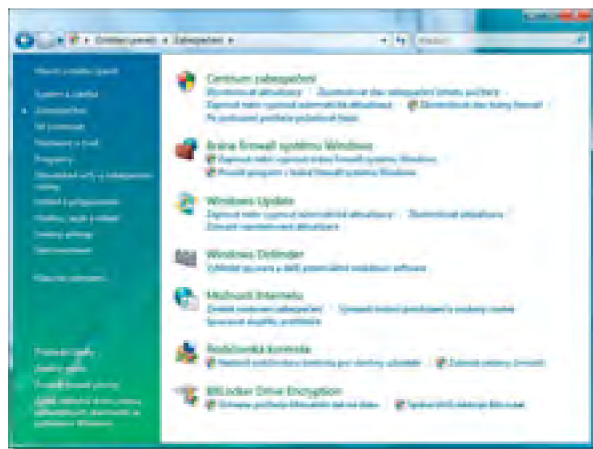
Podle našich zkušeností je tato konfigurace spíše rozumným minimem než konfigurací, která by poskytovala nějaké výkonnostní rezervy například pro hraní moderních her. Obecně samozřejmě platí, že čím silnější počítač, tím lépe.

Windows Vista obsahují DirectX 10. Potřebuji tedy grafickou kartu, která podporuje DirectX 10?

Pro Windows Vista postačí grafická karta s podporou pro DirectX 9. Pro hry, které DirectX 10 používají, však adekvátní grafickou kartu samozřejmě potřebovat budete.

▲ Nevíte, jestli máte na Windows Vista dostatečně výkonný počítač? Aplikace Upgrade Advisor to zkontroluje za vás.

Microsoft doporučuje 1 GB RAM, my se však kloníme k 2 GB. Při dnešních cenách operačních pamětí se to vyplatí.

◀ Jednou z hlavních devíz Windows Vista je bezpečnost.

Slyšel jsem, že Windows Vista kladou velké nároky na výkon grafické karty. Pro kancelářské využití se mi však pořízení výkonné grafické karty jeví jako zbytečné. Opravdu je potřeba?

Pro nové grafické rozhraní Aero, které je součástí Windows Vista, je potřeba grafická karta, která podporuje DirectX 9 a Pixel Shader 2.0 a která má alespoň 128 MB paměti. To není u dnešních nových počítačů zas tak přehnané.

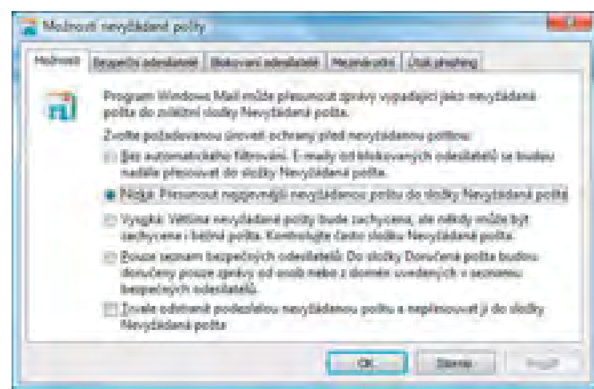
Rozhraní Aero však není nutné používat vždy. Například pro kancelářskou oblast lze použít i alternativní grafické rozhraní, které si neklade takové nároky na grafickou kartu, vystačí si s každou jen trochu novější grafickou kartou a rovněž disponuje novým vzhledem Windows Vista. Nejsou však dostupné některé grafické efekty.

Prý jsou Windows Vista extrémně náročná na kapacitu operační paměti. Je to pravda a jakou kapacitu byste doporučili?

Pravda to je jen zčásti. Windows Vista obsadí více operační paměti než Windows XP, ale zároveň disponují její lepší správou. Windows XP mají ve zvyku ukládat data na pomalý pevný disk místo do rychlé operační paměti, i když je jí k dispozici relativně dost. Je to dáno historickými příčinami: operační paměti byly drahé a jejich kapacita se počítala maximálně ve stovkách MB, a nikoliv dokonce až v tisících MB jako dnes. Toto chování však přináší nepříjemné zpomalení počítače, protože pevný disk je dnes prakticky největší brzdou výkonu počítačů.

Windows Vista se tak nechovají a data na pevný disk místo do operační paměti ukládají s větší rozvahou. Přestože tedy dochází k obsazení většího prostoru operační paměti, obecně to má pozitivní dosah na svižnost počítače. Platí to, zejména když počí-

▼ Také boj s nevyžádanou poštou (spamem) je ve Windows Vista snazší.

Podle našich zkušeností je doporučená konfigurace spíše rozumným minimem než konfigurací, která by poskytovala výkonnostní rezervy.

tač běží delší dobu bez restartování nebo vypnutí, případně když používáte náročné programy či hry.

Microsoft doporučuje 1 GB RAM a my doporučujeme směřovat až ke 2 GB. Při dnešních cenách operačních pamětí se to rozhodně vyplatí.

Vyžadují Windows Vista připojení k internetu?

Je součástí doporučené konfigurace. Vyloženě nezbytné sice není, ale je vhodné například pro stahování oprav a aktualizací. Některé funkce nejsou bez připojení k internetu přístupné (např. televizní program).

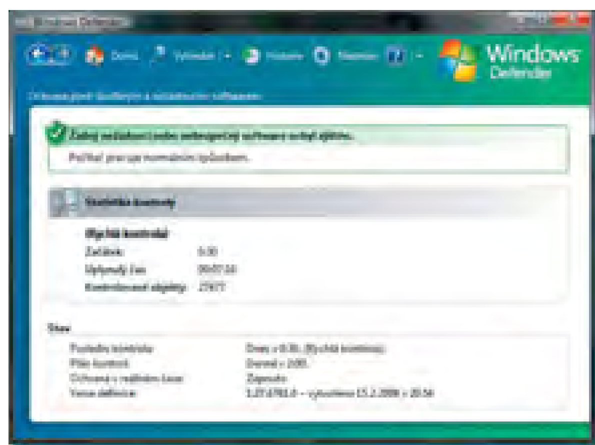
Je pro instalaci Windows Vista opravdu nutná DVD mechanika?

Windows Vista se běžně dodávají pouze na DVD nosiči. Na webu společnosti Microsoft je však možné po zakoupení Windows Vista doobjednat alternativní instalační média, v tomto případě klasická CD. Při dnešních cenách DVD mechanik se však domníváme, že mnohem rozumnější je investovat do vylepšení stávajícího počítače a rozšířit ho o přehrávání filmů či o pohodlnější zálohu dat.

Jak zjistím, je-li můj počítač pro Windows Vista dostačující?

Nejjednodušší je použít utilitu Windows Vista Upgrade Advisor přímo od Microsoftu, kterou naleznete i na našem CD. Ta otestuje váš počítač a prozradí vám, jestli je jeho výkon a vybavení odpovídající, případně poradí, kde je třeba výkon zvýšit.

▼ Integrovaný Windows Defender patří mezi lepší antispywarové programy.

Kterou edici si vybrat?

Kterou edici doporučujete do domácnosti a kterou do kanceláře?

Do domácnosti se hodí edice Home Premium. Některé počítače z kategorie těch nejlevnějších se prodávají s edicí s Home Basic, ale v té chybí třeba Windows Media Center pro sledování televize. Pro kancelářské využití je vhodná edice Business.

Edice Ultimate je vybavena tak, že se hodí prakticky pro cokoliv, je však dost drahá a většinou je zbytečné volit právě ji. Přehled rozdílů mezi jednotlivými edicemi naleznete na adrese *http://www.microsoft.com/cze/windows/products/windowsvista/editions/n/choose.mspx*.

Která edice Windows Vista je nejlevnější?

Je to edice Home Basic. Ta je však výrazně hůře funkčně vybavena než o něco málo dražší edice Home Premium, která se pro domácí uživatele rozhodně hodí více. Zde se šetřit opravdu nevyplatí.

Která edice Windows Vista je nejlepší?

Pokud se budeme bavit o množství funkcí, nejlépe je na tom edice Ultimate, která je také nejdražší.

Která edice nahrazuje Windows XP Media Center?

Edice Home Premium, která stejně jako Windows XP Media Center disponuje programem pro sledování televize a nahrávání videa. To umí i dražší edice Ultimate, naopak to neumí Home Basic a Business.

Která edice je hardwarově nejméně náročná?

Budeme-li vycházet z doporučené konfigurace Microsoftu, je to edice Home Basic: u ní je doporučeno jen 512 MB RAM místo 1 GB RAM. Je to hlavně proto, že tato edice jako jediná neobsahuje nové grafické rozhraní Aero, takže jí také stačí grafická karta s pamětí o kapacitě jen 32 MB (místo 128MB paměti). Ale Aero lze vypnout i v ostatních edicích, takže i tam můžete takto snížit hardwarovou náročnost.

Co je pravdy na tom, že edice Home nefungují na počítačích s vícejádrovými procesory (např. Intel Core 2 Duo)?

Naštěstí vůbec nic. Zmíněné edice pouze nepodporují více procesorů v jednom počítači. Vícejádrový procesor se sice „tváří" jako více procesorů, jde však stále o jeden jediný procesor a žádná edice Windows Vista s ním nemá problém.

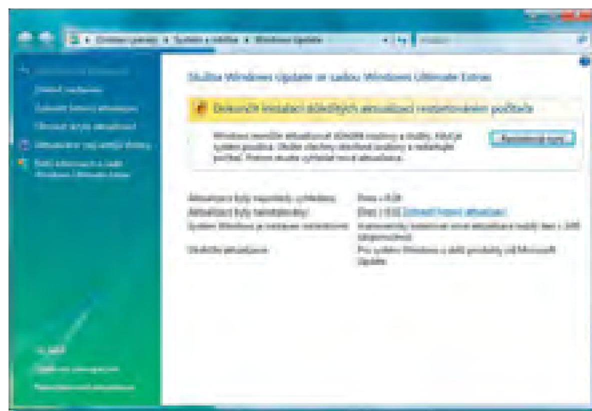
Kterou edici si mám vybrat pro notebook?

Záleží na tom, jak svůj notebook používáte. Platí to samé co v případě předchozích odpovědí. Není žádná edice, která by byla vyloženě optimalizovaná pro použití v notebooku, nebo naopak ve stolním počítači.

Všechny edice Windows Vista jsou k dispozici v 32bitové a 64bitové verzi. Co to znamená a kterou z nich si mám vybrat?

Komplexní odpověď na tuto otázku by vydala na samostatný článek. 64bitová verze je technologicky modernější, což pro vás jako pro uživatele znamená třeba vyšší bezpečnost nebo možnost použít více než 4 GB RAM. Zároveň ale můžete narazit na problémy s nekompatibilitou některých her a programů nebo na nedostupnost ovladačů pro hardware. Klasická, 32bitová verze představuje sázku na jistotu.

Výběr mezi 32bitovou a 64bitovou edicí doporučujeme konzultovat se zkušenějším uživatelem či prodejcem počítačů a vzít přitom ohled na konkrétní požadavky (např. na programy, které chcete používat, a na hardware, který používáte nebo si chcete koupit). Pokud si však rovnou vyberete 32bitovou edici, rozhodně nic nezkazíte, většinu běžných uživatelů nijak neomezuje.

▲ I instalace aktualizací je oproti Windows XP přehlednější.

Bezpečnost Windows

Jsou Windows Vista bezpečnější než Windows XP?

Pokud bychom vzali počet chyb objevených během prvního roku od vydání, pak Windows Vista jsou bezpečnější než Windows XP, ale takové srovnání je diskutabilní. Faktem je, že Windows Vista v základní instalaci obsahují více bezpečnostních funkcí než Windows XP.

Jde například o ochranu proti internetovým podvodům (proti phishingu), vylepšený osobní firewall, chránící počítač před útoky z internetu, ochranu proti nevyžádaným e-mailům v dodávaném poštovním programu a v neposlední řadě o program pro boj s některými záškodnickými programy (např. spywarem).

Je součástí Windows Vista antivirový program? Četl jsem kdysi, že bude.

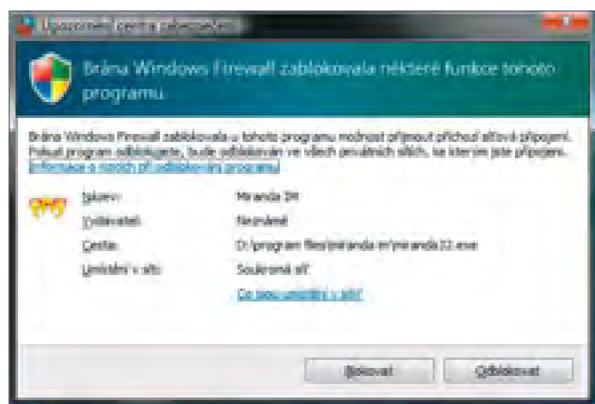
Spekulovalo se o tom, že by antivirový program mohl být součástí Windows Vista, ale pravděpodobně kvůli obavám z právních problémů a ze stížností ze strany výrobců antivirových programů se tak nestalo. Windows Vista obsahují program Windows Defender, který umí najít a odstranit ze systému tzv. spyware, ale proti klasickým virům a červům je bezmocný.

Každý měsíc se z internetu automaticky stahuje speciální program s dlouhým názvem Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru, který zkontroluje počítač, zda neobsahuje nejznámější viry a červy, a v případě výskytu je odstraní. Nejedná se ale o klasický antivirový program, který by infekci zabránil. Pouze řeší již vzniklou infekci, a to jen v případě poměrně úzké skupiny „počítačové havěti“.

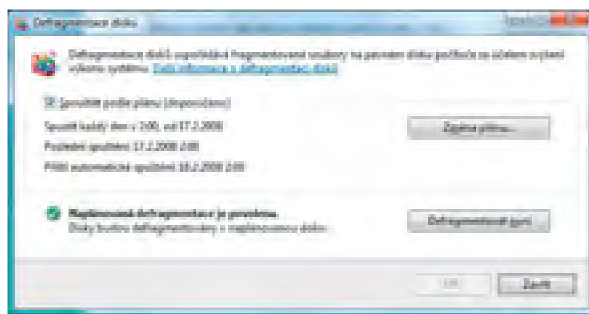
Je tedy více než vhodné instalovat klasický antivirový program či některý z komplexních bezpečnostních balíků.

Jaký antivirový program je pro Windows Vista vhodný?

Téměř všechny známější antivirové programy jsou v nejnovější verzi plně kompatibilní s Windows Vista.

▲ Integrovaný firewall přinesla už Windows XP SP2, ale ve Windows Vista je účinnější.

▼ Defragmentace disku probíhá automaticky na pozadí.

Jak si vestavěný firewall vede ve srovnání s jinými firewally?

Jeho funkce byly zdokonaleny, ale uživatelé opravdu nároční na bezpečnost si zřejmě i tentokrát raději vyberou některý z renomovaných firewallů nebo firewall hardwarový, který může být třeba součástí modemu.

Jak si vede Windows Defender při srovnání s podobnými programy, jako je třeba Spybot S&D nebo Ad-Aware 2007?

Windows Defender patří k těm lepším antispywarovým programům. Odborníci na bezpečnost ale stejně doporučují kontrolovat počítač čas od času různými programy tohoto typu a my se k jejich názoru přikláníme. Jinými slovy, můžete používat Windows Defender a vedle něj třeba zmíněný Spybot S&D nebo Ad-Aware 2007.

Funkce, vzhled a další možnosti

Co je to rozhraní Aero? Prý jsou to jen omalovánky zbytečně zvyšující hardwarovou náročnost

Aero je nové uživatelské prostředí, které je součástí všech edicí s výjimkou edice Home Basic. Přináší moderní design, ale také některé funkce usnadňující práci (např. nové přepínání mezi okny a jejich poloprůhledná záhlaví), takže nejde jen o zbytečné omalovánky, i když tento názor je velmi rozšířený. Pokud by se vám přínos Aera zdál neúměrný hardwarovým nárokům, nemusíte jej používat.

Windows Vista obsahují program Windows Defender, který umí najít a odstranit spyware, ale proti virům a červům je bezmocný.

Lze Windows Vista nějak přepnout do grafické podoby Windows XP?

Modré, olivové ani stříbrné grafické schéma, známé z Windows XP, není součástí Windows Vista. K dispozici je pouze klasické (dnes už možná lehce archaické) šedé schéma, známé třeba z Windows 2000. Dosáhnout klasického designu Windows XP lze jen pomocí speciálních programů, jako je třeba Talisman.

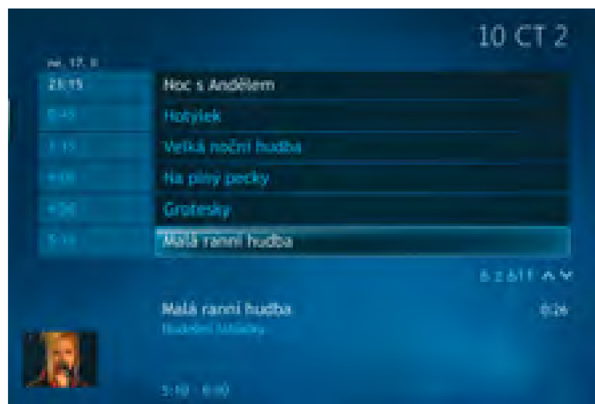
Skutečně s Windows Vista již není nutné defragmentovat pevný disk?

Je to nutné, ale k defragmentaci dochází automaticky na pozadí, a tak se předchází výrazné fragmentaci dat a zpomalení počítače a zároveň není nic ubráno z jeho výkonu, spíše naopak.

Co je pravdy na tom, že vyhledávání souborů ve Windows Vista je výrazně lepší než ve Windows XP?

Je to tak. Pole pro hledání je přístupné rovnou v hlavní nabídce i ve všech oknech průzkumníka a výsledky hledání jsou k dispozici téměř okamžitě. Nemusíte tedy čekat často dlouhé minuty, než je pevný disk prohledán. Podobnou funkci nabízí Microsoft i uživatelům Windows XP, a to ve formě bezplatného programu Windows Desktop Search, ale ten se neintegruje do průzkumníka a je méně výkonný.

■ Jiří Macich ml., *jirka.macich@macich.net*

► Máte-li připojení k internetu, můžete sledovat televizní program.

Přibližte si vzdálený svět

Při fotografování se často dostanete do situace, kdy se objekt vašeho zájmu nachází relativně daleko od vás, takže celou scénu si potřebujete přiblížit. Pokud máte fotoaparát s vícenásobným optickým zoomem, daný problém vyřešíte rychle a bez snížení kvality kresby fotografií. V našem testu vám představíme trojici modelů, které disponují minimálně sedminásobným optickým zoomem.

TIP PPK 05/2008

TIP PPK 5/2008

Ocenění Tip PPK jsme udělili modelu **Canon PowerShot SX100 IS**, protože mj. podává nejlepší obrazový výkon a také má nejrychlejší provoz (kromě náběhu po startu a minimálního zpoždění také velmi rychle zapisuje data na paměťovou kartu). Vítěz testu se také nejlépe ovládá a je velmi dobře funkčně vybaven. Nejspolehlivěji mu také funguje stabilizátor obrazu, v tomto případě optický. Na fotografiích získaných modelem Sony DSC-H7 (který v testu poskytoval nejsilnější optické přiblížení) jsme pozorovali více šumu a mírnou chromatickou aberaci. Podobné obrazové problémy měl i fotoaparát Casio EX-V8, který zase ocení především turisté (kvůli jeho kompaktnosti a kapesním rozměrům).

Miniaturizace vládne světem a dorazila i do kategorie ultrazoomových digitálních fotoaparátů. S menšími rozměry a stále nižší hmotností však došlo u některých modelů k tomu, že se na fotoaparát již nevešel ani elektronický hledáček, což u těchto „dlouhých skel" byla ještě donedávna standardní výbava.

Díky českému menu jsou všechny fotoaparáty snadno ovladatelné i pro začátečníka.

Na druhé straně se u těchto modelů výrazně zvětšil LCD displej na zadní straně těla, takže komponovat scénu lze i prostřednictvím těchto fotoaparátů velmi dobře. Z naší testované trojice je vybaven EVF hledáčkem pouze nejrobustnější model Sony DSC-H7, u dalších dvou modelů (Canon PowerShot SX100 IS a Casio EX-V8) si musíte vystačit se zaměřováním fotografované situace přes 2,5palcové LCD displeje. Ty naštěstí v obou případech rychle překreslují obraz a především displej Casia EX-V8 má vysoké rozlišení (230 400 pixelů).

STABILNÍ PŘIBLÍŽENÍ

Na trojici testovaných modelů je nejzajímavější jejich optická část. Nejmenším rozsahem ohniskových vzdáleností disponuje z testovaných přístrojů Casio EX-V8, nabízející maximálně 7násobné optické přiblížení. Na druhé straně nejvíc si požadovaný fotografovaný objekt přiblížíte za použití modelu Sony DSC-H7, který umožňuje až 15násobné optické přiblížení. Takové přiblížení udržíte v klidu jenom stěží (pokud nepoužijete stativ), a proto před fotografováním aktivujte stabilizátor obrazu (při snímání na nejdelších ohniskových vzdálenostech se projeví i nepatrný pohyb vašich rukou). Všechny testované modely disponují nějakou formou stabilizace obrazu: Canon PowerShot SX100 IS a Sony DSC-H7 jsou vybaveny optickou stabilizací, zatímco u nejmenšího fotoaparátu Casio EX-V8 je stabilizace obrazu vyřešena pomocí drobných posuvů snímače. Stabilizátor obrazu nejspolehlivěji funguje ve fotoaparátu Canon PowerShot SX100 IS. U modelu Casio EX-V8 se nevysouvá objektiv do prostoru před tělo fotoaparátu ani při zoomování, což může být praktické pro cestovatele: optická soustava je totiž dokonale chráněna před vnějšími vlivy. Nejrychleji ostřil „vítězný" Canon PowerShot SX100 IS, jehož autofokus je svižný a přesný. Všechny testované modely jsou vybaveny přisvětlovací lampou, která zrychlí zaostření zejména za špatných světelných podmínek.

Co se týká funkčního vybavení, všechny testované modely nabízejí manuální nastavení parametrů expozice, takže vznik fotografie budete mít zcela pod kontrolou. Modely nabízejí také několik přednastavených scén: toho využijí především začátečníci, když si nejsou jistí, jak nastavení konkrétní clony nebo času ovlivní výslednou fotografii. Nejkvalitnější sekvenční snímání má model Sony DSC-H7, který zvládne nasnímat 2,2 fotografie za sekundu. Canon PowerShot SX100 IS je pomalejší (rychlost 1,3 snímku za sekundu) a nejpomaleji snímal v sekvenci model Casio EX-V8: zvládl přibližně jeden snímek za sekundu. Ocenili jsme, že všechny testované modely umožňují manuálně vykalibrovat teplotu bílé – ručně ji tedy nastavíte podle aktuální situace, což je praktické zejména při snímání za umělého osvětlení v interiéru.

OSM MILIONŮ

Všechny modely v testu patří do osmimegapixelové kategorie, a tak maximální velikost fotografií je 3 264 × 2 448 bodů. Největší rozsah citlivosti zabudovaného snímače nabízí model Sony DSC-H7 – u něj lze citlivost nastavit až na ISO 3200. Nejmenší rozsah citlivosti poskytuje Casio EX-V8 – maximální hodnota ISO je 800. Nejlépe si se šumem poradil Canon PowerShot SX100 IS (jenž má maximální hodnoou ISO 1600), který ještě při hodnotě ISO 400 produkuje téměř nezrnité fotografie. Videozáznam pořídíte všemi testovanými modely, Canon PowerShot SX100 IS a Sony DSC-H7 nabízejí standardní rozlišení 640 × 480 bodů (při rychlosti 30 snímků za sekundu), nejkvalitnější záznam videa však nabízí Casio EX-V8: natočíte jím video dokonce i v rozlišení 848 × 480 bodů.

Pořízená data můžete v případě modelů Canon PowerShot SX100 IS a Casio EX-V8 ukládat na externí paměťové karty Secure Digital (případně MMC či SDHC), u modelu Sony DSC-H7 pak na kartu Memory Stick Duo (případně Memory Stick Duo PRO). Modely Casio EX-V8 a Sony DSC-H7 jsou vybaveny i vnitřní pamětí: tu můžete využít v nouzové situaci, kdy již nemáte dostatek prostoru na paměťové kartě. V chodu jsou modely Casio EX-V8 a Sony DSC-H7 udržovány lithiumiontovými akumulátory, jediný Canon PowerShot SX100 IS je poháněn dvojicí tužkových baterií (typu AA).

Expresní kvalita

Digitální fotoaparát Canon PowerShot SX100 IS je kombinací osmimegapixelového rozlišení a desetinásobného optického zoomu a je dobře funkčně vybaven. Kromě kvalitních fotografií, které jsou jen minimálně postiženy šumem a na nichž jsme téměř vůbec nepozorovali obrazové vady, nás tento model zaujal i svižným provozem, což je pro digitálního fotografa věc stejně důležitá jako obrazový výkon. Sekundový náběh po startu, téměř neměřitelné zpoždění spouště a také expresní zápis na kartu vám umožní fotografovat bez zbytečných prostojů.

U tohoto modelu funguje (nejspolehlivěji v testu) optický stabilizátor obrazu: čočky zabudované přímo v objektivu fotoaparátu vyrovnávají jemné pohyby rukou či jiné drobné otřesy. Kromě silného optického přiblížení jsme ocenili i makrorežim, ve kterém můžete snímat objekty již z jednoho centimetru. Ostření bylo dostatečně svižné i při špatných světelných podmínkách.

Drobnou výhradu u tohoto „vítězného“ modelu máme pouze k 2,5palcovému LCD displeji na zadní straně modelu. Displej má relativně nízké rozlišení (pouze 172 000 bodů), takže poskytovaný obraz je mírně zrnitý.

účinný stabilizátor obrazu, rychlost provozu, kvalita fotografií, makrorežim

nízké rozlišení LCD displeje

Optický zoom	Napájení	Hmotnost
10×	2× AA baterie	312 g

CANON POWERSHOT SX100 IS

Cena včetně DPH: 8 490 Kč.

Poskytl: Canon CZ, s. r. o., *www.canon.cz*.

Objektiv: 10× optický zoom, ohnisková vzdálenost 36–360 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F2,8–F4,3.

Snímač: 1/2,5" CCD, 8 milionů snímacích elementů, ISO 80 až 1 600.

Displej: 2,5" LCD, rozlišení 172 000 bodů.

Paměťová karta: SD, SDHC, MMC, MMCplus.

Rozměry: 108 × 71 × 46 mm.

Hodnocení: 9.

Obr s EVF hledáčkem

Optický zoom	Napájení	Hmotnost
15×	Li-Ion akumulátor	405 g

SONY DSC-H7

Cena včetně DPH: 8 990 Kč.

Poskytl: Sony, *www.sony.cz*.

Objektiv: 15× optický zoom, ohnisková vzdálenost 31–465 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F2,7–F4,5.

Snímač: 1/2,5" CCD, celkem 8,1 milionu snímacích elementů, ISO 80 až 3 200.

Displej: 2,5" LCD, rozlišení 115 200 bodů.

Paměťová karta: Memory Stick Duo, Memory Stick Duo PRO

Rozměry: 109 × 83 × 86 mm.

Hodnocení: 8,5.

Jako jediný model v testu umožňuje Sony DSC-H7 komponovat scénu nejenom přes 2,5palcový LCD displej (ten má však velmi nízké rozlišení), ale také pomocí elektronického hledáčku, takže fotografovanou situaci můžete pohodlně pozorovat i na přímém slunîčku, pokud přiložíte oko přímo k EVF hledáčku. Ovládání přístroje je přehledné, ale pro nastavení jednotlivých režimů stabilizace obrazu (Super Steady Shot) se musíte ponořit až do menu: podobně jako u dalších dvou testovaných modelů zde totiž chybí přímé tlačítko pro ovládání stabilizace. Model Sony DSC-H7 poskytuje vskutku „špičkovou" sílu optického přiblížení, protože 15násobný optický zoom představuje velký rozsah ohnisek: 31–465 milimetrů (v přepočtu na kinofilm). Tento „dalekohled" má i dobrou světelnost (F2,7 až F4,5), takže dostatečně jasné snímky jsme tímto fotoaparátem pořizovali i při zhoršených světelných podmínkách, např. za šera. Ostření pomocí devítibodového autofokusu bylo téměř stejně rychlé jako u modelu Canon PowerShot SX100 IS. Zajímavostí je možnost dálkového ovládání modelu a výstup ve vysokém rozlišení (Full HD 1080), čehož využijete při zobrazování pořízených fotografií na HD televizoru.

Největším obrazovým problémem modelu Sony DSC-H9 je zrnitost, která se vyskytuje už od hodnoty citlivosti ISO 400, a někdy jsme pozorovali i chromatickou aberaci (fialové kontury na přechodech mezi tmavšími a světlejšími částmi snímku).

+ EVF hledáček, dobře se drží při snímání, makrorežim, dálkové ovládání modelu

– šum od ISO 400, příliš robustní tělo, nízké rozlišení LCD displeje

Kapesní ultrazoom

Optický zoom	Napájení	Hmotnost
7×	Li-Ion akumulátor	180 g

CASIO EX-V8

Cena včetně DPH: 9 990 Kč.

Poskytl: FAST ČR, a. s., *www.fastcr.cz*.

Objektiv: 7× optický zoom, ohnisková vzdálenost 38–266 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F3,4–F5,3.

Snímač: 1/2,5" CCD, 8,2 milionu snímacích elementů, ISO 50–800.

Displej: 2,5" LCD, rozlišení 230 400 bodů.

Paměťová karta: SD, SDHC, MMC, MMCplus.

Rozměry: 95 × 60 × 25 mm.

Hodnocení: 8.

Nejmenším modelem v testu je fotoaparát Casio EX-V8, ten však také poskytuje „nejslabší", tzn. sedminásobné optické přiblížení. Bohužel je trochu neprakticky vyřešeno ovládání zoomu: místo obvyklé kolébky je totiž použit vertikálně umístěný posuvník. Objektiv se při zoomování nevysouvá a má slabou světelnost (F3,4–F5,3). Tímto modelem lze komponovat scénu opět jen přes LCD displej, ten však z testovaných modelů poskytuje nejlepší obraz.

Fotoaparát Casio EX-V8 je vybaven mechanickým stabilizátorem obrazu, a přestože vypadá jako jednoduchý automat, umožňuje manuální nastavení clony a času (podobně jako další dva modely v testu). Casio EX-V8 má překvapivě velký rozsah závěrky – od 1/800 sekundy až do jedné minuty. Maximální, 60sekundová expozice přímo vybízí k zachycení zajímavých nočních scenerií (při použití stativu). Z testovaných fotoaparátů jsme modelem Casio EX-V8 pořídili nejkvalitnější videozáznam, ozdobený velmi dobrým stereoozvučením.

V režimu Vysoká citlivost lze citlivost automaticky nastavit až na hodnotu ISO 1600, k tomu se nám však nepodařilo automatiku „vyprovokovat". Avšak vzhledem k tomu, že šum se na fotografiích vyskytuje již při ISO 200, bychom vysoké hodnoty citlivosti ani nedoporučovali příliš využívat. Z obrazových vad jsme dále pozorovali především soudkovité zkreslení, to je však u podobně malých objektivů běžné. ■ mak

+ kompaktnost, kvalitní režim videozáznamu, sada přednastavených scén, vysoké rozlišení LCD displeje

– šum od ISO 200, soudkovité zkreslení, nízká světelnost objektivu, nepraktické ovládání zoomu

Skype i s běžným telefonem

Služba Skype nabízí možnost telefonovat přes internet – v síti Skype můžete volat zdarma, volání ze Skypu do jiných sítí je služba placená. Představíme vám zařízení, které dovolí používat klasický telefon i pro síť Skype.

WEBT@LKER 301

www.topcom.net

Orientační cena: 1 070 Kč včetně DPH.

Nároky na počítač: Procesor Pentium 400 MHz nebo ekvivalentní, Windows 2000 nebo XP, minimálně 256 MB RAM, 10 MB dostupného diskového prostoru, jeden dostupný USB port (1.1 nebo 2.0), musí být nainstalován SkypeTM (verze 2.0 nebo vyšší): ke stažení na *http://www.skype.com*

CO SI KUPUJETE

Popisované zařízení je rozbočovač, který připojí váš telefon k telefonní síti a druhým kabelem k vašemu počítači. Díky tomu můžete jeden telefon používat k hovorům v obou sítích. Pro volání v síti Skype musíte mít na počítači nainstalován program Skype – instalaci tohoto programu je možné stáhnout z internetu.

Krabice obsahuje rozbočovač (v našem případě bílé barvy), což je krabička o rozměrech přibližně 28 × 98 × 75 mm. Na přední a zadní straně jsou zdířky pro připojení kabelů.

Balení dále obsahuje dvojici kabelů: jeden slouží pro připojení rozbočovače k PC a druhý k připojení rozbočovače do zásuvky telefonní sítě. V krabici dále najdete několik letáků, obrázky znázorňující pracovní postup a CD-ROM. Ten obsahuje potřebná data a manuál ve formátu PDF – je třeba v něm vyhledat tu část, která je napsána česky.

PŘÍPRAVA K PROVOZU

Po vložení CD do mechaniky se zobrazí okno se třemi tlačítky: jedno je určeno pro zobrazení základního manuálu, druhé pro instalaci softwaru a třetí pro zobrazení podrobného manuálu v angličtině.

Doporučujeme nejprve zobrazit základní manuál, nalistovat v něm stránku 78 (kde začíná český popis) a poté pokračovat podle popisu.

Při zapojování rozbočovače dejte pozor na to, abyste kabel vedoucí k telefonu nezaměnili za kabel vedoucí k telefonní zásuvce. Obě zdířky jsou na spodní straně rozbočovače označeny.

TELEFONUJEME

Protože jsme Skype měli již nainstalován, stačilo ke kontaktům přidat číslo pro rychlé vytáčení. Toto číslo využívá telefon při volání do sítě Skype. Je-li váš telefonní seznam Skypu rozsáhlý, narazíte na určitá omezení: čísla pro rychlé vytáčení mohou být od 00 do 99.

Při testech jsme vyzkoušeli také konferenční hovor tří účastníků: první účastník byl uživatelem popisovaného zařízení, druhý volal z pevné linky a třetí volal ze sítě Skype. V oznamovací oblasti hlavního panelu se po instalaci objeví ikona telefonu: dvojitým kliknutím můžete zobrazit dialogové okno, v němž je možné změnit nastavení některých parametrů.

KONEČNÝ DOJEM

Používáte-li pro hovory pevnou linku i síť Skype a nechcete-li mít přitom na stole dva telefony, pak je pro vás toto zařízení dobrým řešením. Instalace je jednoduchá a připojení k počítači zabere jeden USB port. Hraje-li u vás roli cena, podívejte se do nabídky telefonů USB: jednoduchý model pořídíte i za necelý jeden tisíc korun. Zařízení jsme zkoušeli pouze na operačním systému Windows XP. ■ **mzi**

◀ Rozbočovač s kabely. Na přední straně jsou zdířky pro připojení telefonních kabelů.

Netradiční laserovka

V PPK 2/2008 jsme vám v testu představili čtyři laserové tiskárny vhodné pro domácí použití. Pokud však při výběru tiskárny oceňujete neotřelý design, zaujme vás spíše model Samsung ML-1630.

SAMSUNG ML-1630
Cena včetně DPH: 4 878 Kč.
Poskytl: Samsung, *www.samsung.cz*.
Rozhraní pro připojení k PC: USB 2.0.
Maximální rozlišení: 1200 × 600 dpi.
Udávaná max. rychlost tisku: 16 str./min.
Velikost paměti tiskárny: 8 MB.
Kapacita zásobníku papíru: 100 listů.
Rozměry: 375 × 332 × 122 mm.
Hmotnost: 6,4 kg.
Záruka: 2 roky.

Ten se od zmíněných čtyř tiskáren výrazně odlišuje nejen tvarem, ale i lesklou černou barvou. Díky svému „plochému" designu si ho mnoho lidí na první pohled splete s robustnějším skenerem, vždyť tato tiskárna na výšku měří pouhých 12 cm. Tonerová kazeta, obsahující černý toner a také tiskový válec, se zakládá do tiskárny po odklopení jejího vrchního krytu. Při zakoupení tiskárny získáte tonerovou náplň s kapacitou na potištění cca 1 000 stran formátu A4, při nákupu nové tonerové náplně získáte kazetu s dvojnásobným množstvím toneru, s nímž byste měli vystačit na potištění přibližně 2 000 stran A4. Jelikož tato kazeta stojí 1 714 Kč, vychází náklady na tisk jedné strany na 86 haléřů, což není na laserovou tiskárnu nejlepší hodnota, ale s těmito náklady na tisk jsme se setkali i u tiskáren recenzovaných v PPK 2.

NÁKLADY NA TISK
Cena toneru na 2 000 stran: 1 714 Kč.
Náklady na tisk 1 strany A4: 0,86 Kč.

ovladač tiskárny v češtině, netradiční design, výborná kvalita tisku textu

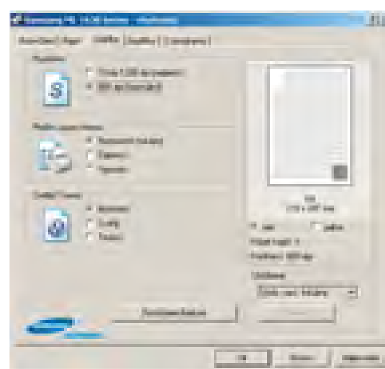

vyšší cena tiskárny, rastr na jednolitých plochách

S modelem Samsung ML-1630 získáte netradiční laserovou tiskárnu v elegantním černém hávu.

SKRYTÝ UKAZATEL

Papír formátu A4 se zakládá do výsuvného zásobníku, který se nachází ve spodní části tiskárny a který má kapacitu 100 listů papíru. Tato tiskárna má zajímavou funkci ukazatele počtu vytištěných stránek – tento digitální displej je elegantně ukryt pod neprůhledným krytem, takže v době nečinnosti o tomto ukazateli nevíte. Aktivuje se až při tisku, kdy ukazuje počet vytištěných výtisků, a v okamžiku, kdy došel papír ve vstupním zásobníku.

Tato monochromatická tiskárna se k počítači připojuje přes rozhraní USB. Ovladače jsou lokalizovány do češtiny a tiskárna tiskne z operačního systému Windows.

▶ Z této záložky vyberete rozlišení, ve kterém bude tisk probíhat.

▼ Papíry se zakládají do zásobníku v dolní části tiskárny, tonerová kazeta do prostoru nad ním.

KVALITA A RYCHLOST TISKU

Tisk probíhá v rozlišení až 1 200 × 600 dpi a jeho maximální rychlost je podle výrobce 16 stran za minutu. V testech jsme se zaměřili na měření rychlosti tisku v různých úlohách a při různém rozlišení: při tisku textu, souborů PDF a prezentací jsme zvolili standardní rozlišení 600 dpi, při tisku obchodní grafiky jsme využili maximálního rozlišení, které je v ovladači dostupné – tedy 1 200 dpi. Z hlediska rychlosti tisku dosahuje tento model běžných výsledků, které u produktů této cenové kategorie a tohoto zaměření v testech zjišťujeme.

U vytištěného textu se nám líbilo hladké a přesné vykreslení znaků, také při tisku velmi drobných fontů písma podává tiskárna výborné výsledky. Na výtiscích obchodní grafiky se však znatelně projevilo rastrování na jednolitých plochách, a to jak při volbě rozlišení 600 dpi, tak při volbě rozlišení 1 200 dpi. ■ mse

RYCHLOST TISKU
Čas tisku první strany: 15 s.
Čas tisku textu s logem (10× A4): 49 s.
Čas tisku grafického dokumentu (5× A4): 29 s.
Čas tisku prezentace (6× A4): 33 s.
Čas tisku PDF (18× A4): 1:19 min.

CORELDRAW

Pro přípravu článku jsme použili program CorelDraw X3, který je dostupný i v české verzi.
www.corel.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
▶ Jak použít nástroj Guma
▶ Tvarování pro oříznutí obrázku.

Jak vyříznout část fotografie

Někdy se stane, že se pozadí k fotografované věci nebo osobě vůbec nehodí. Bylo by dobré danou část fotografie vyříznout a zasadit ji do jiného prostředí, nebo jen upravit pozadí.

VYTVOŘENÍ NOVÉHO OBJEKTU TVAROVÁNÍM

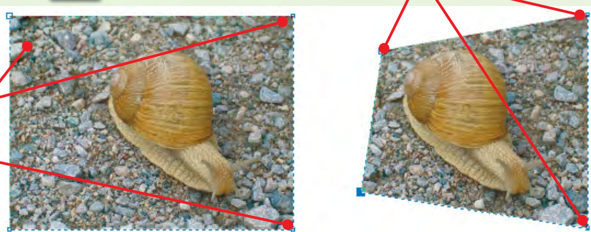
Spusťte program CorelDraw a klikněte na ikonu **Importovat** (nebo v nabídce **Soubor** na příkaz **Importovat**). Zobrazí se dialogové okno a v něm vyhledejte fotografii, kterou chcete změnit. Po kliknutí na tlačítko **Importovat** vložte obrázek do prostředí (na čistou stránku) programu CorelDraw (**obr. 1**).

▼ Obr. 1. Vložená fotografie.

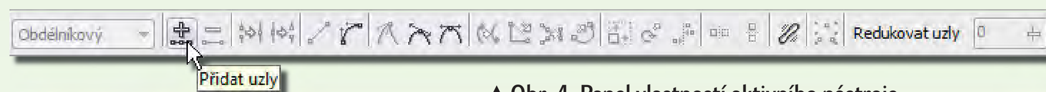

◀ Obr. 2. Panel **Okno nástrojů**.

▶ Obr. 3

▲ Obr. 4. Panel vlastností aktivního nástroje (v tomto případě nástroje Tvar).

Přitom se můžete rozhodnout buď pro vymazání nepotřebných částí, nebo pro použití tvarovacího nástroje.

Nejprve vloženou fotografii označte a poté na panelu **Okno nástrojů** (v okně programu vlevo) klikněte na ikonu **Nástroj Tvar** (**obr. 2**).

Kolem celé fotografie se zobrazí čtyři body (**obr. 3**), pomocí kterých můžete nepotřebné části začít odstraňovat. Ve skutečnosti je to tak, že se obvod fotografie proměnil v křivku, se kterou můžete pracovat pomocí tvarovacího nástroje.

Nyní vidíte, že pomocí čtyř bodů nelze docílit přesného obrysu. Proto je třeba přidat další body, pomocí kterých se pak můžete potřebnému tvaru víc přiblížit. Jak? Existuje několik možností:

▶ Dvojitě klikněte na to místo obrysu, na které potřebujete bod (uzel) přidat.

▶ Klikněte na to místo obrysu, na které chcete bod (uzel) přidat, a poté na panelu **Vlastnosti** klikněte na ikonu **Přidat uzly** (**obr. 4**).

▶ Klikněte na to místo obrysu, na které chcete bod (uzel) přidat, a poté stiskněte klávesu plus (+) na numerické části klávesnice.

Zkuste tedy přidat na různá místa další body (uzly) a tvarováním se k požadovanému obrysu pomalu přibližovat. Pokud byste někde použili moc bodů, můžete je snadno odstranit: stačí, když na daný bod dvojitě klikněte nebo když kliknete na daný bod a poté na ikonu **Odstranit uzly** (panel **Vlastnosti**). Také po označení bodu můžete na numerické části klávesnice stisknout klávesu minus (–) nebo klávesu **Delete**.

Při vlastním tvarování se nebojte použít **lupu** a obrázek zvětšit (**obr. 5**). Upravujte ho raději po částech, tak bude vaše práce daleko přesnější.

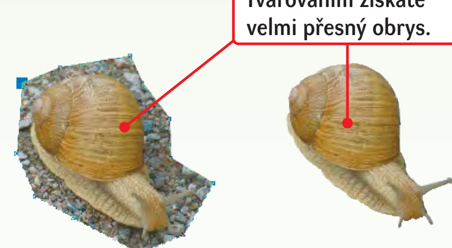

◀ Obr. 5

Na počtu přidaných uzlů a na míře úpravy obrysu závisí to, jak bude výsledný výřez dané fotografie hladký (**obr. 6**).

K dokonalému vytvarování můžete použít ještě dalších vlastností uzlů. To znamená, že pokud části obrysu převedete na křivku, nabídne se vám možnost s jednotlivými uzly dále pracovat. Uzly se rozlišují ostré, hladké a symetrické. Pak už tvarování závisí i na tečnách, které se v daném místě objeví (**obr. 7**).

Takto vyříznutou část obrázku můžete použít s jiným pozadím nebo ji vložit do jiné fotografie.

▼ Obr. 6

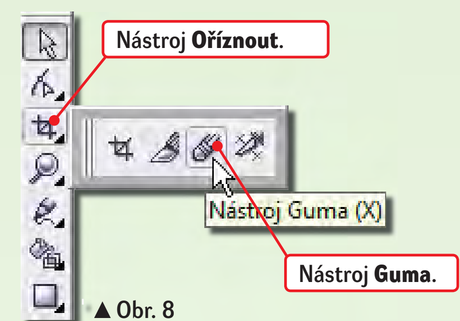
▲ Obr. 7

VYTVOŘENÍ NOVÉHO OBJEKTU POMOCÍ GUMY

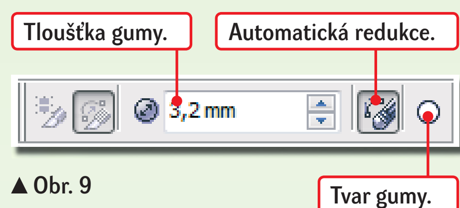
Pokud jste na jiný list znovu importovali stejnou fotografii, můžete teď zkusit jiný postup a oba způsoby třeba i porovnat. Někdy zjistíte, že je výhodnější použít tvarování, jindy zase to, že vám lépe vyhovuje gumování nepotřebných částí.

Na panelu **Okno nástrojů** klikněte na šipku ikony **Nástroj Oříznout**, aby se otevřela další nabídka. Zde najděte ikonu **Nástroj Guma** (**obr. 8**) – tento nástroj nyní můžete použít pro úpravu obrázku.

Zároveň si všimněte panelu **Vlastnosti** (**obr. 9**). Na něm můžete nastavit nejenom velikost gumy, ale i její tvar. Také ponechejte zapnutou automatickou redukci: ta totiž zajistí, že se velikost obrázku zmenší v závislosti na míře odmazání.

▲ Obr. 8

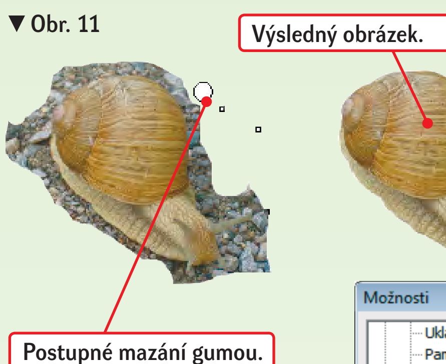

▲ Obr. 9

Nyní už můžete pomocí gumy začít odmazávat nepotřebné části fotografie (**obr. 10**).

▲ Obr. 10

▼ Obr. 11

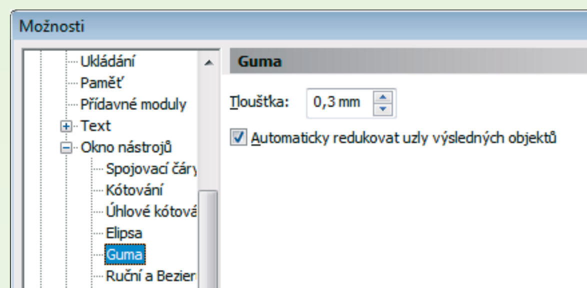

Stačí stisknout levé tlačítko myši a po těchto částech obrázku přejíždět.

Nebojte se obrázek pomocí **lupy** také zvětšit. S obrázkem se vám tak bude daleko lépe pracovat. Postupným odmazáváním pak můžete opravdu získat jen tu část fotografie, která se vám bude pro další zpracování hodit (**obr. 11**).

Na první pohled se vám možná bude zdát, že mazání gumou je jednodušší. Mnohdy ale zjistíte, že tomu tak není. Často bývá přesnější výřez pomocí tvarovacího nástroje. (Vše ale závisí na tom, jak pospícháte, nebo na tom, jak citlivě budete myší posouvat.) Oba způsoby můžete kombinovat.

A ještě jedna poznámka k nástroji **Guma**. Pokud v nabídce **Nástroje** kliknete na příkaz **Možnosti**, zobrazí se různá nastavení pro program CorelDraw. V levé části vyberte položku **Okno nástrojů** a v rozbaleném stromu klikněte na text **Guma** (**obr. 12**). Poté se v pravé části zobrazí nastavení tohoto nástroje. Jedna vlastnost je šířka, druhá, důležitější vlastnost je automatická redukce uzlů při mazání jednotlivých částí obrázků.

▶ Obr. 12

CO MŮŽETE S NOVÝM OBJEKTEM UDĚLAT?

Představte si, že jedním ze dvou uvedených způsobů lze vytvořit i jiný obrázek. To znamená, že importujete obrázek do programu CorelDraw (**obr. 13**) a potom si jeho určitou část vyberete a očistíte od zbytečných částí.

Potom například postupným odmazáváním získáte samostatný obrázek, který se může kombinovat s obrázkem předchozím.

Nic však nebrání tomu, abyste kombinovali i více obrázků nebo z úplně jiné fotografie použili jen pozadí. Samozřejmě lze dokreslit pozadí podle svých představ, případně ponechat pozadí bílé a doplnit jen komentář, který vaši práci oživí (**obr. 14**).

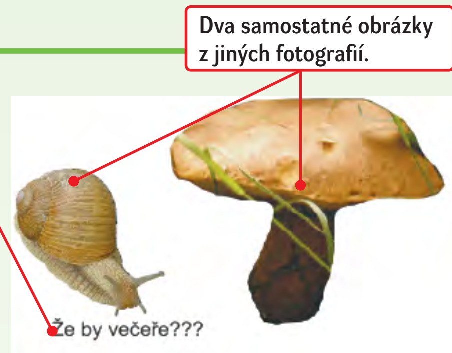

▲ Obr. 13. Vložená fotografie.

Ale také můžete již dříve vytvořený objekt vložit do jiné fotografie. Pokud jde o výsledný efekt, záleží na tom, jak tuto část do existujícího obrázku zakomponujete. Nestačí obrázek do něj jen vložit, často je třeba dokreslit i některé drobnosti. Jinak může každý poznat, že to ve skutečnosti tak nemohlo být. Ostré, nepřirozeně překryté okraje a části vše hned prozradí (**obr. 15**).

Při složitějších úpravách už však vždy nepostačí vektorový editor: je třeba sáhnout i po editoru bitmapovém, například v rámci skupiny CorelDraw po programu Photo-Paint.

Marie Franců

▲ Obr. 14

▼ Obr. 15

Ochrana (nejen) před spywarem

SPYWARE TERMINATOR

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Velikost: 9,4 MB.
http://download.chip.eu/cz/Spyware-Terminator-2.0.1.313_350583.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak program nainstalovat.
- ▶ Jak se v programu orientovat.
- ▶ Jak zkontrolovat počítač.
- ▶ Jak ohodnotit bezpečnost webové stránky.

Program najdete na *download.chip.eu/cz/*

S rozvojem internetu se objevila nutnost chránit se i proti jinému nebezpečí, než jsou jen „obyčejné" viry. Škodlivý software všeho druhu (adware, spyware, dealery aj.) číhá na váš počítač na každém rohu. V boji proti těmto nežádoucím aplikacím vám pomůže program Spyware Terminator.

INSTALACE PROGRAMU

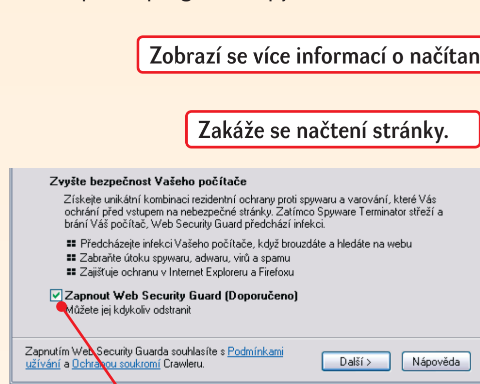
V prvním kroku pouze odsouhlaste licenční smlouvu, klikněte na tlačítko **Další** a počkejte, až proběhne instalace programu. V druhém kroku si můžete vybrat, zda chcete zdarma nainstalovat doplněk **Web Security Guard** (obr. 1). Ten se v podobě lišty integruje do webového prohlížeče a ukazuje detailní informace o tom, jak bezpečná je stránka, kterou se chystáte navštívit. Pokud je vedena jako nevyhovující (obr. 2), musíte její načtení potvrdit. Doplněk programu Spyware Terminator tedy působí preventivně: můžete se vyhnout potenciálně nebezpečným stránkám (a samozřejmě i pomoci ostatním uživatelům tím, že přidáte své hodnocení – viz dále). V dalším kroku můžete určit, zda si přejete nastavit *Crawler.com* jako standardní vyhledávač, či jako domácí stránku (obr. 3). Doporučujeme obě tyto možnosti ponechat nezaškrtnuté a pokračovat v instalaci. Poté, co je aktualizována databáze **Web Security Guard**, je vše hotovo.

SLOVNÍČEK

▶ **Adware** – programy, které znepříjemňují práci na počítači zobrazováním reklamy, například otevíráním nových oken s reklamním obsahem během surfování na internetu.

▶ **Spyware** – aplikace, které používají internet k odesílání citlivých informací z počítače, aniž by o tom uživatel věděl.

▶ **Dialery** – programy, které dokáží přesměrovat vytáčené (tzv. dial-up) připojení k internetu na čísla s vysokou tarifikací (např. 100 Kč/min.).

Zakáže se načtení stránky.

Tuto volbu zaškrtněte.

▲ Obr. 1

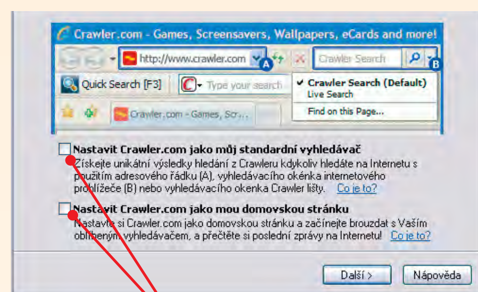

Zobrazí se více informací o načítané stránce.

Povolí se načtení stránky.

▼ Obr. 2

Po kliknutí na tento odkaz můžete stránku ohodnotit.

Stránka bude označena jako bezpečná a program na ni přestane upozorňovat.

Obě volby ponechte nezaškrtnuté.

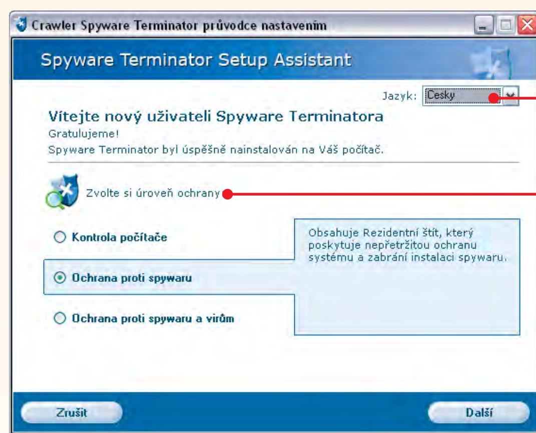
▲ Obr. 3

PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Při prvním spuštění programu vás uvítá průvodce nastavením (obr. 4) a zde je třeba zvolit úroveň ochrany počítače:

1. Kontrola počítače. Tuto možnost si vyberte, pokud hodláte program používat pouze pro občasnou kontrolu. V tomto případě zůstane rezidentní štít programu vypnutý.

2. Ochrana proti spywaru. Při využití této volby bude program neustále běžet na pozadí a rezidentní štít se bude starat o to, aby se do počítače nedostala žádná škodlivá aplikace. Tato volba je vhodná pro většinu uživatelů.

Zde si můžete vybrat jazyk. Standardně je nastavena čeština.

Nastavení stupně ochrany.

◀ Obr. 4

3. Ochrana proti spywaru a virům. Zde platí to samé co pro předcházející možnost. Rozdíl spočívá v tom, že na počítač bude nainstalován také antivirový program **ClamAV**, který se postará o boj s počítačovými viry. Tuto možnost si vyberte v případě, že na počítači nemáte nainstalován žádný antivirový program.

Poté, co si jednu z výše uvedených možností vyberete, pokračujte kliknutím na tlačítko **Další** . Nakonec si můžete vybrat, zda má program anonymně zasílat svým tvůrcům informace o novém spywaru, který identifikoval. Vše potvrďte kliknutím na tlačítko **Dokončit**.

SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM

Okno programu je přehledně rozděleno na jednotlivé záložky (obr. 5). Na první kartě jsou nejdůležitější informace o průběhu testů a o stavu **rezidentního štítu** a také tipy a triky od autorů. Zajímavější je karta **Kontrola systému**. Ta se dělí na několik částí: asi nejdůležitější je část pojmenovaná **Kontrola**, která dovoluje otestovat počítač, zda neobsahuje spyware. Na výběr jsou tři druhy testů:

1. Rychlá kontrola zkontroluje pouze nejdůležitější části systému.

2. Kompletní kontrola prověří všechny lokální disky počítače.

3. Nastavitelná kontrola dovoluje přizpůsobit test podle požadavků uživatele.

Jednu z možností zvolte a klikněte na tlačítko **Spustit kontrolu**. (Budete-li systém testovat poprvé, je lepší provést test kompletní.) Po dokončení testu se zobrazí výsledek. Pokud byl nalezen nějaký spyware, program nabídne jeho odstranění.

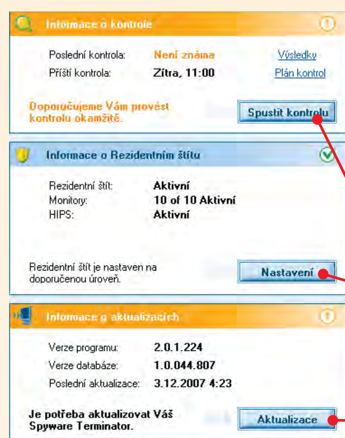
Další důležitou částí je část **Aktualizace** (obr. 6). Zde vidíte verzi programu nainstalovanou na počítači a dále tu verzi, kterou si lze stáhnout. Novější verzi můžete stáhnout kliknutím na tlačítko **Aktualizace**.

Na kartě **Rezidentní štít** je možné ovlivnit nastavení pomyslného vodního příkopu, který vás neustále chrání před škodlivými aplikacemi. Zde proveďte jen jednu úpravu: zapněte funkci **HIPS**, která je součástí rezidentního štítu. Ta do své databáze uloží všechny spustitelné soubory, nacházející se v počítači, a pokud by se nějaká nebezpečná aplikace pokusila bez vašeho vědomí spustit, není jí to dovoleno. Zpočátku sice budete v případě nových aplikací dotazováni, zda mohou být spouštěny, což může být nepříjemné, ale máte tak jistotu, že je spouštěno pouze to, o co stojíte. Zapnutí proveďte následovně: klikněte na tlačítko **Nastavení** (obr. 7) a v okně **Vlastnosti štítu** na záložku **Pokročilé** a zaškrtněte volbu **Host Intrusion Prevention System (HIPS)**. Vše potvrďte kliknutím na tlačítko **Uložit změny**. Aby byla tato funkce aktivní, je nutné provést kompletní test počítače!

Další karta nese název **Nastavení** – můžete zde upravit nastavení automatických kontrol a aktualizací. V okně **Nastav. Plánovače** zvolte, v který den a hodinu má být kontrola provedena. V seznamu máte na výběr **Daily** (každý den) a „jednotlivé dny" (týden zde netradičně začíná nedělí – **Every Sunday** – a pokračuje klasicky dále) a časy jsou zde uvedeny ve formátu AM/PM (AM – dopoledne; PM – odpoledne). V části **Nastav. aktualizace** můžete určit, jak často se má program aktualizovat, zda má vše probíhat automaticky a zda vás má program o všem informovat.

Důležitá je také karta **Podpora & nápověda** – na ní získáte odpovědi na své otázky a v případě nějakého problému ho můžete jednoduše vyřešit. Na stránkách autorů programu také existuje fórum: jeho součástí je i česká sekce, ve které můžete debatovat o problémech.

Zaškrtněte, pokud chcete aktualizovat pouze databázi programu.

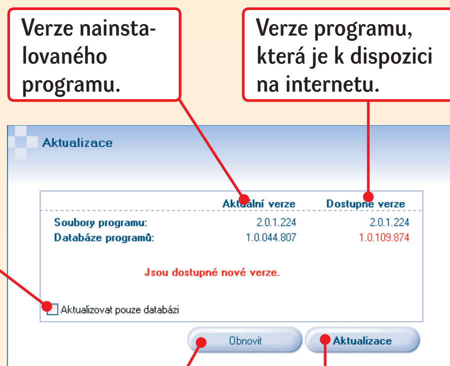

◀ Obr. 5

▶ Obr. 6

Verze nainstalovaného programu.

Verze programu, která je k dispozici na internetu.

Zkontroluje se dostupnost aktualizací.

Stáhnou se a nainstalují aktualizace.

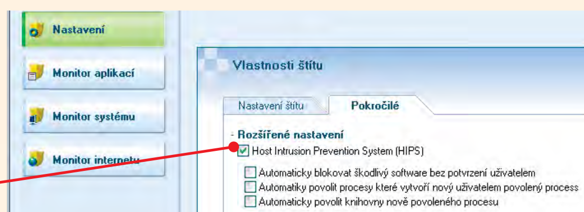
Spustí se rychlá kontrola.

Zobrazí se nastavení rezidentního štítu.

Proběhne kontrola, zda jsou k dispozici nové aktualizace.

▶ Obr. 7

Tuto volbu zaškrtněte.

HODNOCENÍ BEZPEČNOSTI WEBOVÝCH STRÁNEK

Doplněk **Web Security Guard**, o kterém byla zmínka na začátku, je zajímavý zejména tím, že umožňuje uživatelům zapojit se do hodnocení navštívených stránek. Narazíte-li na stránku, ze které na vás například vyskakují reklamní okna, stačí, když kliknete na ikonu **Web Security Guard** a potom na odkaz **Rate This Site** (obr. 8). Otevře se okno (obr. 9), v němž můžete zaškrtnout, do které kategorie stránka podle vás patří (viz rámeček „Malý slovníček"). Okno potvrďte kliknutím na tlačítko **Send**. V případě, že své hodnocení posíláte poprvé, budete dotázáni, zda si tuto funkci přejete povolit natrvalo – je-li tomu tak, dotaz odsouhlaste kliknutím na tlačítko **Yes**. Pokud se u autorů programu zaregistrujete, můžete své hodnocení doplnit krátkým textem. ■ Martin.ka

◀ Obr. 8

Zruší se varování pro tuto stránku.

Okno pro slovní hodnocení.

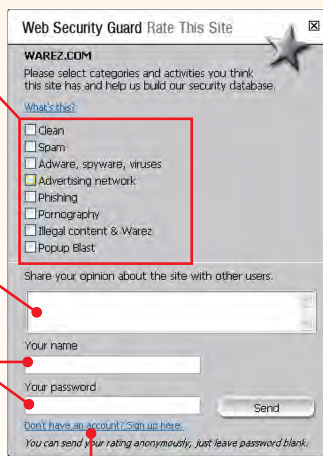
Zde můžete zadat své uživatelské jméno a heslo.

Informace o stránce.

Po kliknutí na tento odkaz můžete zadat své hodnocení.

Jednotlivé kategorie.

▶ Obr. 9

Zde se můžete zaregistrovat.

MALÝ SLOVNÍČEK

Clean – stránka neobsahuje žádné hrozby.

Spam – z této stránky se rozesílá spam.

Adware, spyware, viruses – stránka obsahuje adware, spyware nebo viry.

Advertising network – stránka obsahuje velké množství reklamy.

Phishing – stránka se snaží vylákat osobní data uživatele.

Pornography – stránka obsahuje pornografii.

Illegal content & Warez – na stránkách se nachází nelegální software, nelegálně stažená hudba apod.

Popup Blast – stránka obsahuje „vyskakovací" okna.

Přehrajte bez problémů jakékoli video!

Přehrávání videa na počítači může být opravdový oříšek – běžně se totiž používá několik desítek formátů, přičemž každý z nich samozřejmě vyžaduje příslušné softwarové vybavení. Abyste nemuseli problém s absencí těchto takzvaných „kodeků“ řešit, až se to bude nejméně hodit, pomůžeme vám s instalací jednoho z nejlepších a nejkomplexnějších balíků.

Program najdete na download.chip.eu/cz/

K-LITE CODEC PACK – FULL

Jazyk: angličtina.
Cena: zdarma.
Velikost: 13,3 MB.
http://download.chip.eu/cz/K-Lite-Codec-Pack-Full-3.7.5_176356.html?tab=1

MEDIA PLAYER CLASSIC

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Velikost: 1,9 MB.
http://download.chip.eu/cz/Media-Player-Classic-6.4.9.0_100795.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Co je a k čemu slouží kodek.
- Kde získat balík kodeků.
- Jak balík kodeků nainstalovat.
- Jak počeštit obsažený přehrávač.

KDE ZÍSKAT BALÍČEK

Balíček **K-Lite Codec Pack** ve verzi **Full**, jemuž je věnován tento návod, přinášíme pravidelně (velmi často) na přiložených CD/DVD. Protože kodeky se poměrně rychle mění a upravují, naleznete jeho aktuální verzi v PPK téměř ob číslo, a to v rubrice **Obsah CD / Novinky**.

Právě z příčiny rychlých aktualizací však nelze zaručit, že ve chvíli, kdy se CD dostane ke čtenářům, nebude už na světě verze novější. Pokud je to tedy možné, doporučujeme spíše stáhnout nejaktuálnější verzi z webových stránek **Download.CHIP.eu** (přesná adresa je uvedena v rámečku). V levém horním rohu načtené stránky (obr. 1) klikněte na odkaz **Stáhnout!** a v zobrazeném okně na odkaz **Software hned stáhnout**. Poté určete, kam má být instalační balíček uložen.

◀ Obr. 1

CO JE TO KODEK A K ČEMU SLOUŽÍ

Kodek je zkratka ze slov **ko**dér a **dek**odér a jedná se o softwarové vybavení umožňující počítači přehrávat a vytvářet audio- a videosoubory v určitém formátu. Laicky řečeno, jde o „kuchařku“ – návod, který počítači říká, jak má pracovat s hudbou nebo videem.

Běžný uživatel se s pojmem „kodek“ setká nejčastěji při přehrávání již existujících souborů – zejména v situaci, kdy kodek chybí a video či zvuk nelze přehrát. Jak ale již bylo naznačeno, kodeky neslouží jen k přehrávání multimédií, ale také k jejich vytváření. Uživatelé, kteří chtějí například na počítači stříhat a vytvářet svá videa, se bez nich také jistě neobejdou.

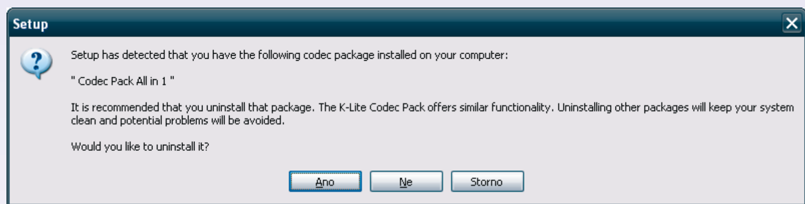
A proč vůbec kodeky existují? Aby zmenšily objem multimediálních souborů. Například stominutový celovečerní film potřebuje při dvaceti pěti snímcích za sekundu celkem 150 000 snímků – i kdyby každý snímek měl jen 1 MB, potřebovali bychom na takový film 150 GB prostoru. A to i přesto, že každý jednotlivý snímek musí být i na velikost 1 MB „stlačen“ (komprimován) – bez komprese by zabral třeba 30 i více MB a velikost celovečerního filmu by rázem přesáhla 4 500 GB! Přitom mnohý čtenář ví, že stominutový film se pohodlně vejde na DVD o kapacitě tisícinásobně menší, nebo dokonce na CD s pouhými 700 MB (což je méně než 0,02 % původní hodnoty!).

INSTALACE K-LITE CODEC PACKU

Dvojitě klikněte na stažený instalační balíček. Pokud máte v počítači již nainstalovány nějaké jiné kodeky, které by mohly být s těmi v instalačním balíčku v konfliktu, budete vyzváni k jejich odinstalaci (obr. 2). Klikněte tedy na **Ano** a potvrďte všechny případné následující dotazy, zda má odinstalace skutečně proběhnout (obr. 3).

Následuje okno, v němž můžete určit, do které složky je balíček instalován (tlačítko **Browse**). Standardní nastavení však není potřeba měnit, a tak pouze klikněte na tlačítko **Next**.

Dále se zobrazí okno, v němž vybíráte, co všechno má být z balíčku nainstalováno (obr. 4). Pokud nejste zkušený uživatel a instalujete K-Lite Codec Pack spíše proto, aby přehrál „všechno“, vyberte z roletového menu volbu **Profile 5: Lots of stuff** a pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**. Nyní můžete (po kliknutí na tlačítko **Browse**) změnit složku zástupců balíčku v nabídce Start, případně označením volby **Don't create** ji nevytvářet vůbec. Většina

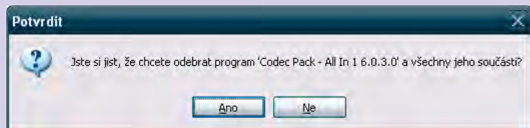

▲ Obr. 2. K-Lite Codec Pack před svou instalací doporučí odinstalovat všechny kodeky, které by s ním mohly být v konfliktu. Tuto výzvu samozřejmě odsouhlaste.

Až bude všechno potřebné odinstalováno, uzavřete případná zbylá okna průvodců, a zobrazí se úvodní okno instalačního průvodce K-Lite Codec Packu. Klikněte na tlačítko **Next**. Druhé okno upozorňuje, že máte ukončit všechny programy pracující s multimédii, zejména přehrávače. Učiňte tak a klikněte na tlačítko **Next**.

čtenářů však opět pouze klikne na tlačítko **Next**.

Okno pojmenované **Select Additonal Tasks** obsahuje řadu nastavení (**obr. 5**). V první řadě se přesvědčte, že úplně nahoře je označena volba **Reset all settings to their defaults**. Dvě zatržítka pod touto volbou pak – jsou-li označena – způsobí, že se na ploše (**Desktop**) a v panelu snadného spuštění (**QuickLaunch**) vytvoří zástupci integrovaného přehrávače Media Player Classic. Poslední položka, které je třeba věnovat pozornost, nese název **Create file associations for** (**obr. 6**) – a způsobuje vytvoření asociací buď s přehrávačem **Windows Media Player**, nebo s nově nainstalovaným přehrávačem **Media Player Classic** (viz rámeček). Asociace znamená, že po dvojitém kliknutí na soubor příslušného typu se tento soubor otevře v asociovaném programu. Standardní konfigurace – tedy označený **Media Player Classic** a všechny formáty videa (**Video formats**) – se zdá více než vhodná. Pokud však kvůli jeho pokročilým schopnostem preferujete **Windows Media Player**, označte stejnojmennou možnost. Chcete-li k přehrávání videí používat program jiný, bude asi nejlepší zrušit zatržení přímo u volby **Create file associations for** a asociace prozatím nevytvářet. Pokud jde o asociace s audiosoubory (volba/menu **Audio formats**), doporučujeme ponechat vše neoznačené – používáte-li **Windows Media Player**, tyto asociace už existují a **Media Player Classic** není na audiosoubory vhodný. (Na to se hodí spíše jednoduchý Winamp Lite – viz *http://download.chip.eu/cz/Winamp-5.52-Lite_104575.html*.)

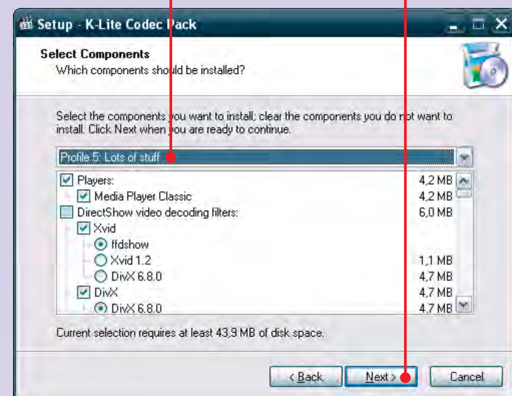
Máte-li vše nastaveno, klikněte na tlačítko **Next** a v následujícím okně s rekapitulací na tlačítko **Install**. Po dokončení instalace se přesvědčte, že není označena žádná z voleb (konfiguraci kodeků využijí jen opravdu velmi zkušení uživatelé) a klikněte na tlačítko **Finish**. (Automaticky otevřenou internetovou stránku tvůrců balíku můžete uzavřít.)

▲ Obr. 3. Další výzvy při odinstalaci stávajících kodeků se mohou lišit podle toho, co máte nainstalováno. Případná varování odinstalovávaných kodeků v žádném případě neberte na vědomí – K-Lite Codec Pack tyto kodeky bez problémů nahradí.

Z menu vyberte možnost **Profile 5: Lots of stuff**.

Pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**.

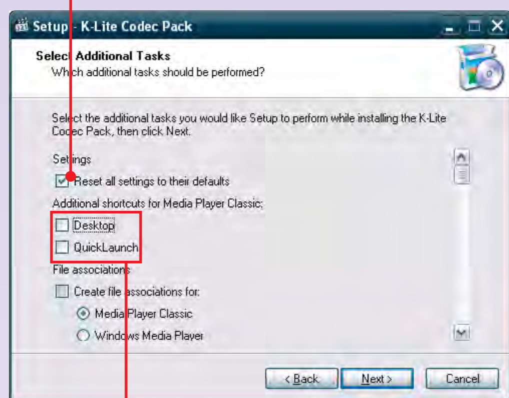

▲ Obr. 4

Ujistěte se, že tato volba je označena.

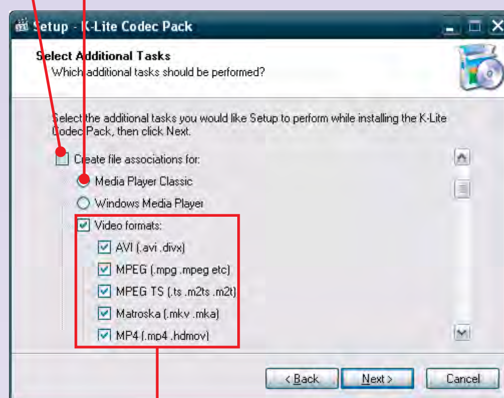
Instalátor vytvoří asociace.

Soubory budou asociovány s programem Media Player Classic.

▲ Obr. 5

Vytvoření zástupce programu Media Player Classic na ploše a v panelu snadného spuštění.

▲ Obr. 6

Výběr formátů těch souborů, které mají být asociovány.

POČEŠTĚNÍ MEDIA PLAYERU CLASSIC

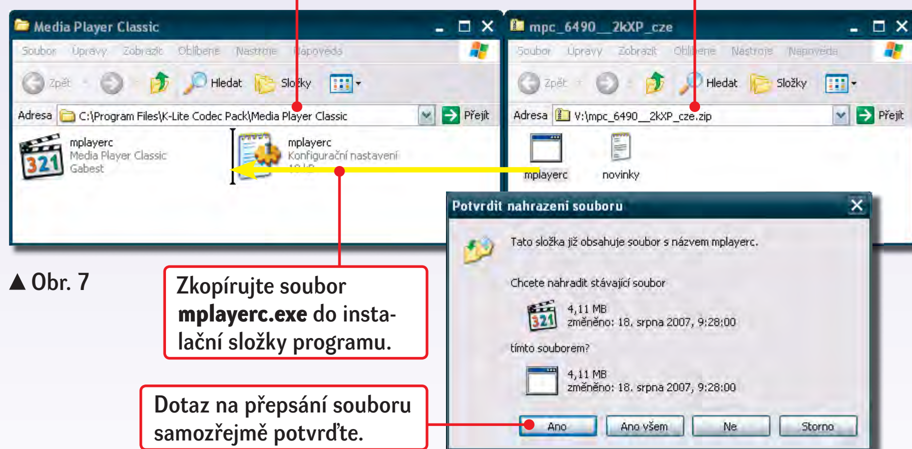
Přehrávač Media Player Classic, nainstalovaný společně s K-Lite Codec Packem, komunikuje s uživatelem anglicky. To je ale škoda, protože tento přehrávač je k dispozici i v češtině. Počeštění je poměrně jednoduché – stačí jen získat českou verzi programu a zkopírovat ji do adresáře, ve kterém je tento program nainstalován.

Českou verzi programu Media Player Classic přinášíme stejně jako K-Lite Codec Pack na našich CD, ale protože jde o program opravdu úsporný, bude asi jednodušší stáhnout ho z internetu – adresu naleznete v rámečku u nadpisu tohoto článku.

Stažený archiv rozbalte – ve Windows XP a Windows Vista pouhým dvojitým kliknutím, ve starších systémech budete potřebovat specializovaný program (například 7-Zip – viz *http://download.chip.eu/cz/7-Zip-4.57_85675.html*). Uvnitř archivu naleznete soubor **mplayerc.exe**, který je třeba zkopírovat do instalační složky programu. Pokud jste při instalaci K-Lite Codec Packu nic neměnili, jde o adresář *C:\Program files\K-Lite Codec Pack\Media Player Classic* (**obr. 7**). Dotaz na přepsání souboru samozřejmě potvrďte. Tím je instalace u konce. ■ **aha**

Standardní umístění programu Media Player Classic.

S archivy ZIP se ve Windows XP a Windows Vista pracuje jako s obyčejnými složkami.

▲ Obr. 7

Zkopírujte soubor **mplayerc.exe** do instalační složky programu.

Dotaz na přepsání souboru samozřejmě potvrďte.

MEDIA PLAYER CLASSIC

Balík kodeků K-Lite Codec Pack obsahuje i tento šikovný přehrávač audio- i videosouborů. Media Player Classic nenabízí žádné zvláštní funkce a právě to je jeho velkou předností – je totiž maximálně jednoduchý, nenáročný na výkon počítače, neobtěžuje integrací do systému a podobně. Pokud si tedy v moderních přehrávačích připadáte ztraceni, nevyužíváte jejich funkce či máte méně výkonný počítač, Media Player Classic by pro vás měl být jasnou volbou.

Kladivo na viry a na slídiče

NOD32 3.0.621 (WIN 2000/XP/VISTA)

Antivirový a antispywarový systém
Autor: ESET, spol. s r. o.
www.eset.cz
Jazyk: čeština.
Licence: trialware.
Cena: licence pro jeden počítač s roční aktualizací 1189 Kč vč. DPH.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak používat hlavní okno programu.
- ▶ Jak provést kontrolu počítače.
- ▶ Jak vytvořit automatické kontroly.

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 5/2008

Nutnost komplexní ochrany počítače před nejrůznějšími útoky, zejména z internetu, zdůrazňujeme téměř v každém čísle PPK. Důležitou součástí takové ochrany je i kvalitní antivirový a antispywarový program. Skutečným kladivem na tyto nebezpečné programy je výborný program NOD32.

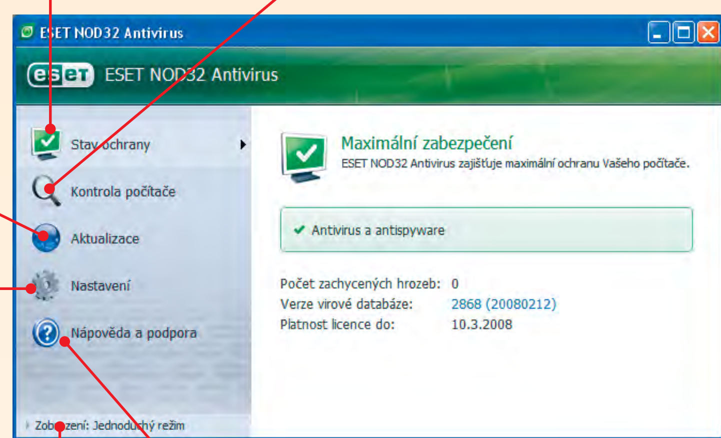
HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Hlavní okno programu zobrazte buď dvojitým kliknutím na ikonu (zástupce) programu v oznamovací oblasti hlavního panelu Windows, nebo prostřednictvím příkazu **Otevřít okno** v místní nabídce. Tu vyvolejte kliknutím pravým tlačítkem myši na tutéž ikonu (obr. 1).

Hlavní okno programu je jednoduše a přehledně uspořádáno a při prvním spuštění se v něm standardně zobrazují informace o stavu ochrany počítače (obr. 2). Pomocí seznamu v levé části hlavního okna můžete přepínat mezi jednotlivými nástroji programu. Dole pod seznamem je ještě umístěno tlačítko pro přepínání mezi jednoduchým a rozšířeným režimem zobrazení hlavního okna programu.

Zobrazení hlavního okna programu.
Zobrazení dialogového okna **Volitelná kontrola.**
Otevřít okno
Kontrola počítače...
Aktualizace
O programu
Spuštění aktualizace programu.
Ikona programu NOD32.
Zobrazení informací o programu.

◀ Obr. 1. Místní nabídka ikony programu v oznamovací oblasti hlavního panelu Windows (jednoduchý režim zobrazení).

▶ Obr. 2. Hlavní okno programu **NOD32**.

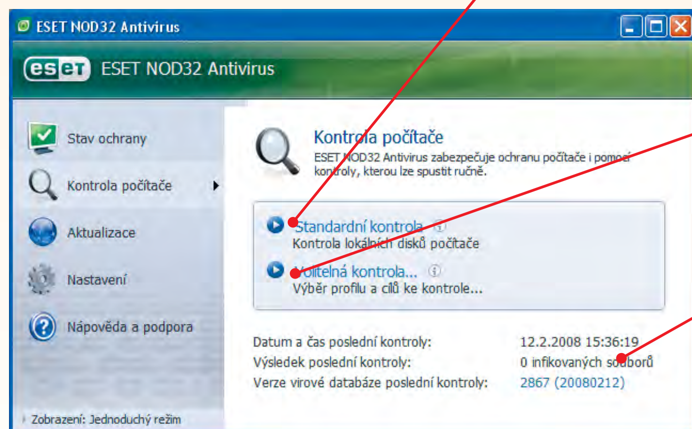
ANTIVIROVÁ KONTROLA POČÍTAČE

Po první instalaci antivirového programu je vždy vhodné provést kompletní kontrolu počítače (všech pevných disků). V levém seznamu hlavního okna přepněte na kartu **Kontrola počítače** a poté na ní klikněte na položku **Standardní kontrola** (obr. 3).

Tím se spustí standardní hloubková kontrola všech pevných disků v počítači a zároveň se změní obsah karty **Kontrola počítače**. Na ní se teď zobrazuje průběh kontroly počítače (obr. 4). Probíhající kontrolu můžete pomocí dvou tlačítek buď **pozastavit**, nebo **přerušit** (resp. ukončit).

Pomocí odkazu **Nová kontrola** můžete aktuálně probíhající kontrolu tzv. *přesunout na pozadí* a zahájit kontrolu jinou, např. zkontrolovat obsah optického média. Druhým odkazem můžete kontrolu s protokolem **zobrazit v novém okně**.

Jakmile je kontrola počítače dokončena, v hlavním okně programu se zobrazí informace o jejím výsledku: informace o délce kontroly, o počtu zkontrolovaných souborů a o počtu infikovaných a vyléčených objektů. Můžete též

◀ Obr. 3. Hlavní okno programu – karta **Kontrola počítače**.

zobrazit samostatné dialogové okno s protokolem, obsahující informace o kontrole všech souborů.

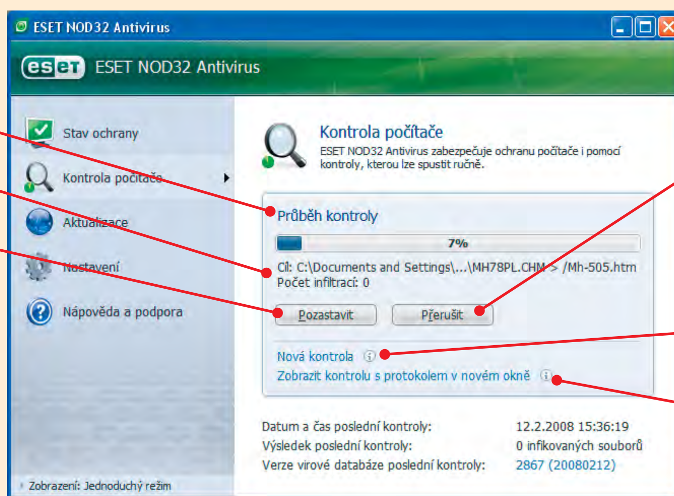
Informace o průběhu kontroly.

Počet dosud nalezených infiltrací.

Pozastavení kontroly.

TIP!

Pokud program během kontroly najde infikovaný nebo podezřelý soubor, přesune jej do tzv. **karantény**. Všechny takto přesunuté soubory najdete v rozšířeném režimu zobrazení hlavního okna programu pod položkou **Nástroje –> Karanténa** (viz **obr. 5**).

◀ Obr. 4. Průběh kontroly počítače.

Přerušení kontroly.

Přesun probíhající kontroly na pozadí a možnost naplánovat kontrolu další.

Zobrazení probíhající kontroly s protokolem v novém okně.

AUTOMATICKÁ KONTROLA POČÍTAČE

Abyste mohli vytvořit automatickou kontrolu počítače, je třeba přepnout hlavní okno do **rozšířeného režimu**, který umožňuje přístup ke všem funkcím a nastavením programu. Po přepnutí do rozšířeného režimu zobrazení hlavního okna programu přibude v levém seznamu položka **Nástroje**. Zde naleznete i nástroj **Plánovač**, který slouží pro vytvoření nových úloh a obsahuje již několik úloh programem standardně přednastavených, tedy několik aktualizací programu a naplánovaných kontrol. Nová úloha (resp. automatická kontrola počítače) se vytvoří velmi snadno pomocí jednoduchého průvodce – zobrazte jej kliknutím na tlačítko **Přidat...** (**obr. 5**).

První dialogové okno průvodce **Přidání plánované úlohy** slouží pro výběr typu úlohy, kterou chcete naplánovat. Klikněte na rozbalovací seznam **Plánovaná úloha**, vyberte položku **Kontrola počítače** a klikněte na tlačítko **Další**.

V druhém kroku se zadává název úlohy a to, jak často se má vykonávat, případně při které události (**obr. 6**). V našem příkladu si ukážeme, jak naplánovat automatickou kontrolu při každém prvním startu počítače v daném dni. Zapište tedy do textového pole název úlohy, označte výběrové políčko **Při události** a klikněte na tlačítko **Další**.

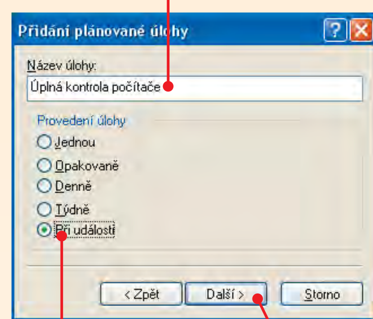
V dalším kroku je třeba vybrat **podmínku pro provedení úlohy** (v našem příkladu podmínku pro provedení kontroly počítače). Z rozbalovacího seznamu tedy vyberte položku **při prvním startu počítače během dne** a klikněte na tlačítko **Další**.

Ve čtvrtém kroku je třeba vybrat, kdy se má naplánovaná úloha vykonat, jestliže se ji nezdaří provést v naplánovaném čase. Vzhledem k tomu, že má být úloha vykonána při prvním startu počítače v daném dni, ponechte označenou první možnost (**Provést úlohu v nejbližším naplánovaném termínu**) a klikněte na tlačítko **Další**.

V posledním dialogovém okně průvodce se zobrazují souhrnné informace o naplánované úloze. Jestliže chcete některá nastavení změnit, klikněte na tlačítko **Zpět**, v opačném případě klikněte na tlačítko **Ukončit**. Zobrazí se dialogové okno **Volitelná kontrola** a v něm zvolte cíle kontroly a to, ve kterém profilu se má naplánovaná úloha vytvořit. Z rozbalovacího seznamu **Profil kontroly** vyberte položku **Inteligentní kontrola počítače**, poté v rozbalovacím seznamu **Cíle kontroly** zvolte položku **Lokální disky** a dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Nastavit** (**obr. 7**). ■ vrba

Do tohoto textového pole zapište název úlohy.

▼ Obr. 6. Dialogové okno průvodce *Přidání plánované úlohy*.

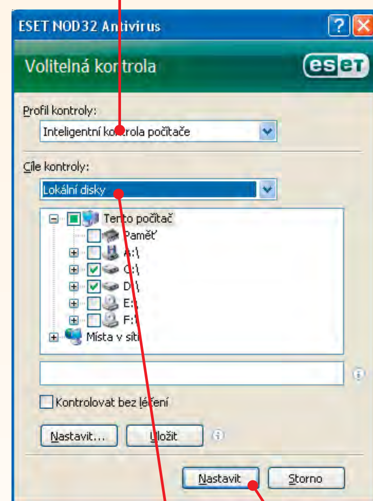

Označte výběrové políčko **Při události**.

Klikněte na tlačítko **Další**.

Z rozbalovacího seznamu **Profil kontroly** vyberte položku **Inteligentní kontrola počítače**.

▼ Obr. 7. Dialogové okno **Volitelná kontrola**.

Z rozbalovacího seznamu **Cíle kontroly** vyberte položku **Lokální disky**.

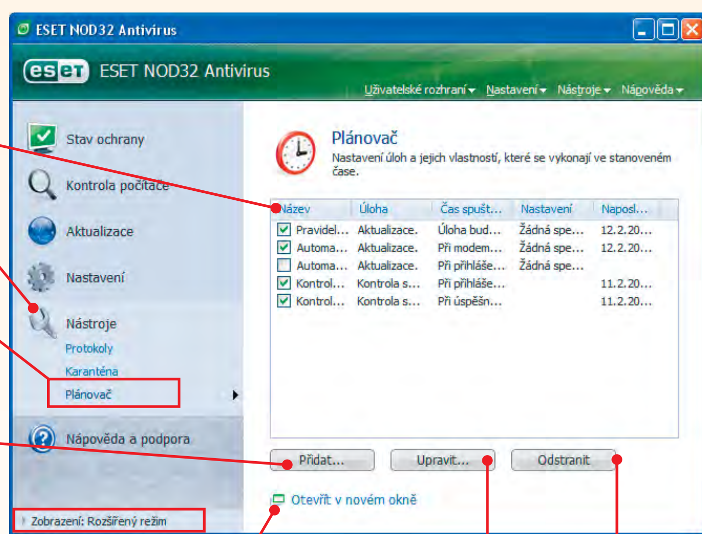
Dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Nastavit**.

Seznam standardně vytvořených automatických aktualizací a kontrol (tzv. *úloh*).

Přepněte na kartu **Nástroje**...

... a vyberte položku **Plánovač**.

Zobrazení průvodce pro vytvoření nové úlohy.

▶ Obr. 5. Rozšířený režim zobrazení hlavního okna programu.

Zobrazení nástroje v novém (samostatném) okně.

Změna nastavení vybrané úlohy.

Odstranění vybrané úlohy.

CALC

Tabulkový procesor, součást balíků OpenOffice.org a 602Office
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak zobrazit, na kterých buňkách je daný vzorec závislý.
- Jak zjistit, které další buňky jsou závislé na obsahu buňky aktuální.
- Jak najít příčinu chybové hodnoty.

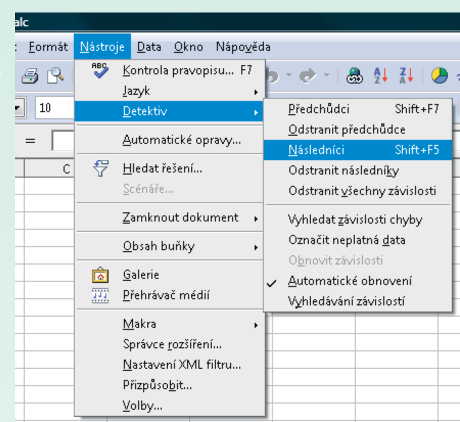
Vazby mezi vzorci v tabulce

Ve složitějších tabulkách bývají vzorce počítající s hodnotami, které jsou výsledkem výpočtu jiných vzorců. Chcete-li takovou tabulku upravit, je těžké udržet si přehled o tom, která změna se kde projeví.

SEZNAMTE SE S DETEKTIVEM

Lze se ve vzorcích nějak vyznat, když je to mnohdy záležitost přímo detektivní? Není nic jednoduššího – zavolejte **detektiva!** Příkazem **Detektiv** z nabídky **Nástroje** otevřete podnabídku (**obr. 1**) s několika příkazy, jejichž pomocí můžete vysledovat závislosti určitého vzorce na vztazích v dalších buňkách sešitu.

◀ Obr. 1. Nabídka příkazů pro ovládání detektiva.

Vytvořte si primitivní příklad, na kterém budete závislosti vzorců sledovat (**obr. 2**). Ve sloupcích B a D jsou vždy tři čísla a pod nimi, v buňkách B4 a D4, jejich součty – to jsou první vzorce. V buňce B5 je uveden počet sloupců: ty jsou sice dva, ale úlohu lze rozšířit třeba na dvacet sloupců. V buňce B6 je vzorec pro mezisoučet, tedy suma buněk B4 a D4. Tento vzorec závisí na vzorcích ve dvojici buněk B4 a D4. A konečně v buňce B7 je vzorec poslední – ten počítá průměrnou hodnotu obou mezisoučtů.

Náš příklad vypadá sice primitivně, ale představte si rozsáhlý list sešitu pokrytý výpočetními vztahy: na sobě závisející vzorce jsou tu vzdáleny třeba o desítky buněk, a tak problém, odkud kam je výpočet směrován, vypadá složitěji.

B6 =B4+D4

	A	B	C	D
1		10		40
2		20		50
3		30		60
4	CELKEM B	60	CELKEM D	150
5	SLOUPCŮ	2		
6	MEZISOUCET	210		
7	PRŮMER	105		

▶ Obr. 2. Výchozí hodnoty a vzorce.

SLEDOVÁNÍ PŘEDCHŮDCŮ

Máte např. nějakou buňku, jejíž obsah je vyčíslován v závislosti na hodnotách jiných buněk, a budete chtít vědět, odkud vedou odkazy. V tom případě zavolejte detektiva příkazem **Předchůdci**. Tato jeho funkce zobrazí vztahy mezi aktuální buňkou obsahující vzorec a buňkami v tomto vzorci použitými. Vztahy jsou graficky znázorněny šipkami (**obr. 3**).

	A	B	C	D
1		10		40
2		20		50
3		30		60
4	CELKEM B	60	CELKEM D	150
5	SLOUPCŮ	2		
6	MEZISOUCET	210		
7	PRŮMER	105		

▲ Obr. 3. Šipky ukazují, odkud vedou odkazy na vzorec.

Pokud funkci použijete vícekrát za sebou, zjistíte, že pracuje jakoby ve vrstvách. Při jejím prvním spuštění se označí přímí předchůdci vzorce, který je obsažen v aktuální buňce. Při dalších spuštěních (aniž byste museli ukazatel z aktuální buňky posouvat) uvidíte postupně další a další vazby, které navazují na vztahy již vykreslené (**obr. 4**).

	A	B	C	D
1		10		40
2		20		50
3		30		60
4	CELKEM B	60	CELKEM D	150
5	SLOUPCŮ	2		
6	MEZISOUCET	210		
7	PRŮMER	105		

▲ Obr. 4. Druhá vrstva vazeb.

V našem případě je druhá vrstva platná pro buňky B4 a D4 – a detektiv označil oblasti B1..B3 a D1..D3 jako zdroj pro sumární vzorce v těchto buňkách.

Detektiv je schopen odhalit i předchůdce ležící na jiném listu. Třeba v buňce A1 je vzorec **=50+List2.B3**, přičemž v buňce B3 na listu **List2** je hodnota 100. Pak se při požadavku na zobrazení předchůdce zobrazí šipka, která není ukončena kolečkem, ale větším čtvercem – podívejte se na **obrázek 5**.

	A	B
1	150	
2		
3		
4		

◀ Obr. 5 Předchůdce je na jiném listu.

ODSTRANĚNÍ VYZNAČENÝCH ODKAZŮ

Pokud přejdete do buňky s jiným vzorcem a hledáte předchůdce u ní, vyznačené vazby zůstanou zobrazeny. Jestliže chcete vazby vyznačit pro jinou buňku (a pouze pro tuto buňku), požádejte detektiva, aby staré šipky odstranil. Toho dosáhnete příkazem **Odstranit předchůdce.** Také tento příkaz najdete v podnabídce příkazu **Detektiv**, vybraného z nabídky **Nástroje** (**obr. 1**). Ale pozor – jedním spuštěním příkazu odstraníte vždy jen jednu vrstvu odkazů.

SLEDOVÁNÍ NÁSLEDNÍKŮ

Sledování následníků je činností tak trochu opačnou ke sledování předchůdců. Dáte-li detektivovi úkol příkazem **Následníci**, nakreslí všechny spoje vedoucí od aktuální buňky k buňkám, které na dané buňce závisí a v jejichž vzorcích označení aktuální buňky figuruje (**obr. 6**). Také při sledování následníků pracuje tato funkce po vrstvách. Chcete-li mazat vrstvy následníků jednu po druhé, aplikujte příkaz **Odstranit následníky**. Hromadného vymazání opět dosáhnete příkazem **Odstranit všechny závislosti**.

	A	B	C	D
1		10		40
2		20		50
3		30		60
4	CELKEM B	60	CELKEM D	150
5	SLOUPCŮ	2		
6	MEZISOUCET	210		
7	PRŮMER	105		

▲ Obr. 6. Při sledování následníků šipka směřuje od buňky aktuální k buňkám závislým.

SOUČASNÉ SLEDOVÁNÍ PŘEDCHŮDCŮ I NÁSLEDNÍKŮ

Sledování předchůdců a následníků lze kombinovat. Je tedy možné v jednom schématu postupně zobrazit několik vrstev předchůdců a několik vrstev následníků.

Ještě to celé shrňme – funkce **předchůdci** ukáže, které buňky jsou použity ve vzorci v buňce aktuální, a funkce **následníci** ukáže, které buňky dále závisí na buňce aktuální. Pro usnadnění práce nabízí detektiv klávesové zkratky, abyste nemuseli pokaždé postupovat přes nabídku příkazů – další vrstvy předchůdců zobrazte příkazem **Shift+F7**, pro následníky použijte příkaz **Shift+F5**.

Komplexní nástroj pro sledování závislosti buněk aktivujte příkazem **Vyhledávání závislostí**, a kurzor myši se změní na symbol plechovky s barvou (**obr. 7**). Po kliknutí na jakoukoliv buňku se zobrazí jedna vrstva spoje (nebo spojů) k buňkám podřízeným. Režim vyhledávání závislostí opusťte stiskem klávesy **Esc** nebo opakovaným zadáním příkazu **Vyhledávání závislostí** (zatržítko před jeho položkou musí zmizet).

▼ Obr. 7. Kurzor pro vyhledávání závislostí.

	A	B	C
1		10	
2		20	
3		30	
4	CELKEM B	60	CELKEM D
5	SLOUPCŮ	2	
6	MEZISOUCET	210	
7	PRŮMER	105	

ODKUD PRAMENÍ CHYBA VE VÝPOČTU?

Detektiv dokáže vypátrat i to, odkud pochází hodnota, která způsobila chybu vzorce v aktuální buňce. Řekněme, že se do buňky B5 s počtem sloupců vloudí místo nějaké reálné hodnoty nula, nebo že se obsah buňky vymaže, takže zůstane prázdná. Oba případy budou mít za následek chybu vzorce v buňce B7, kde se počtem sloupců dělí – ale nulou dělit nelze. Také Calc takové nešvary hlídá a pokus o dělení nulou odmítne – vydá zprávu **#DIV/0!**. Vás bude samozřejmě zajímat, odkud se ta nula vzala.

Klikněte na buňku, ve které je chyba indikována, a zavolejte detektiva příkazem **Vyhledat závislosti chyby**. Šipka vám ukáže buňku, jejíž hodnota chybu způsobila (**obr. 8**).

Jakmile zdroj chyby opravíte, indikace chyby i vyznačení závislosti automaticky zmizí. To je však pravda jen tehdy, pokud je zaškrtnuta položka příkazu **Automatické obnovování**. V opačném případě se opravou chyby aktualizuje výpočet (chybová indikace zmizí), ale šipky označující zdroj chyby zůstanou zobrazené.

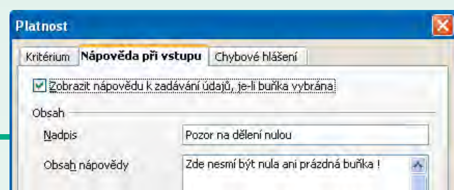
	A	B
1		10
2		20
3		30
4	CELKEM B	60
5	SLOUPCŮ	0
6	MEZISOUCET	210
7	PRŮMER	#DIV/0!

◀ Obr. 8. Šipky ukazují zdroj chyby ve vzorci.

OBNOVENÍ OBSAHU LISTU

Zmíněná automatická obnova platí obecně, nejen při změně zdroje chyb ve vzorcích. Pokud je položka příkazu **Automatické obnovování** zaškrtnuta, budou se při změnách vzorců automaticky aktualizovat všechny spoje vykreslené na listu.

Automatickou obnovu je však možné potlačit – zadejte příkaz **Automatické obnovení**, a zaškrtnutí položky se odstraní. Dojde-li pak v listu ke změnám, spoje se překreslovat nebudou – jejich hromadnou aktualizaci však můžete vyžádat manuálně (jednorázově), a to příkazem **Obnovit závislosti**.

Pozor na dělení nulou
Zde nesmí být nula ani prázdná buňka !

▲ Obr. 10. Nahoře je požadavek na zobrazení výstrahy před zadáním hodnoty buňky; dole vidíte výstrahu zobrazenou v tabulce.

AUTOMATICKÉ HLÍDÁNÍ HODNOT V BUŇKÁCH

Chcete-li se při zadávání hodnot do buněk vyhnout chybám, můžete dát obsah buněk hlídat a nepřipustit hodnoty, v jejichž důsledku by při vyhodnocování vzorců mohlo dojít k chybám. Viz například nepřípustné dělení nulou kvůli nepřípustné hodnotě buňky B5.

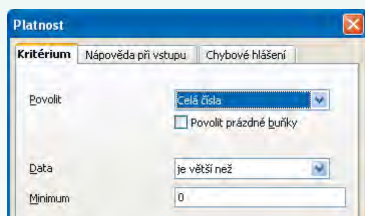
Nastavte na buňku ukazatel listu a z nabídky **Data** vyberte příkaz **Kontrola vstupních dat**. Dialogové okno pro zadání parametrů kontroly má tři karty. Na kartě **Kritérium** (**obr. 9**) určete podmínku, při jejímž splnění je hodnota buňky správná. V tomto případě to musí být celé číslo větší než nula a buňka nesmí být prázdná.

Na zbývajících dvou kartách se určuje, jak má být kritická buňka označena a jak se má indikovat chybné zadání hodnoty do této buňky. Na kartě **Nápověda** můžete (ale nemusíte) nařídit, aby se zobrazila bublinová nápověda, jestliže se na sledovanou buňku nastaví ukazatel listu (**obr. 10**).

Na kartě **Chybové hlášení** (**obr. 11**) lze určit, co má být v okně Calcu zobrazeno, pokud má buňka i přes veškerá varování nepřípustnou hodnotu.

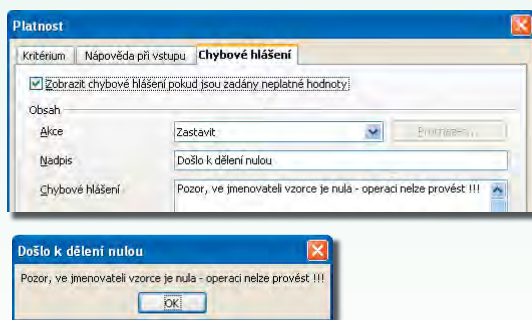
Na závěr podotkněme, že problematická hodnota nemusí být do buňky přímo vložena, ale že může být důsledkem předchozích výpočtů. V takové situaci využijte sledování závislostí buněk (viz první část tohoto článku).

■ Jiří Lapáček

▲ Obr. 9. Kritérium správnosti obsahu buňky.

▼ Obr. 11. Specifikace chybového hlášení a jeho zobrazení při chybě.

ICQ – jak začít?

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 5/2008

V PPK často píšeme o komunikačním programu ICQ, který je u nás z hlediska počtu uživatelů nejpoužívanější, ale stále zjišťujeme, že část našich čtenářů tento program nezná a nevyužívá. A právě pro ně jsme připravili tento článek. Dozvědí se, jak s tímto programem začít pracovat a k čemu se jim hodí.

ICQ

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://icq.atlas.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak se zaregistrovat.
- Jak v síti ICQ vyhledat své známé.
- Jak poslat těmto uživatelům zprávu.
- Jak spravovat statusy.

JAK SE ZAREGISTROVAT

Abyste mohli program používat, je třeba se nejprve registrovat a vytvořit si vlastní profil, což provedete ve třech krocích. Po instalaci programu se zobrazí okno s nabídkou registrace.

V prvním kroku nejprve zvolte, zda máte na portále Atlas vytvořen e-mail a chcete jej spárovat se službou ICQ, a dále určete, chcete-li pro přihlašování k ICQ používat heslo z e-mailu (**obr. 1**). Jestliže zde e-mail nemáte, vepište heslo a ještě jednou jej zopakujte. Dále zadejte několik informací o sobě – zvolte si přezdívku, a pokud chcete, vepište svoje jméno, příjmení, pohlaví, případně datum narození. V případě, že toto datum zadáte, vaši přátelé budou v den vašich narozenin informováni.

Klikněte na tlačítko **Další**, a přesunete se do dalšího okna (**obr. 2**), v němž opět můžete zadat osobní informace (jazyky, kterými hovoříte, a místo svého původu).

Další část je důležitá, v případě ztráty hesla vám umožní jej znovu získat. Zvolte tedy určitou otázku týkající se vašeho soukromí a vepište odpověď na ni – tato otázka vám bude položena, jestliže heslo zapomenete. Dále určete, zda mají být vaše informace pro ostatní uživatele viditelné, a opište číslo z obrázku.

Opět klikněte na tlačítko **Další**. Dostanete se do třetího okna registrace (**obr. 3**). Zde vepište svoji e-mailovou adresu na Atlasu; pakliže zde e-mailovou schránku nemáte, klikněte dvakrát na tlačítko **Dokončit**, a budete automaticky přihlášeni.

CO JE TO ICQ?

Program ICQ patří do skupiny tzv. komunikačních programů neboli instant messengerů. Tyto programy slouží k rychlému posílání zpráv mezi zaregistrovanými uživateli.

Oproti e-mailu přináší jednu podstatnou výhodu: zjistíte hned, kdo je na příjmu (tzn. kdo je u počítače a má spuštěné ICQ), a kdo tedy může na vaši zprávu odpovědět.

Je třeba se nejprve zaregistrovat, poté v síti vyhledat své známé a vytvořit tak seznam kontaktů. Program pak dokáže monitorovat, kdo je připojen či odpojen, nebo dokonce kdo je připojen, ale zrovna si odskočil od počítače (a jak dlouho je pryč).

Posílat můžete i zprávy SMS (do sítí O2 a Vodafone) a soubory. Program je k dispozici zdarma a je v češtině – stáhnout jej můžete ze stránek *icq.atlas.cz*.

Určete, zda máte na Atlasu e-mailovou schránku.

Vepište heslo.

Určete místo původu a jazyky, kterými hovoříte.

Vepište další údaje o sobě.

▲ Obr. 1

◀ Obr. 2

Otázka důležitá pro vyzvednutí zapomenutého hesla.

Opište číslo z obrázku.

▼ Obr. 3

V případě, že e-mail na Atlasu nemáte, klikněte dvakrát na tlačítko **Dokončit**.

V případě, že máte na Atlasu e-mailovou schránku, vepište e-mailovou adresu.

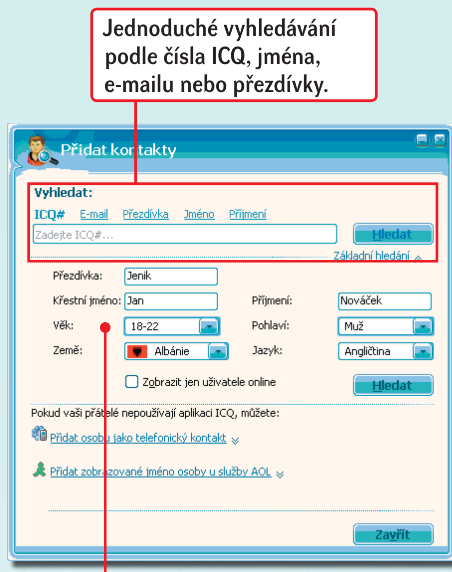
JAK PŘIDAT ZNÁMÉHO DO SEZNAMU

Dalším důležitým krokem je vytvoření seznamu kontaktů (ten je zatím prázdný). V síti ICQ si můžete vyhledat známé, o kterých víte, že program používají, anebo si vyhledat známé zcela nové – podle společných zájmů, jazyka nebo třeba národnosti.

Z nabídky **Kontakty** vyberte možnost **Přidat kontakty**. Otevře se stejnojmenné okno, kde je vám nabízeno nejprve jednoduché vyhledávání (obr. 4). Pokud znáte číslo ICQ svého známého, toto číslo vepište do volného políčka a klikněte na tlačítko **Hledat**. Dále můžete vyhledávat podle e-mailu, přezdívky (nickname), jména nebo příjmení. Klikněte vždy na určitou položku, vepište údaj, který znáte, a klikněte na tlačítko **Hledat**.

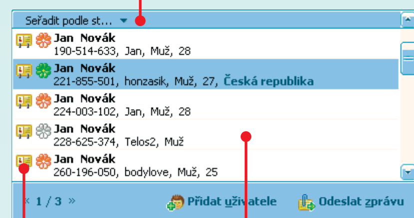
Pokud chcete zadat naráz více údajů nebo vyhledávat mezi dosud neznámými uživateli, klikněte na možnost **Pokročilé hledání**. Okno se rozšíří a vy můžete opět zadat jméno, příjmení a přezdívku hledaného nebo určit jeho věkové rozpětí, zemi původu, pohlaví a jazyk, kterým hledaný má umět komunikovat.

Dále můžete zvolit, že mají být vyhledáni pouze uživatelé, kteří jsou právě připojeni. Poté klikněte na tlačítko **Hledat**. Během krátké chvíle bude síť ICQ prohledána a v okně se zobrazí výsledky vyhledávání (obr. 5).

▲ Obr. 4

Pokud kliknete na položku **Seřadit podle...**, můžete si vybrat, podle čeho mají být výsledky vyhledávání řazeny – zda podle čísla ICQ, stavu, přezdívky, nebo třeba podle křestního jména. U každého vyhledaného uživatele jsou uvedeny dostupné informace – přezdívka, jméno, věk či země původu. Kliknete-li na první tlačítko v řádce se jménem uživatele, zobrazí se celý profil uživatele. Dole v okně s vyhledanými výsledky najdete dvě tlačítka – pomocí prvního tlačítka uživatele přidáte, pomocí druhého mu odešlete zprávu.

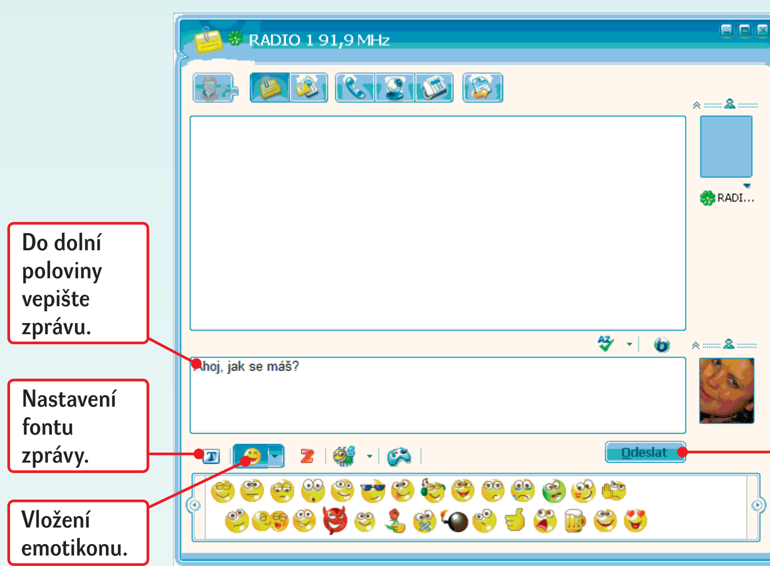

▲ Obr. 5

JAK POSLAT ZPRÁVU

Když jste uživatele zařadili do seznamu kontaktů, můžete mu poslat zprávu. V seznamu kontaktů dvojitě klikněte na jméno uživatele.

Otevře se okno (obr. 6), v jehož záhlaví je jméno tohoto uživatele. Pod tímto jménem najdete několik tlačítek: ta slouží pro poslání zprávy, SMS nebo třeba souboru. Standardně je nabízena možnost poslat zprávu do sítě ICQ. Zprávu vepište do spodní poloviny okna a stiskněte klávesu **Enter** nebo tlačítko **Odeslat**.

V dolní části okna najdete několik tlačítek. Pomocí prvního tlačítka se symbolem písmene **T** můžete zvolit jiný font a řez písma. Pomocí dalšího tlačítka lze vložit do zprávy emotikon. Když vám druhý uživatel odepíše, v horní polovině okna programu se zobrazí celá konverzace.

◀ Obr. 6

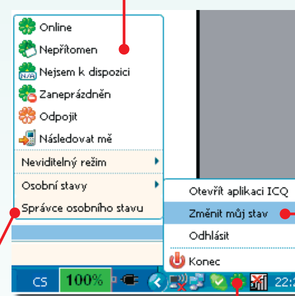
JAK SPRAVOVAT SVÉ STATUSY

Váš status se zobrazuje ostatním uživatelům, kteří vás mají ve svém seznamu kontaktů, a poskytuje jim mnoho informací o vás.

Jste-li připojeni, jste ve statusu *Online*, symbolizovaném zelenou kytičkou, červená naopak značí, že připojeni nejste. V případě, že si od počítače odskočíte, automaticky jste přepnuti buď do statusu *Nepřítomen*, nebo do statusu *Nejsem k dispozici* (déletrvající nepřítomnost).

Tyto statusy i další si můžete nastavit sami. Klikněte na symbol kytičky v oznamovací oblasti hlavního panelu (vedle hodin) a zvolte možnost **Změnit můj stav** (obr. 7).

Kromě výše uvedených možností si můžete ještě vybrat buď status *Zaneprázdněn*, nebo status *Neviditelný režim*. Ve druhém případě jste viditelní pouze pro ty uživatele, které si zvolíte v nastavení programu (tzn. těmto uživatelům se jevíte jako připojeni). ■ mia

◀ Obr. 7

Lehoučký notebook

Notebook Toshiba Portégé R500 je díky malým rozměrům a hmotnosti určen pro uživatele, kteří se neobejdou bez počítače ani na cestách. Tento model ve své výbavě obsahuje velice zajímavou komponentu – tou je SSD disk s kapacitou 64 GB.

TOSHIBA PORTÉGÉ R500-10U

Cena včetně DPH: 59 488 Kč.
Poskytl: Toshiba; *www.toshiba.cz*.
Procesor: Intel Core 2 Duo U7600 / 1,2 GHz.
Operační paměť: 2 GB.
Pevný disk / kapacita: SSD Samsung / 64 GB.
Displej: 12,1", 1280 × 800 bodů.
Grafický čip: Mobile Intel 945GM.
Akumulátor: lithioiontový / 2 900 mAh.
Operační systém: Windows Vista Business.
Rozměry notebooku: 283 × 217 × 22 až 30 mm.
Hmotnost notebooku: 766 g.
Záruka: 2 roky.

malé rozměry a hmotnost, port FireWire, tichý chod, výdrž při napájení z akumulátoru

vyšší cena, menší úložná kapacita disku SSD, nemá optickou mechaniku

TESTY

Převod hudby do MP3: 2:53 min.
Převod filmu do DivX: 16:01 min.
Cinebench 2003: 68,9 s.

HERNÍ TESTY
3D Mark 2001: 2 863.
3D Mark 2003: 825.
3D Mark 2005: 382.

SPOTŘEBA ENERGIE
Výdrž při napájení z akumulátoru: 2:56 hod.

Tento disk (SSD je zkratka ze slov Solid State Drive) nahrazuje standardní pevný disk a jeho výhodou je, že oproti pevným diskům neobsahuje žádné pohyblivé součásti (čtecí a zápisové hlavy a rotující úložné plotny). Díky tomu je toto úložné zařízení imunní např. vůči otřesům a mezi jeho další přednosti patří nízká spotřeba elektřiny, malé zahřívání a vysoká spolehlivost. Nevýhodou je prozatím nízká kapacita, a zejména vysoká cena: ta se promítla i do koncové ceny testovaného notebooku – model Toshiba Portégé R500-10U, osazený SSD diskem s kapacitou 64 GB, stojí 59 488 Kč.

ÚSPORNÝ DISPLEJ

I když je tato cena dosti vysoká, notebook si své zájemce získá svými mobilními přednostmi. Kromě již zmíněného odolného úložného disku jsou to malé rozměry (283 × 217 × 22 až 30 mm) a překvapivě nízká hmotnost, která činí jen 766 gramů. Tento notebook je navíc vybaven zajímavým širokoúhlým LCD displejem, který pracuje v rozlišení 1 280 × 800 bodů, má poměr stran 16 : 10 a 12,1palcovou (30,7cm) úhlopříčku. Tyto údaje jsou u malých notebooků běžné, pozornost však upoutá to, že displej je podsvícen pomocí LED diod a že je zde použita zajímavá technologie, díky níž displej dokáže významně šetřit elektrickou energii.

Pro podsvícení displeje totiž může posloužit i okolní světlo, což oceníte zejména při práci v terénu – tímto způsobem lze významně prodloužit provoz notebooku při napájení z akumulátoru. Pokud se s notebookem pohybujete venku za denního světla, lze pomocí tlačítka umístěného v pravém rohu nad klávesnicí vypnout podsvícení displeje a aktivovat reflektivní systém, díky němuž je sluneční světlo dopadající na displej použito po svém odrazu právě pro podsvícení. Jak jsme se přesvědčili, tento způsob podsvícení sice není tak kvalitní jako v případě LED diod, ale za jasného dne se dá velmi dobře použít.

VÝBAVA NOTEBOOKU

V testovaném modelu zajišťuje výpočetní sílu dvoujádrový procesor Intel Core 2 Duo U7600, jehož výpočetní centra pracují na frekvenci 1,2 GHz. Operační paměť má velikost 2 GB a pro uložení dat je zde již zmíněný 64GB SSD disk. Obraz připravuje grafický čip, integrovaný na základní desce, a ve výbavě figuruje i čtečka paměťových karet SD, port FireWire, bezdrátový adaptér Wi-Fi a dva porty nezbytného rozhraní USB. Líbil se nám i otočný regulátor hlasitosti a dobře rozvržená tlačítka na leskle šedé klávesnici. Ve výbavě testovaného modelu nefiguruje DVD vypalovačka, ale v nabídce Toshiby jsou i takové modely Portégé R500, které DVD vypalovačku zahrnují.

NOTEBOOK V PROVOZU

Testovaný model pracuje pod operačním systémem Windows Vista Business a v testech převodu hudby do formátu MP3 a při komprimaci videa do formátu DivX podal poměrně slabé výsledky. Ani výkon procesoru v testu Cinebench nijak neoslnil. Pro hry tento notebook určen rozhodně není, a tak nízké výsledky v herních testech nás nepřekvapily.

Co však je u přenosného notebooku velmi důležité, to je schopnost práce mimo dosah elektrické zásuvky. V testu, pomocí kterého zjišťujeme výdrž akumulátoru, jsme naměřili údaj těsně pod hranicí tří hodin – konkrétně 2 hodiny 56 minut. Tento test ale simuluje neustálé vytížení notebooku – v běžných podmínkách lze s notebookem pracovat déle, a když se vypne podsvícení displeje, tento model nabízí další úsporu energie. Na závěr je důležité zmínit, že tento notebook je při své činnosti nejen úsporný, ale také velmi tichý. ■ mse

Toshiba Portégé R500 bude volbou uživatelů toužících po co nejlehčím přenosném počítači.

Filmy ve vysokém rozlišení

V současné době je v oblasti domácí zábavy a videa velmi módním termínem tzv. HD rozlišení. Pro přehrávání obrazu v HD kvalitě jsou určeny televizory označené jako „HD ready“, zdroj videa v této kvalitě pak poskytují přehrávače disků Blu-ray.

SONY BDP-S300

Cena včetně DPH: 12 990 Kč.

Poskytl: Sony Czech, s. r .o.; *www.sony.cz*

Videovýstupy: HDMI, komponentní video, S-Video, kompozitní video.

Rozměry: 430 × 79 × 375 mm.

Hmotnost: 4,5 kg.

 široká nabídka video- a audiovýstupů

 vyšší cena, omezená nabídka filmů na discích Blu-ray

Přehrávače disků Blu-ray jsou totiž na rozdíl od DVD přehrávačů schopny „posílat“ do televizoru obraz v HD kvalitě. Pod pojmem HD kvalita se skrývá označení pro obraz ve vysokém rozlišení. To znamená, že televizor vhodný pro přehrávání HD dokáže zobrazit obraz v rozlišení 1 280 × 720 bodů nebo v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Pro rozlišení 1 920 × 1 080 bodů se pak používá označení Full HD čili plné HD rozlišení. Aby televi-

▼ Přehrávač disků Blu-ray nabízí bohatou nabídku audio- a videovýstupů.

Kompozitní video.

Komponentní video.

Analogový zvukový výstup 5.1.

HDMI.

S-Video.

Digitální zvukové výstupy S/PDIF, koaxiální a optický.

Analogový zvukový stereovýstup.

zor mohl nést označení HD ready, musí mít kromě schopnosti zobrazit obraz ve vysokém rozlišení také širokoúhlý formát – tzn. že poměr zobrazovacích

TECHNOLOGIE BLU-RAY PORAZILA HD DVD

O přehrávání obrazu ve vysokém rozlišení soupeřily dvě technologie: HD DVD a Blu-ray. V současné době je vítěz tohoto klání znám: je jím Blu-ray. V Evropě měla tato technologie navrch již delší dobu, neboť na trhu byl dostatek adekvátních přehrávačů a přehrávače HD DVD nabízela pouze Toshiba. Ta nyní výrobu přehrávačů HD DVD ukončila. Velký podíl na vítězství technologie Blu-ray měla také podstatně pestřejší nabídka filmových titulů na discích Blu-ray a české zájemce o video ve vysokém rozlišení potěší, že filmy distribuované na nosičích Blu-ray jsou opatřeny českými titulky nebo dabingem.

KAPACITA DISKŮ

DVD jednovrstvý: 4,7 GB

DVD dvouvrstvý: 8,5 GB

Disk Blu-ray jednovrstvý: 25 GB.

Disk Blu-ray dvouvrstvý: 50 GB.

HD DVD jednovrstvý: 15 GB.

HD DVD dvouvrstvý: 30 GB.

stran je 16 : 9. Tento formát je pro sledování filmů vhodnější než poměr stran 4 : 3, používaný u starších televizorů.

V širokoúhlém formátu se natáčejí filmy a v současné době v něm začínají vysílat své pořady i celoplošné televizní stanice. Příkladem je zpravodajství na Nově či třeba sportovní přenosy na stanici ČT4 Sport.

Jak již bylo řečeno, DVD přehrávače obraz ve vysokém rozlišení přehrávat nedokáží, také pozemní televizní vysílání (analogové i digitální) nabízí obraz pouze v menší kvalitě podle normy PAL (velikost obrazu je tedy 720 × 576 bodů). A tak příznivce, kteří vlastní televizor HD ready, bude zajímat, kde se dá obraz ve vysokém rozlišení naladit, případně které přehrávače dokáží televizní obrazovku zásobit větším počtem obrazových bodů.

Dopřejte si obraz v HD kvalitě.

U pozemního televizního vysílání se s obrazem ve vysokém rozlišení kvůli jeho větší náročnosti na šířku pásma zatím nepočítá, a tak zbývá příjem pomocí kabelové televize a satelitní vysílání. Česká televize by měla letos zahájit zkušební satelitní vysílání obrazu ve vysokém rozlišení, z kabelových TV nabízí od 13. února dva pořady v HD kvalitě společnost UPC.

Pokud však chcete sledovat filmy v HD kvalitě podle vlastního výběru, bude vaší volbou pořízení stolního přehrávače disků Blu-ray – takový je i testovaný model Sony BDP-S300. Nevýhodou těchto přehrávačů je oproti DVD modelům jejich vyšší cena, ale při zavádění moderních produktů na trh je tomu tak vždy. Recenzovaný přehrávač stojí 12 990 Kč.

Oproti filmovým titulům na DVD nosičích jsou podstatně dražší i filmy na discích Blu-ray – jejich ceny začínají na částce 800 Kč. Za vyšší náklady si však budete moci vychutnat filmy ve výborné kvalitě. Technologie Blu-ray umožňuje na optický disk stejné velikosti jako CD či DVD umístit podstatně více dat – jednovrstvé médium Blu-ray má kapacitu až 25 GB, dvouvrstvé pak 50 GB. Vyšší kapacity, která je dostatečná i pro uložení filmů v HD kvalitě, je dosaženo díky větší hustotě záznamu.

PŘEHRÁVÁME VIDEO

Při přehrávání jsou podporovány samozřejmě disky BD-ROM (s jednou nebo s dvěma vrstvami), dále pak DVD-Video a CD Audio a vypálené disky DVD-R, DVD-RW, DVD+R, DVD+RW, CD-R a CD-RW. Záleží ovšem na tom, co tyto nosiče obsahují. Testovaný přehrávač si například neporadí s disky, které obsahují filmy vypálené ve formátu DivX či XviD. Nepřehrává ani originální DVD Audio a nepřehraje ani nezobrazí data ve formátu Data CD (např. soubory MP3 vypálené na CD ani fotografie ve formátu JPG).

Kromě vyšší pořizovací ceny tak může být překážkou pro nákup i zatím omezené využití tohoto přehrávače: nabídka filmů na nosičích Blu-ray se sice úspěšně rozrůstá, ale bohatosti nabídky DVD titulů zdaleka nedosahuje. Videa v komprimované podobě (DivX a XviD) tento model nezná, stejně tak soubory MP3 a JPG uložené na CD. ■ mse

Jak na animovaný film

KONSTRUKTÉR KRESLENÝCH FILMŮ

Jazyk: čeština.

Cena: pro čtenáře PPK při instalaci z PPK CD zdarma.

www.rgmt.cz

Chtěli jste si někdy zkusit vytvořit vlastní animovaný film? Máte k tomu teď příležitost. I když konstruktér nedovoluje vytvářet vlastní postavy a nabízí danou škálu činností vlastních postav, může být vytvoření animovaného filmu včetně zvuků a titulků zajímavé.

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 5/2008

Instalace je jednoduchá: během instalace se zobrazí několik oken s informacemi. Nabízené hodnoty stačí pouze potvrdit kliknutím na tlačítko **Další**. Po dokončení instalace můžete program spustit.

Pozor: Program vyžaduje přítomnost CD v mechanice při prvním i při dalších spouštěních.

Součástí instalace je také demo: doporučujeme přehrát jej ještě předtím, než začnete s programem pracovat.

Hlavní okno programu představuje střihačský pult, na levé straně jsou ikony nahrazující hlavní nabídku, na pravé straně se zobrazují nástroje té ikony, kterou jste vybrali na levé straně okna. Nabíku **Soubor** (pro uložení nebo otevření již hotového filmu) nahrazuje ikona v podobě krabice od filmu v pravém dolním rohu okna.

Film, na kterém pracujete, se skládá z jednotlivých políček. Na začátku vložte na střihačské plátno pozadí a poté postupně přidávejte postavy a předměty. Jednotlivé postavy jsou vybaveny různými možnostmi, například chlapec může běžet, hrát na kytaru, poskakovat apod. Při volbě možnosti si všimněte, že každá možnost je rozložena do několika políček filmu. Znalost počtu políček pro danou vlastnost vám později pomůže při tvorbě vlastních animací.

Pomocí tlačítek na střihačském pultu můžete film posouvat dopředu a dozadu.

Chcete-li např., aby chlapec přešel zleva doprava a za ním šla princezna, vložte do filmu nejprve postavu chlapce a zvolte **poskakování**. Přesuňte postavu do místa, kde má stát na začátku natáčení. Poté použijte nástroj **Sestavit animaci** a postavu chlapce přetáhněte myší tím směrem, kterým se má postava ve filmu ubírat. Nyní pomocí tlačítek na střihačském pultu vraťte film do místa, kde se má objevit princezna, vložte její postavu a jako činnost nastavte **běh**. Poté princeznu přesuňte na místo, kde má stát na začátku scény, a stejně jako u chlapce ji po zapnutí nástroje **Sestavit animaci** přesuňte po její dráze. Konstruktér animací vám přitom bude přehrávat pohyb chlapce tak, jak jste jej vytvořili v předchozím kroku. Potřebujete-li, aby některá postava ze scény zmizela, vraťte se pomocí tlačítek na střihačském panelu k políčku, kde má postava zmizet, a pomocí nástroje **Odstranit objekt ze scény** ji smažte.

Tím možnosti programu nekončí, podobným postupem můžete vložit titulky nebo zvukové efekty.

Nyní vám ukážeme několik základních postupů. ■ mzi

1 *Jak vložit pozadí*

Klikněte na fotoaparát a poté na pravé straně okna na nástroj **Vložit pozadí na scénu**. V okně vyberte požadované pozadí (pomocí svislých šipek můžete zobrazit další nabízená pozadí) a kliknutím na ikonu **Výběr** je vložte do filmu. Pozadí můžete přesouvat tažením myší: nastavte jej tak, aby vyhovovalo vašemu uměleckému záměru. Chcete-li, aby se pozadí posouvalo, můžete pro něj pomocí nástroje **Animovat pozadí** vytvořit animaci (třetí nástroj shora v sadě nástrojů pro práci s pozadím).

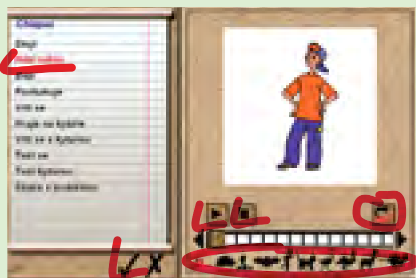

2 *Jak vložit postavu*

Klikněte na masku klauna na pravé straně okna a poté na nástroj **Vložit herce** na levé straně okna (první nástroj shora). Ze seznamu nabízených herců vyberte toho, který vám nejvíce vyhovuje, a klikněte na ikonu **Výběr**. Na obrazovce se objeví okno, které nabízí činnosti, jež postava umí. V pravé části okna je náhled postavy a zde si můžete vybranou činnost přehrát. Pod tlačítky pro spuštění/zastavení přehrávání je několik nástrojů – jde o siluety zvířat a o postavu člověka. Pomocí nich můžete nastavit rychlost přehrávání činnosti (hlemýžď je nejpomalejší, dravé zvíře napravo nejrychlejší). Ikona s černou a červenou šipkou v pravé dolní části okna otočí postavu o 180 stupňů.

Máte-li vybranou činnost a její rychlost, vložte postavu do filmu kliknutím na nástroj **Výběr** a tažením myší ji přesuňte na požadované místo.

Poznámka: Budete-li během práce na filmu přesouvat postavu na jiné místo, je třeba nejprve kliknout na nástroj **Přemístit objekt** (třetí nástroj shora v sadě nástrojů pro práci s herci – maska klauna).

3 *Jak změnit činnost postavy*

Chcete-li postavu otočit nebo změnit rychlost její činnosti anebo tuto činnost změnit, klikněte na masku klauna. Na pravé straně obrazovky klikněte na ikonu **Změnit činnost herce** a poté na tu postavu, kterou chcete upravit. Zobrazí se okno s nabídkou činností této postavy a v něm úpravy proveďte.

4 *Jak vytvořit animaci*

Nejsou-li zobrazeny nástroje pro práce s herci, klikněte na masku klauna. Na pravé straně okna klikněte na nástroj **Sestavit animaci**. Poté postavu myší přesuňte tak, jak se má ve filmu pohybovat. Všimněte si, jak na pultu naskakují čísla snímků. Pro posun mezi snímky můžete použít tlačítka pro přesun nebo jezdec, který se při animování také pohybuje.

Jak vystavit fotografie na webu

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 5/2008

IMGPUBLIC

Cena: zdarma (freeware).
Jazyk: Čeština
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://imgp.wz.cz

Často se stává, že se svými fotografiemi chcete pochlubit dalším lidem. Pokud se však příliš nevyznáte v tvorbě webových stránek, pak si na vystavení fotografií vlastními silami třeba netroufáte. Někdy však stačí najít ten správný program.

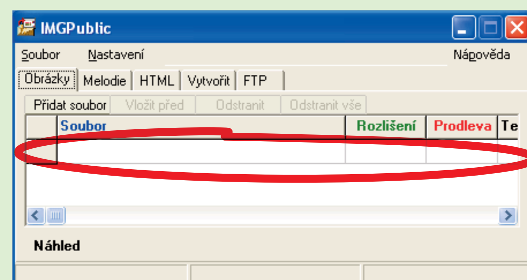
1 *Jak program nainstalovat?*

Nejprve se podívejte na stránky *http://imgp.wz.cz* nebo na přiložené cédéčko. Odtud stáhněte soubor s názvem **imgpublic.exe** a dvojitě na něj klikněte – průvodce instalací se spustí. Během instalace si vyberte jazyk, se kterým chcete v programu pracovat, tedy češtinu. Po dokončení instalace program spusťte.

Ze stránek programu se však dají stáhnout i některé šablony, které při tvorbě prezentace můžete použít.

2 *Jak s webovou prezentací začít?*

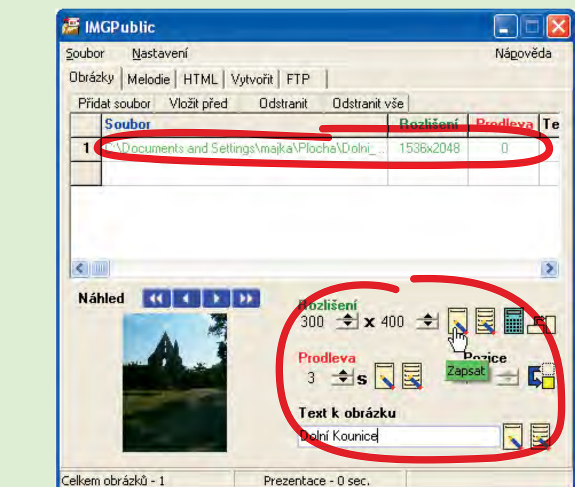
Obrázky, které chcete na webu vystavit, nejprve připravte na jedno místo (do jedné složky). Potom program IMGPublic spusťte. Pod textem **Soubor** se otevře okno s prázdným řádkem. Nyní klikněte na tlačítko **Přidat soubor**, a otevře se dialogové okno pro vyhledání obrázku, který chcete do webové prezentace umístit. Obrázek vyberte a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Tím se vrátíte zpět do okna programu a pod textem **Soubor** uvidíte název vloženého obrázku. Zároveň můžete v dolní části nastavit některé jeho vlastnosti.

3 *Nastavení některých vlastností obrázku*

Nejprve dopište k obrázku popisek a nezapomeňte nastavit jeho správnou velikost (**Rozlišení**). Můžete zadat pouze jeden rozměr a druhý nechat dopočítat (ikona **Dopočet v poměru**) a upravené údaje nesmíte zapomenout zapsat (ikona **Zapsat** nebo **Zapsat všem**).

Pozor, je třeba postupně nechat zapsat všechny změněné položky. Tím se všechny změny zobrazí v řádku vedle názvu souboru.

4 *Vkládání dalších obrázků a jejich uspořádání*

Nyní můžete pomocí tlačítka **Přidat soubor** vkládat další obrázky. Zároveň upravte všechny potřebné vlastnosti, nebo počkejte, až se vloží všechny obrázky, a velikost nastavte pro všechny obrázky jednotně (ikona **Zapsat všem**).

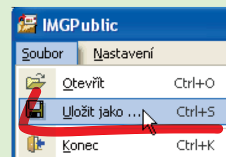
Také si všimněte, že po vložení obrázku jsou nahoře přístupná tlačítka **Vložit před**, **Odstranit** a **Odstranit vše**. Také je vhodné nastavit prodlevy mezi promítáním jednotlivých obrázků. V dolní části můžete jednotlivé obrázky mezi sebou přehazovat – stačí kliknout na ikonu **Přesunout**. Nevadí, když všechny obrázky nejprve vložíte po řadě a teprve potom prezentaci upravíte podle potřeby.

5 *Uložení rozpracované prezentace*

Webovou prezentaci nemusíte vytvořit najednou. To znamená, že rozpracovanou část můžete uložit do jednoho souboru s příponou .sav a později se k ní vrátit a vše dokončit.

V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Uložit jako**, a otevře se dialogové okno pro ukládání. Zde přiřaďte k souboru název, určete umístění souboru a klikněte na tlačítko **Uložit**.

Při další práci na prezentaci nebo při dodatečných úpravách stačí prostřednictvím příkazu **Otevřít** v nabídce **Soubor** uložený soubor vyhledat a otevřít. Potom už je snadné v práci pokračovat.

6 *Nastavení vlastností celé prezentace*

Pokud jste již vložili a nastavili vlastnosti pro všechny obrázky, můžete přejít k nastavení celé prezentace. Na kartě **Melodie** lze přidat na pozadí prezentace přehrávání zvukového souboru. Můžete si vybrat z existujících souborů nebo přidat vlastní soubor typu MP3, WMA nebo MID. Vždy ale dejte pozor na velikost přidávaného souboru.

Důležitá je záložka **HTML**, ve které se nastavuje vzhled webové prezentace. Zatrhněte volbu **Generovat kód HTML automaticky** a nastavte vzhled tlačítek či pozadí. Také můžete nastavit na pozadí vzor, anebo pozadí nechat bez vzorku (free).

Pokud zatrhnete volbu **Rozšířené nastavení**, otevřou se další možnosti úpravy. Například můžete nastavit, kolik má být obrázků na stránce, jaký má být rámeček kolem obrázku, jaký má být nadpis (písmo, velikost, barva apod.) a jaké mají být popisky obrázku.

7 *Uložení webové prezentace*

Pokud jste všechno nastavili, přejděte na záložku **Vytvořit**. Zde svou prezentaci nejprve pojmenujte a potom myší klikněte na ikonu (animovaný obrázek) **Vytvořit**.

Spustí se generování celé HTML prezentace. Pokud se objeví upozornění: „Nejsou vyplněny potřebné údaje", pak zkontrolujte, zda jste zvolili předlohu prezentace či schéma a zda jste správně zvolili složku, do které se má prezentace generovat.

Pokud se prezentace začne bez problémů vytvářet, zobrazí se v dolní části pruh a na něm to, která část celé prezentace je již hotová. Po dokončení se zobrazí dotaz, zda si chcete danou prezentaci prohlédnout. Pokud kliknete na tlačítko **Ano**, prezentace se spustí v prohlížeči internetu.

Celá prezentace se ve skutečnosti vytvořila v jedné složce se zadaným názvem. V ní je uložen soubor **index.htm** a další podsložky, které k dané prezentaci patří. Nyní pomocí protokolu FTP přesuňte prezentaci na server, na němž máte povolen vlastní hosting, nebo se zaregistrujte na některém z freewarových hostingových serverů.

K přesunu použijte záložku s názvem **FTP**. Pomocí příkazu **Volby** v nabídce **Nastavení** nastavte adresu serveru, ke kterému se chcete připojit (tedy který máte zaregistrován nebo zaplacen). ■ Marie Franců

Jak si podepsat fotky na internetu

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 5/2008

PICTURE SHARK

Cena: freeware (zdarma).
Jazyk: angličtina.
Rubrika na CD: Obsah CD/Servis.
http://www.picture-shark.com

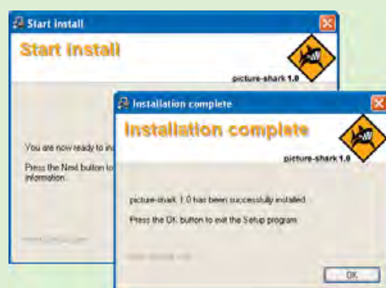
snadné

Máte vlastní fotografie nebo jiné obrázky, které chcete vystavit na internetu, ale bojíte se, že si jiní uživatelé obrázky stáhnou a budou je vydávat za vlastní? V takovém případě je nejlepší vytvořit si vlastní značku (razítko).

Značku (logo) uživatele dokážou vytvořit různé grafické programy, my vám však doporučujeme freewarový program Picture Shark.

1 Jak program nainstalovat

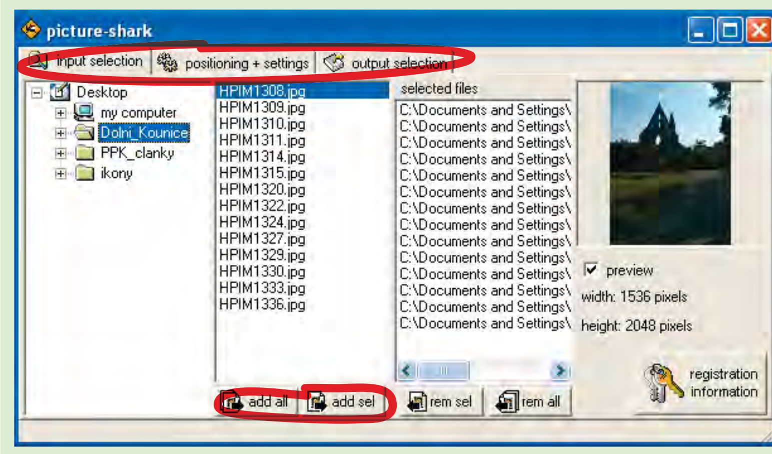
Ze stránek *http://www.picture-shark.com* stáhněte soubor s názvem **setup.exe**. Na tento soubor dvojitě klikněte, a spustí se průvodce instalací. V posledním kroku klikněte na tlačítko **OK** a po dokončení instalace program spusťte.

2 Jak vybrat fotografie, ke kterým chcete přiřadit značku

Po spuštění programu se zobrazí okno s třemi záložkami nazvanými **Input Selection**, **Positioning+Settings** a **Output Selection**. Už z prvního názvu je vidět, že v první záložce se musí uvést, ke kterým fotografiím chcete označení přiřadit.

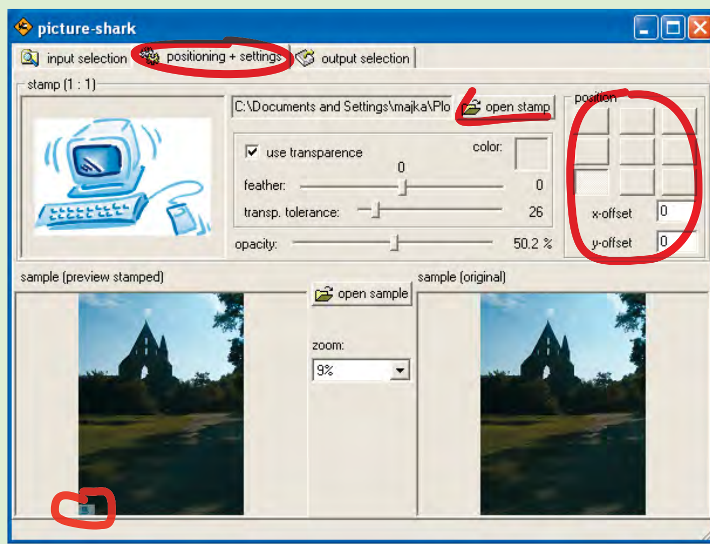
V prvním poli tedy vyberte složku s fotografiemi. Ve druhém sloupci pak začněte vybírat fotografie, ke kterým chcete označení přiřadit, a poté klikněte dole na tlačítko **Add Sel**. Pokud nechcete vybírat fotografie a označení požadujete pro všechny soubory v dané složce, klikněte na tlačítko **Add All**. Vybrané fotografie se pak zobrazí ve třetím sloupečku s názvem **Selected Files**.

3 Jak je to s přidáním značky

Nyní přepněte na záložku s názvem **Positioning+Settings**. Zde uveďte, kterou značku (logo) chcete k vybraným fotografiím přiřadit. Klikněte na tlačítko **Open Stamp**, a otevře se dialogové okno – v něm vyhledejte obrázek, který bude vaším označením. Může jít o soubor typu JPG, GIF, PNG nebo BMP.

Po ukončení výběru se obrázek objeví v horní levé části okna programu. Nyní je třeba zadat jeho nastavení (pozici, případně posunutí, průhlednost apod.). Abyste si mohli zkontrolovat, jak vše bude vypadat, pomocí tlačítka **Open Sample** určitou fotografii vždy otevřete. V náhledu tak uvidíte, jak bude značka na dané fotografii vypadat.

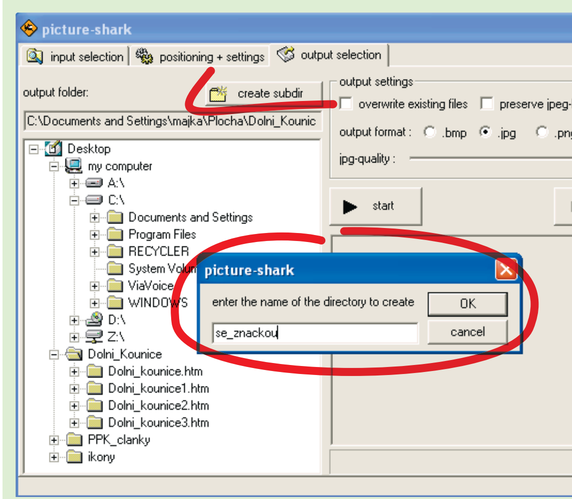

4 Jak se fotografie označí

Na druhé záložce jste vytvořili všechna nastavení. Pokud jste se vším spokojeni, přepněte na třetí záložku, tedy na záložku **Output Selection**.

V levé části dialogového okna nastavte složku, do které chcete výsledné snímky uložit. Nechcete-li, aby se původní fotografie přepsaly, vytvořte pro ty „označkované“ novou složku (tlačítko **Create Subdir**).

Nyní je ještě třeba vybrat výsledný formát fotografií: pokud pracujete s fotografiemi, asi ponecháte typ JPG (pro tento formát lze nastavit i kvalitu), ale je možné zvolit i typ PNG. Potom klikněte na tlačítko **Start** a sledujte, jak převod pokračuje. ■ Marie Franců

MS EXCEL 2007

Tabulkový procesor je součástí sady MS Office 2007

www.microsoft.com/cze

Jazyk: čeština.

Tisk tabulek

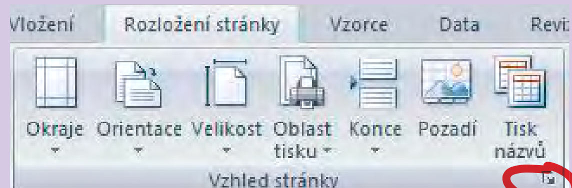

Vytisknout tabulku je jednoduché – stačí zadat příkaz Tisk. Ale co když potřebujete upravit okraje, vytvořit záhlaví nebo změnit orientaci stránky? Pak je třeba nejprve upravit vzhled stránky.

DIALOGOVÉ OKNO VZHLED STRÁNKY

Nechcete-li používat nástroje na kartě **Vzhled stránky**, můžete jedním kliknutím vyvolat stejnojmenné dialogové okno. V něm pak vyberete kartu, která obsahuje položky, jež chcete upravit, a změny provedete. Toto okno je možné zobrazit také pomocí jednotlivých nástrojů na kartě **Vzhled stránky**, a to tak, aby okno vždy nabídlo požadovanou kartu.

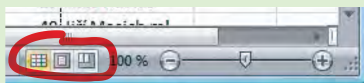
Dialogové okno **Vzhled stránky** zobrazíte kliknutím na šipku v pravém dolním rohu karty **Vzhled stránky**.

1 *Způsob zobrazení stránky*

MS Excel 2007 nabízí proti starším verzím navíc možnost zobrazit stránky způsobem **Rozložení při tisku**. Vy, kteří používáte MS Word, víte, že toto rozložení slibuje zobrazit dokument tak, jak bude vytištěn, tedy včetně okrajů stránky nebo opakujících se řádků v horní části stránky. Toto zobrazení ale trvale ukazuje hranice buněk, bez ohledu na to, zda je tisk mřížky povolen, nebo zakázán.

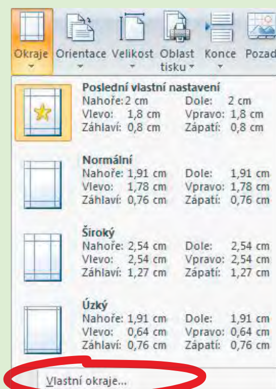
Změnu zobrazení (**Normálně** × **Rozložení při tisku**) můžete nastavit buď v pásu karet **Zobrazení** na kartě **Zobrazení sešitů**, nebo ve stavovém řádku okna. Karta **Zobrazení sešitů** nabízí více možností, nástroje ve stavovém řádku jsou přístupné stále, takže pravděpodobně využijete obě možnosti (podle aktuální potřeby).

2 *Změna okrajů stránky*

Okraj stránky je mezera mezi okrajem papíru a okrajem tisku. Při editaci tabulky uvidíte okraje pouze při zobrazení typu **Rozložení stránky**.

Na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Vzhled stránky** klikněte na nástroj **Okraje**. Nástroj nabídne několik předem připravených možností a v dolní části nabídky příkaz **Vlastní okraje**. Jestliže vám nabízené možnosti nevyhovují, na tento příkaz klikněte. Zobrazí se dialogové okno **Vzhled stránky** a v něm podle vlastní potřeby nastavte velikost okrajů.

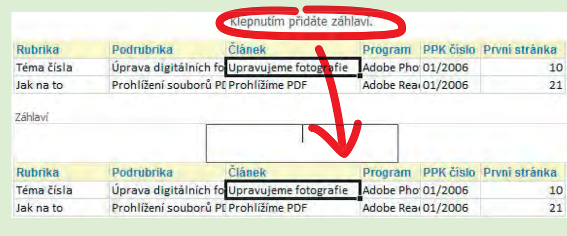

3 *Záhlaví a zápatí stránky*

Záhlaví nebo zápatí stránky je text, který bude vytištěn v horní nebo dolní části každé tištěné stránky. Pozor: Záhlaví není totéž co opakování stejných řádků tabulky (nadpisů sloupců) při tisku každého listu.

Při editaci záhlaví/zápatí se v Excelu 2007 zobrazí pás karet **Návrh**, který nabízí potřebné nástroje. Záhlaví i zápatí se skládá ze tří částí: levé, střední a pravé. Klikněte vždy do té části, kterou chcete vyplnit (není nutné vyplňovat všechny tři části).

Chcete-li zahájit editaci záhlaví nebo zápatí, pak buď na pásu karet **Vložení** vyhledejte kartu **Text** a v ní klikněte na nástroj **Záhlaví a zápatí**, anebo přejděte do zobrazení **Rozložení při tisku** a klikněte na text **Klepnutím přidáte záhlaví** (v horní části stránky) nebo na text **Klepnutím přidáte zápatí** (v dolní části stránky). V obou případech přejde Excel k editaci záhlaví nebo zápatí.

Editaci ukončete kliknutím mimo oblast záhlaví nebo zápatí. Během editace můžete využít nástroje nabízené v pásu karet **Návrh**. Po ukončení editace se tento nástroj skryje.

4 *Tisk názvů*

Tento nástroj umožňuje při tisku tabulky opakovat na každém potištěném listu obsah konkrétních řádků nebo sloupců. V praxi se tato možnost využívá při tisku rozsáhlých tabulek: na každém listu se názvy sloupců nebo řádků vytisknou tak, jak jste je zapsali do tabulky. V případě, že tuto možnost použijete, opakující se řádky nebo sloupce uvidíte pouze při zobrazení **Rozložení při tisku** nebo při zobrazení náhledu stránky.

Ukážeme vám postup pro řádky (pro sloupce je podobný). Nejprve nastavte tabulku tak, abyste viděli alespoň nějaké buňky těch řádků, jejichž hodnoty chcete tisknout na každý list.

Poté na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Vzhled stránky** klikněte na nástroj **Tisk názvů**. Zobrazí se dialogové okno **Vzhled stránky** s kartou **List**.

V dialogovém okně klikněte do pole **Nahoře opakovat řádky** a poté do libovolné buňky řádku, jehož hodnoty se mají opakovaně tisknout. Chcete-li opakovaně tisknout více než jeden řádek, pak tažením myší buňky v těchto řádcích označte (stačí označit alespoň jednu buňku v každém řádku). Excel dosadí potřebnou hodnotu do editačního pole. Dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

CO MŮŽE OBSAHOVAT ZÁHLAVÍ

Do záhlaví (zápatí) můžete zapsat libovolný text nebo můžete využít některá z nabízených polí. Pole má tu výhodu, že aktualizaci zobrazené hodnoty provádí Excel automaticky (například název sešitu nebo název listu). Nástroje pro vkládání polí obsahuje pás karet **Návrh**.

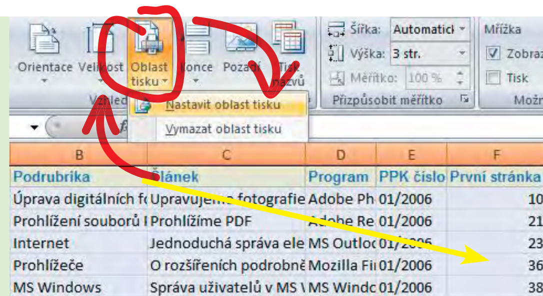
5 *Změna orientace stránky*

Je-li tabulka, kterou potřebujete tisknout, široká, je výhodné nastavit orientaci stránky na šířku a naopak. Orientaci stránky lze nastavit jednoduše: Na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Vzhled stránky** klikněte na nástroj **Orientace**. Zobrazí se nabídka a z ní vyberte požadovanou orientaci stránky.

6 *Jak nastavit oblast tisku*

Ne vždy je třeba tisknout celou tabulku. Tažením myší označte oblast, kterou chcete tisknout, a na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Vzhled stránky** klikněte na příkaz **Oblast tisku**. Z nabídky vyberte příkaz **Nastavit oblast tisku**.

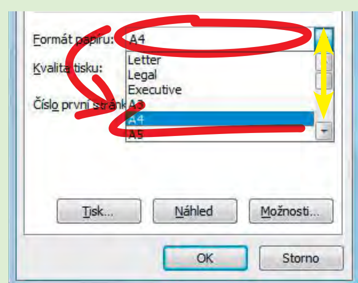
Oblast tisku můžete zrušit zadáním příkazu **Vymazat oblast tisku** (je ve stejné nabídce).

7 *Na jak veliký papír budete tisknout*

Některé tiskárny nabízejí možnost tisknout na různé formáty papíru. Velikost papíru je třeba nastavit také v Excelu, aby se tisk mohl přizpůsobit rozměrům papíru.

Na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Vzhled stránky** klikněte na nástroj **Velikost**. Excel nabídne seznam často používaných velikostí papírů. V případě, že si z tohoto seznamu nevyberete, klikněte v této nabídce na příkaz **Další velikosti papíru**. Tím se zobrazí dialogové okno **Vzhled stránky**. Na nabízené kartě kliknutím rozbalte seznam **Formát papíru** a vyhledejte požadovanou velikost.

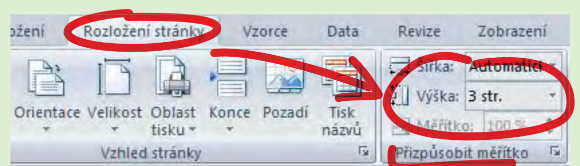

8 *Jak tabulku při tisku „stlačit“*

Při tisku se někdy vyskytne otázka, jak tabulku při tisku vtěsnat na požadovaný počet listů. Nástroj Lupa slouží pro změnu zobrazení tabulky na obrazovce, ale na tisk nemá vliv. Je třeba použít nástroje, které nabízí karta **Přizpůsobit měřítko** na pásu **Rozložení stránky**. Druhou možností je kliknout do pravého dolního rohu této karty a požadované hodnoty nastavit v dialogovém okně.

Excel nabízí dvě cesty: buď sami nastavte měřítko zobrazení při tisku (např. 80 %), nebo zadejte, na kolik stránek se má tabulka při tisku vejít, a to, jaké měřítko zobrazení Excel použije, nechte na něm. Chcete-li omezit počet stránek, klikněte na položku **Šířka** nebo **Výška** a zapište požadovaný počet tištěných stránek. Chcete-li nastavit měřítko zobrazení vytištěné stránky, klikněte na položku **Měřítko** a opět nastavte požadované měřítko zobrazení. Počet stránek, které nastavíte, je nejvyšší povolený, to znamená, že jej Excel nemusí využít.

Pozor: Pokud jste nastavili nějakou hodnotu v polích **Šířka** nebo **Výška**, je položka **Měřítko** nedostupná. Chcete-li měnit hodnotu položky **Měřítko**, je třeba hodnoty v položkách **Šířka** a **Výška** nejprve nastavit na **Automatická**.

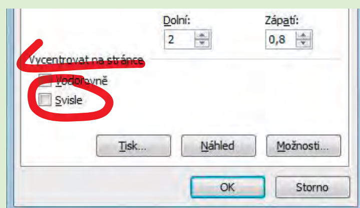

9 *Jak umístit tabulku na stránku*

V předchozím kroku jsme si ukázali, jak tabulku vytisknout na omezený počet listů papíru. Může se ale objevit jiný problém: tabulka je příliš malá a v rohu listu papíru se ztrácí.

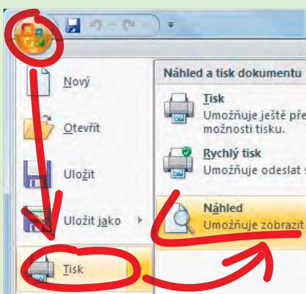
Chcete-li tabulku pro tisk zvětšit, pak na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Přizpůsobit měřítko** upravte hodnotu v položce **Měřítko** na více než 100 %.

Chcete-li tabulku na listu vystředit, pak na pásu karet **Rozložení stránky** na kartě **Vzhled stránky** klikněte na nástroj **Okraje**. Z nabídky tohoto nástroje vyberte příkaz **Vlastní okraje**. V dialogovém okně v části **Vycentrovat na stránce** pak podle potřeby zaškrtněte položku **Vodorovně**, nebo položku **Svisle**. ■ mzi

10 *Jak zobrazit náhled tisku*

Potřebujete-li si zkontrolovat, jak bude vypadat vytištěný dokument, můžete použít příkaz **Náhled**. Ten nenajdete na pásu karet, je třeba přejít do nabídky tlačítka **Office**. Máte-li vše připraveno k tisku, klikněte na tlačítko **Office** a v nabídce příkazů nastavte ukazatel myši na příkaz **Tisk**. Poté, co se v pravé části nabídky objeví několik příkazů, klikněte na příkaz **Náhled**.

RYCHLÉ VYVOLÁNÍ PŘÍKAZU NÁHLED

Chcete-li příkaz **Náhled** používat častěji, můžete využít klávesovou zkratku **Ctrl+F2**.

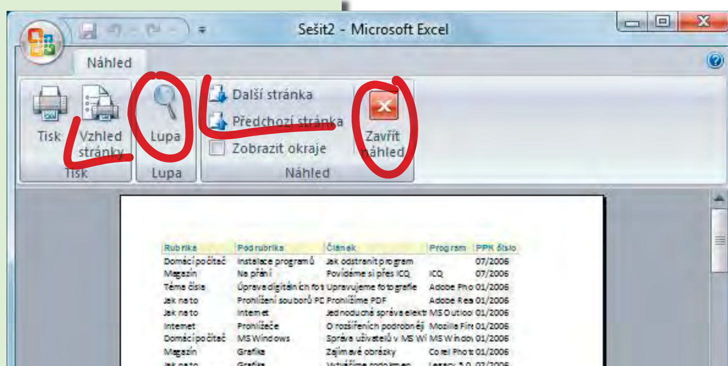
Další možností je umístit příkaz **Náhled** na panel **Rychlý přístup**. Klikněte na panel nástrojů **Rychlý přístup** pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Přizpůsobit panel nástrojů Rychlý přístup**. V dialogovém okně **Možnosti aplikace Excel** kliknutím rozbalte seznam **Zvolit příkazy** a z něj vyberte položku **Všechny příkazy**.

V seznamu dostupných příkazů (jsou řazeny abecedně) klikněte na položku **Náhled** a pomocí tlačítka **Přidat** ji zkopírujte do sousedního seznamu. Poté dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

11 *Co nabízí náhled tisku*

V okně Excelu se po zadání příkazu **Náhled** zobrazí to, jak bude vypadat první vytištěná stránka. Vyjde-li tisk na více stránek, pak mezi nimi můžete listovat pomocí příkazů **Další stránka** a **Předchozí stránka**. Nevyhovuje-li vám měřítko zobrazení, máte dvě možnosti: buď klikněte na nástroj **Lupa**, přepínající mezi dvěma měřítky zobrazení, nebo upravit velikost okna Excelu – měřítko zobrazení náhledu se přizpůsobuje velikosti okna. Chcete-li upravit vzhled stránky (okraje, záhlaví/zápatí, orientaci stránky apod.), klikněte na nástroj **Vzhled stránky**.

Chcete-li práci s náhledem ukončit, klikněte na nástroj **Zavřít náhled**. ■ mzi

Stejné fotografie na monitoru i na papíře

BALÍČEK NAJDETE NA PPK CD 5/2008

náročné

Znáte to – digitálním fotoaparátem pořídíte fotografii, upravíte ji k obrazu svému, ale po vytištění vypadá úplně jinak. Čím je tento problém způsoben a jak jej řešit?

ČLÁNEK NA PŘÁNÍ

Námět na tento článek nám zaslal pan *Eduard Táborský*, kterému tímto děkujeme. Krom tohoto článku na téma, které sám zvolil, od nás samozřejmě dostává i slíbený film na DVD.

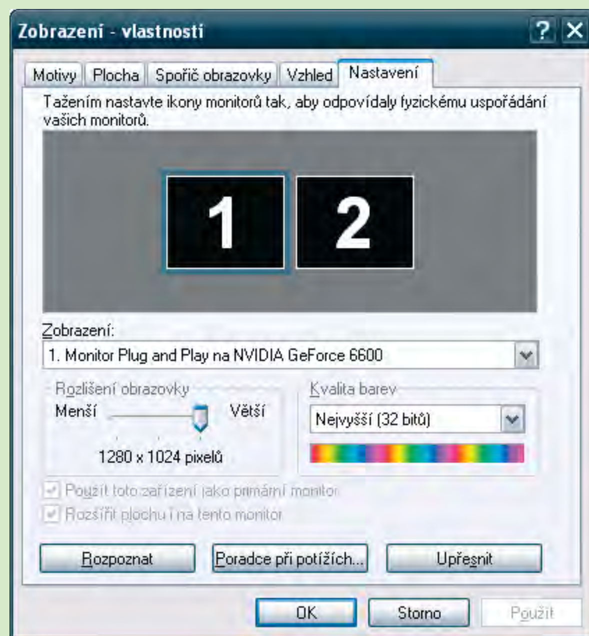
Máte také nápad na téma, které by mohlo zajímat i ostatní čtenáře? Pošlete nám svůj námět buď elektronicky na adresu **redakce@ppk.cz**, nebo klasickou poštou na adresu **Redakce PPK, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**. V obou případech označte dopis slovy **Článek na přání** a nezapomeňte připojit svoji poštovní adresu.

Příčina toho, že fotografie zobrazené na monitoru vypadají jinak než ty posléze vytištěné, je jednoduchá – tiskárny a monitory používají odlišný princip skládání barev. Zatímco monitory pracují v režimu RGB (v tomto režimu je také ukládána většina grafických formátů), tiskárny používají schéma CMYK. Význam zkratek ani vysvětlení, proč se používají pro stejnou věc dva různé přístupy, nám žádné užitečné poučení nepřinesou, a tak se omezíme na konstatování, že použití dvou principů má své technické příčiny a je nezbytné.

KVALITA HARDWARU

Dříve než si povíme, jak popisovaný problém řešit, sluší se ještě podotknout, že úspěšnost řešení do značné míry závisí na tom, jak kvalitní máte hardware. Pokud například vlastníte monitor, který nezobrazuje stejné odstíny barev na celé ploše nebo některé barvy výrazně zkresluje, nebude výsledek nikdy dokonalý. Stejně tak pokud budete fotografie tisknout prostřednictvím tiskárny (či ve fotolabu), která tiskne vše například posunuté do červena. Není sice pravda, že bez drahého vybavení nelze vytvořit věrné fotografie, ale je třeba počítat s tím, že každý hardware má své meze. A pokud jste si pořídili nějaké méně kvalitní zařízení, dosáhnete při optimalizaci horších výsledků. Na druhé straně i špatný hardware lze nastavit tak, aby výsledky byly přinejmenším dostačující.

Zatímco monitory pracují v režimu RGB, tiskárny používají schéma CMYK.

▲ Základem všeho je použít optimální rozlišení monitoru a dostatečnou barevnou hloubku.

ZÁKLADNÍ NASTAVENÍ

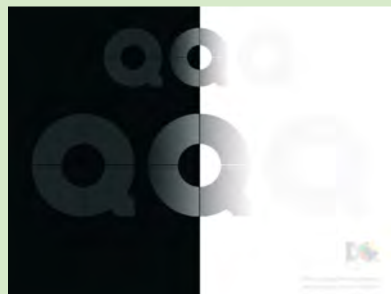
Nejdříve ze všeho je třeba nastavit rozlišení, barevnou hloubku a teplotu barev monitoru. Opět ponechme stranou, co tyto pojmy znamenají (k tomu se na stránkách PPK ještě vrátíme), a věnujme se tomu, kde je nastavit.

Pokud jde o rozlišení a barevnou hloubku, ty se nastavují přímo v systému na kartě **Nastavení** v okně **Zobrazení – vlastnosti**. (Okno otevřete tak, že kliknete pravým tlačítkem na plochu a zvolíte možnost **Vlastnosti**.) **Rozlišení obrazovky** je třeba nastavit takové, jaké je pro daný monitor optimální. Tento údaj snadno zjistíte v manuálu monitoru – například pro 15″ LCD displej je to 1024 × 768 bodů, pro 17″ a 19″ LCD displeje shodně 1280 × 1024 bodů. Barevná hloubka (roletové menu **Kvalita barev**) musí být alespoň **24 bitů**. Když bude větší (**32 bitů**), je to jedině dobře. V případě, že takto vysokou hodnotu nastavit nelze, pak věrného zobrazení barev bohužel nedosáhnete nikdy. Ale to by se vám nemělo s žádným běžným počítačem stát.

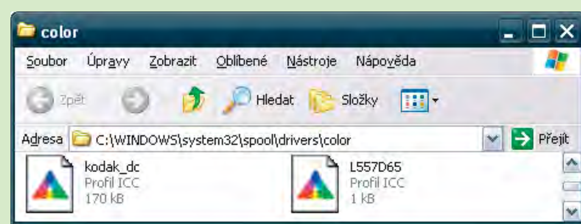
Teplota barev se pak nastavuje přímo v menu monitoru – toto menu se objeví po kliknutí na jedno z tlačítek na monitoru a ovládání závisí na tom, jaký monitor máte (viz manuál). Nastavení teploty probíhá obvykle v sekci **Color** (**Barva**) u položky **Temperature** (**Teplota**). Hodnota teploty by měla být **6 000 K**.

NASTAVENÍ JASU A KONTRASTU

Další důležitá úprava se provádí opět v menu monitoru. Nejprve však na CD přiloženém k tomuto číslu PPK vyhledejte rubriku **Obsah CD / Servis**, kde je umístěna sada **Digital Imaging Control Tool**. Tento archiv zkopírujte na disk, rozbalte jej (ve Windows XP dvojitým kliknutím) a v programu pro práci s grafikou otevřete soubor **DQ-Tool_Contrast_e.jpg**. (Jedná se o referenční obrázek, který vám poslouží k optimálnímu nastavení

▲ Obrázek s písmeny „Q" poslouží k nastavení jasu a kontrastu.

▲ Správný barevný profil monitoru většinou vyřeší nesprávné zobrazení barev. Soubor s příponou .icm/.icc lze získat z internetu a je třeba jej zkopírovat na pevný disk.

▲ Vytištěný testovací obrázek porovnejte s tím, co zobrazuje váš monitor.

monitoru.) Obrázek otevřete v režimu přes celou obrazovku (obvykle jde o menu **Zobrazit / Celá obrazovka**, resp. **View / Full Screen**). Nyní v menu monitoru nastavte maximální kontrast (**Contrast**) a minimální jas (**Brightness**) tak, aby všechna písmena „Q" na obrázku zůstala viditelná.

NASTAVENÍ BAREV

Nejprve v menu monitoru zkontrolujte, že poměr složek barev je vyrovnaný a optimálně situovaný v polovině stupnice – má-li tedy například stupnice rozsah od 0 do 100, měla by být u všech barev nastavena hodnota 50, v případě stupnice od –50 do +50 bude u všech barev 0 a podobně. Toto nastavení naleznete zpravidla v sekci pojmenované barva (**Color**), eventuálně **RGB**. Jednotlivé složky pak nesou název příslušných barev – červená (**Red**), zelená (**Green**) a modrá (**Blue**).

Dalším krokem je nastavení vhodného barevného profilu monitoru – klikněte na plochu pravým tlačítkem myši, vyberte příkaz **Vlastnosti**, přepněte na kartu **Nastavení** a klikněte na tlačítko **Upřesnit**. V zobrazeném okně uvidíte záložku **Správa barev**. Pokud je v rámečku **Profily barev přidružené...** položka odpovídající přibližně názvu monitoru, je vše v pořádku. Pokud zde není nic, anebo je zde profil, který evidentně patří k jinému monitoru (například k tomu, který jste měli dříve), klikněte na tlačítko **Přidat** a v otevřeném okně nalezněte správný profil. Pokud není v nabízeném adresáři, jinde jej nehledejte – bude třeba stáhnout ho z internetu. Do vyhledávače Google zadejte text ve formátu *název monitoru ICC profile* (např. *Eizo FlexScan L557 ICC profile*), což by vás mělo nasměrovat na stránky, kde získáte obvykle ZIP archiv, v němž je obsažen soubor s příponou **.icm** nebo **.icc**. Tento soubor zkopírujte do adresáře *C:\WINDOWS\system32\spool\drivers\color*. Posléze už můžete výše popisovaným způsobem přiřadit profil k monitoru.

KONTROLA BAREV

Výsledek svého snažení zkontrolujte pomocí dalších dvou souborů z archivu na CD. Soubor **DQ-Tool_Print_13x18_e.jpg** vytiskněte jako fotografii a porovnejte jej se souborem **DQ-Tool_Monitor_e.jpg**: otevřete jej v zobrazení přes celou plochu monitoru (soubory nelze zaměňovat!). A co na testovacím obrázku hledat? Fotografie krajiny reprezentuje realistické barvy, fotografie dvou dívek přirozenou barvu kůže a vyvážení odstínů šedi, fotografie s větrníky syté barvy a fotografie s konvicemi různé tóny šedé. Sloupec po levé straně by měl být „čistým přechodem" mezi černou a bílou – tedy kromě odstínů šedé nesmí obsahovat žádné jiné barvy. Barevný přechod v pravém sloupci pak v místech označených šipkami musí obsahovat čisté barvy – shora purpurovou, červenou, žlutou, zelenou, azurovou a modrou.

NASTAVENÍ GRAFICKÉ KARTY

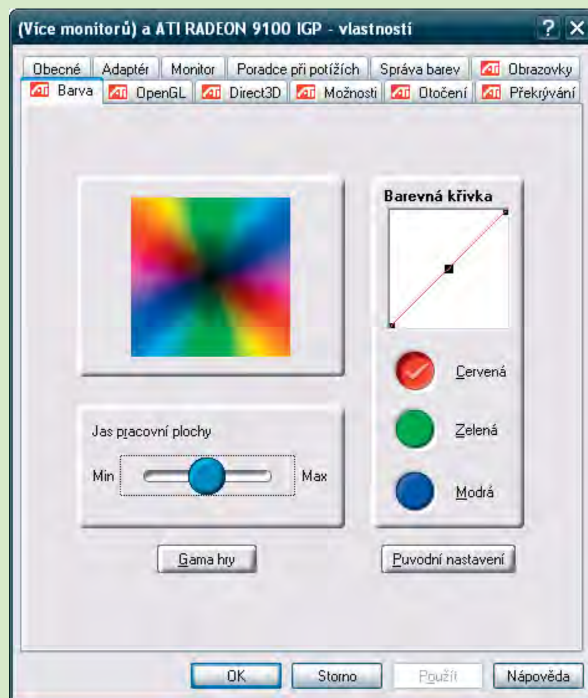
Pokud se barevnost vytištěného snímku a monitoru významně neliší, je vše hotovo. Pokud zde odlišnost je, je třeba přizpůsobit poměr barev. V ideálním případě to umožní ovladače ke grafické kartě. (V méně ideálním případě se o to můžete pokusit přímo v menu monitoru: v místech, kde by – jak jsme psali výše – všechny složky měly mít stejné hodnoty.)

V případě grafických karet NVIDIA se příslušné rozhraní obvykle ukrývá v systémové liště (v pravém dolním rohu vedle hodin). Po kliknutí pravým tlačítkem na tuto ikonu získáte možnost zobrazit **NVIDIA Control Panel** a nastavení barev je zde v části **Display / Adjust desktop color settings**.

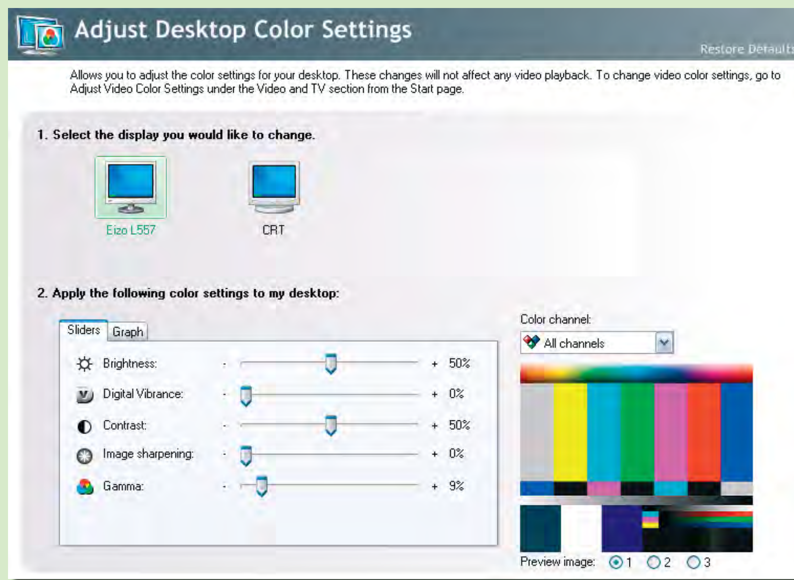
V případě grafických karet ATI pak ovladače přidávají další záložky do okna otevřeného známým postupem (kliknutí na plochu pravým tlačítkem myši, příkaz **Vlastnosti**, karta **Nastavení** a tlačítko **Upřesnit**). Příslušná záložka bude mít jméno **Barva** (**Color**).

Další přizpůsobení jsou spíše otázkou citu a trpělivosti – prostě zkoušejte, jaká nastavení vylepšují vady, které pozorujete. V případě, že to úpravami přeženete, jednoduše klikněte na tlačítko **Storno** a začněte znovu.

■ aha

▲ Grafické karty s čipy ATI integrují svou nabídku do okna systému.

► U grafických karet s čipy nVidia poslouží k nastavení barev tzv. Control Panel.

REŽIMY MONITORU

Nastavení, která se provádějí na monitoru, jsou sice optimální pro úpravu a správu fotografií, ale například pro sledování filmů či hraní her nejsou vhodná (monitor je pak příliš tmavý). Proto moderní monitory zpravidla mají možnost uchovávat několik režimů – několik různých nastavení pro různé zobrazované objekty. Mezi těmito režimy lze obvykle snadno přepínat pomocí vyhrazeného tlačítka (viz manuál monitoru) a obvykle jsou zde obsaženy různé konfigurace: pro **text**, **internet**, filmy (**Movie**), hry (**Game**), fotografie (**Picture**) a pro uživatelsky nastavitelný režim (**Custom**). Při nastavování monitoru se tedy ujistěte, že pracujete v režimu určeném pro fotografie nebo v režimu uživatelsky definovatelném.

Ceny Windows Vista klesají

Microsoft 18. února oznámil až 46% snížení cen krabicových verzí operačního systému Windows Vista. Uživatelé počítačů tak nyní získávají možnost pořídit si licenci tohoto systému ve verzi Windows Vista Home Basic, Home Premium nebo Ultimate za výhodné ceny. Současně získávají veškeré výhody plynoucí z pořízení krabicové verze, a to zejména možnost přenositelnosti na jiný počítač či technickou podporu poskytovanou přímo ze strany společnosti Microsoft.

Možnost nákupu krabicové verze systému Windows Vista za novou cenu se týká jak stávajících uživatelů, kteří zvažují přechod z Windows 2000 a Windows XP na vyšší verzi systému, tak uživatelů nových. Seznam prodejců produktů společnosti Microsoft najdete na stránkách *www.microsoft.cz/prodejci*. Tito partneři poskytnou rovněž přesné informace o cenách produktů a pomohou zákazníkům s výběrem vhodné edice systému Windows Vista.

Miroslav Ziegler

WINDOWS VISTA

www.microsoft.com/cze

Mapy západní Evropy

Společnost Prestigio nabízí 1GB SD kartu, která obsahuje aktualizované mapové podklady zemí západní Evropy: Rakouska, Belgie, Dánska, Francie, Finska, Německa, Irska, Itálie, Lucemburska, Nizozemska, Norska, Portugalska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Velké Británie. Pomocí této karty mohou uživatelé snadno rozšířit oblast využití své GPS navigace. SD karta Prestigio obsahuje aktualizované mapové podklady, které poskytují detailní informace o městech, silničních spojeních, názvech ulic, číslech budov a poštovních směrovacích číslech. Mapové podklady dodala společnost TeleAtlas a jejich součástí je rovněž velké množství různých bodů zájmu, jako jsou restaurace, ubytování, různé atrakce, možnosti zábavy, nákupy, lékařská pomoc, poštovní služby, čerpací stanice apod.

Martin Semrád

SD KARTA PRESTIGIO

Cena včetně DPH: 1 875 Kč.

www.prestigio.cz

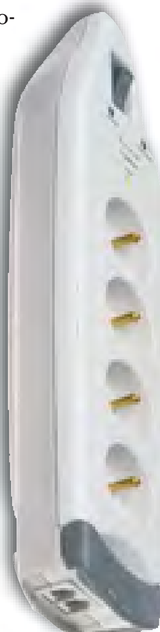

Počítač v bezpečí

Přestože ceny výpočetní techniky i spotřební elektroniky utěšeně klesají, pořízení takového přístroje je pro běžného člověka stále relativně vysoká investice a jeho případné poškození by určitě zamrzelo. Zvlášť takové poškození, na které se nevztahuje záruka. Jednou z nejčastějších příčin poškození elektroniky je náhlý výskyt přepětí v elektrické síti. Ať už se tento jev objeví v síti řáděním přírodních živlů (blesky), či jinak, moderní propracovaná elektronika tyto výkyvy poměrně obtížně snáší – i když bylo přepětí relativně nízké a přístroj neskončil svou službu za bouřlivé noci jako hromádka popela, může být výkyvem napájecího napětí relativně snadno nenávratně poškozen. Přitom chránit se je velmi snadné. Snad každý člověk dnes používá prodlužovací kabely s více zásuvkami, takže není větší problém investovat o pár desítek korun více a zakoupit prodlužovací kabel s přepěťovou ochranou.

Za speciální pozornost stojí tzv. přepěťové ochrany od společnosti Belkin. Na první pohled nejsou ničím zvláštní – několik zásuvek pro napájecí kabely, zásuvky pro telefon, fax a pro modem (případně pro televizi), vypínač a několik kontrolek. Společnost Belkin poskytuje na přepěťové ochrany doživotní záruku, vztahující se i na situace, kdy zařízení bylo poškozeno při ochraně připojených spotřebičů. Bez zajímavosti není ani to, že koupí prodlužovacího kabelu s přepěťovou ochranou automaticky získáváte i pojistku na připojené přístroje – pokud by přepěťová ochrana přece jen selhala a některé chráněné zařízení bylo poškozeno, bude vám jeho cena proplacena. Přepěťové ochrany Belkin jsou k dostání za běžné ceny v řádech stokorun a můžete je koupit v obchodech s výpočetní technikou a v hypermarketech (ve svém sortimentu je mají například hypermarkety Tesco) nebo na internetu (kupříkladu na adrese *http://belkin.mironet.cz*).

Aleš Havlas

PŘEPĚŤOVÉ OCHRANY BELKIN

Ceny: 250 – 600 Kč včetně DPH.

Délka kabelu: 2 metry.

Počet zásuvek: 4 až 8.

www.belkin.com/cz/

Zábavná reklama

I reklama může být vkusná a zábavná. Můžete se o tom přesvědčit při návštěvě internetových stránek, které propagují pivo značky Stella Artois. Tyto stránky totiž obsahují filmový příběh, natočený s živými herci (mimochodem, jako kulisa pro historické záběry posloužily pražské ulice). Celkem můžete zhlédnout více než 90 minut filmového materiálu. Nejde však jen o sledování videa. Stránky jsou doplněny o pět jednoduchých her, v nichž máte za úkol pomoci středověkým obyvatelům belgického Leuvenu zachránit suroviny i pivo před různým nebezpečím. V dalších částech se můžete pustit do řešení několikadílného „hlavolamu století“ a také se naučit pivo správně servírovat. Prostřednictvím stránek můžete také vyzvat své přátele na „souboj“ při řešení hlavolamů. Nevynechte ani možnost podívat se na výběr dvanácti nejzdařilejších televizních reklam na toto pivo – některé jsou opravdu vtipné.

Stránky jsou velmi pěkně graficky zpracovány, a když si vyberete jejich českou verzi, budete si moci všechny texty přečíst v češtině. Filmové dialogy sice do češtiny dabovány nejsou, ale to tolik nevadí, protože ve filmu se moc nemluví. Na stránkách *www.stellaartois.com* najdete pěknou porci zábavy a možná se k nim budete i vracet, abyste prošli celou jejich nabídku.

Ivan Heisler

WWW STRÁNKY S FILMEM

Zábavní stránka s filmovým příběhem a souborem her a hlavolamů

www.stellaartois.com

PANASONIC LUMIX DMC-FX35

Cena: 7 400 Kč.

www.panasonic.cz

Širokoúhlý inteligent

Nový digitální fotoaparát Panasonic Lumix DMC-FX35 nabízí čtyřnásobné optické přiblížení a uživateli umožňuje nasnímat i širokoúhlé záběry. Nejkratší ohnisko je totiž jen 25 milimetrů.

Model má optickou stabilizaci obrazu a patří do desetimegapixelové kategorie. K dalším výhodám patří možnost natočit 720p HD videozáznam v rozlišení 1280 × 720 bodů (rychlostí 30 snímků za sekundu). Novinkou je u tohoto automatu systém iA (inteligentní autorežim): jeho součástí je například funkce „inteligentní výběr scénického režimu“ (automatika odhadne záměr fotografa a nastaví přístroj na ten správný scénický režim) a funkce „inteligentní nastavení ISO“ (při detekci pohybu na snímané scéně se automaticky zvýší hodnota ISO a nevznikne rozmazaný snímek). Těšit se můžete i na kontinuální autofokus, který dokáže sledovat pohybující se objekt v záběru a průběžně doostřovat.

Marek Kuřina

InfoMapa pro Počítač pro každého

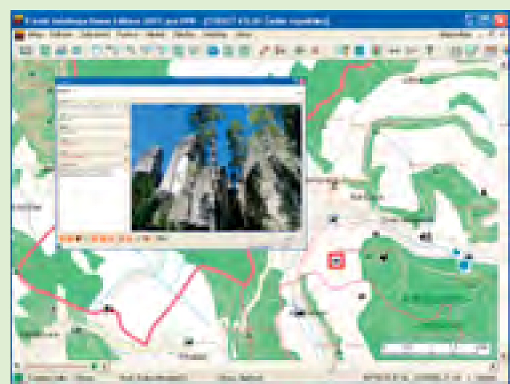
Ve spolupráci s firmou PJSoft jsme pro naše čtenáře připravili opravdovou lahůdku. Na PPK CD 7/2008 (vychází 31. 3.) totiž najdou plnou verzi digitálního atlasu nazvaného InfoMapa Home Edition 2007 pro PPK. Tato speciální edice, vytvořená pro náš časopis, navíc oproti své verzi placené obsahuje fotografie 215 lokalit ČR s popisem a s možností lokalizace na mapě. Jedná se o známá i méně známá turisticky zajímavá místa naší republiky (rozhledny, důležité ulice velkých měst, kostely, hrady, přírodní zajímavosti apod.) a mohou vám posloužit jako tipy pro inspiraci a naplánování vašich výletů. Program dále „standardně“ obsahuje podrobné mapy území hlavního města Prahy propojené s „autoatlasem“ celé České republiky, poskytuje mnoho informací o objektech ze všech oblastí života, umožňuje vyhledat dopravní trasy a adresní body s přesností až na popisné/orientační číslo, zobrazit signál přijímače GPS a nabízí další funkce pro nejširší oblast uživatelů.

INFOMAPA HOME EDITION 2007 PRO PPK

Digitální vektorová mapa Prahy a ČR

Cena: 995 Kč; pro čtenáře PPK zdarma.

www.pjsoft.cz/mapa_ph_cr_imhe2007.html

Jan Jírovec

Domácí síť

Ceny pro sedm výherců věnuje společnost Belkin. Můžete vyhrát zařízení pro bezdrátovou domácí síť (router N1 Vision nebo síťový USB rozbočovač), přepěťovou ochranu nebo omyvatelnou myš s originálním pouzdrem.

DNEŠNÍ OTÁZKA

Jaký je maximální udávaný dosah signálu Wi-Fi šířeného routerem Belkin N1 Vision Wireless Router?
a) 12 metrů; b) 120 metrů; c) 480 metrů.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 10. března 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Belkin** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka5@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS zprávu v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK5 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS zprávy je 3 Kč včetně DPH.

Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s.

Jména výherců uveřejníme v PPK č. 8/2008.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Společnost Belkin nabízí širokou škálu produktů, které uživatelům umožňují snadno integrovat počítače a spotřební elektroniku doma, v autě i na cestách. Tato soukromá společnost je uznávanou špičkou v oblasti připojení a ochrany napájení a vyrábí také příslušenství pro přehrávače iPod, pro počítače apod. Společnost poskytuje řešení pro sítě, pro systémy domácí zábavy a pro řadu zařízení z dalších oblastí, například prostřednictvím kabelové řady BelkinAV poskytuje řešení pro napájecí a digitální bezdrátové příslušenství.
www.belkin.com

	JEZERO V MONGOLSKU	ZDE	ŠVÉDSKÁ HUDEBNÍ SKUPINA	VIDA		ČÁST ROSTLINY	KRKAVCOVITÝ PTÁK	LESKLÝ NÁTĚR	ROSOL	KLENBA LEBNÍ (ANAT.)		ÚDAJNĚ	HEYERDAHLŮV VOR	2. DÍL TAJENKY	OBYVATEL NOVÉHO ZÉLANDU
STÁT V USA					VÝZTUŽNÉ PRKNO						ZNAČKA NAŠICH HODINEK				
RUSKÁ MĚNA					VYTYČENÝ SMĚR CESTY / SPZ JIHLAVY						STARÁ ZN. VATY / LATINSKY "NE"				
	OŠIDIT	1. DÍL TAJENKY / 4. DÍL TAJENKY											TAMTO / MOPED		
STŘEDOVÁ ČÁRA				EL. NABITÁ ČÁSTICE / CIZÍ POLNÍ MÍRA				JMÉNO BÝVALÉHO FOTBAL. BRANKÁŘE VIKTORA				ČÁST MAKROMOLEKULY / PULZ			
ZKRATKA KOMERČNÍ BANKY			ČESKÝ SPIS. / DŘEVOVLÁKNITÁ DESKA					UČITEL							NAPADENÍ
TŘPYT											SOPKA NA SICÍLII				
JMÉNO PSA											BÁSNÍK				
ŘÍMSKY 1550				POTOMEK			BELKIN®					SPZ KLATOV / STÁT V JIŽNÍ AMERICE			
ŘEKA V MEXIKU											VYFOUKNUTÉ VEJCE (NÁŘEČNĚ)				
PLÁTY NA KAMNECH					SÍDLO V ČADU	NÁVLAČKA, OBJÍMKA	ZNAČKA PRACÍHO PRÁŠKU		PLEVA (NÁŘEČNĚ)	ANGLICKY "VENKU"	NÁZEV ZNAČKY LITRU / ZEMINA			3. DÍL TAJENKY	MONGOLSKÝ PASTEVEC
	PTÁK PODOBNÝ KOROPTVI / ZKOUŠKA							DEBAKL							
NĚMECKY "MRTVÝ"				BÝK (KNIŽNĚ) / SÍDLO V JAPONSKU				BERGOVA OPERA / HLASITÝ DOUŠEK					EVROPAN (SLOV.) / VYSOKÉ KARTY		
ZNAČKA ELEKTRONVOLTU			5. DÍL TAJENKY / RUSKY "ANO"									ZNAČKA VYSAVAČŮ / ŘEKA V RUSKU			
SODOVKA					ČIVA					PŘENÁŠET					
MALAJSIJSKÉ OSLOVENÍ PÁNA					SEVERSKÝ MOŘSKÝ PTÁK					JAPONSKÁ LOVKYNĚ ÚSTŘIC			POMŮCKY: AROS, ATI, LULU, MER, MUFNA, UR, WAN		

redakce@ppk.cz

PPK @ TV

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

Chtěl bych si nainstalovat grafický editor Gimp. Protože už mám nainstalovány knihovny GTK pro jazyk Java, nevím, jestli bude pracovat s těmito knihovnami, nebo jestli musím mít nainstalovány knihovny vyloženě určené právě pro Gimp.

Domnívám se, že pokud již máte knihovny jednou nainstalované, není třeba je instalovat znovu. Nainstaloval bych tedy program Gimp a očekával, že vše bude fungovat, jak má. Princip knihoven je totiž takový, že jedny knihovny mohou být bez problémů použity současně ve více programech. Pokud by Gimp nefungoval, pak by bylo vhodné nainstalovat aktuální knihovny dodávané s ním – poté lze zase očekávat, že Java s nimi problémy mít nebude.

Program Clickster, popisovaný v PPK 2/2008, mi nabídl dialogové okno s výběrem adresáře pro uložení stahované „empétrojky“ pouze jednou, při dalších stahováních už automaticky ukládal do této složky. Jde toto nastavení nějak změnit? Nepomohla mi ani přeinstalace programu.

Vyberte další písničku ke stahování a klikněte na tlačítko **Download MP3** pravým tlačítkem myši – zobrazí se okno s výběrem cílového adresáře.

■ Martin Taneček

Po zapnutí PC mi ihned „vyskočí“ využití procesoru na 100 % a už neklesne. Počítač jsem zkontroloval antivirovým i antispywarovým programem, ale nic jsem nenalezl. Myslím si, že tento problém je také příčinou toho, že se „seká“ zvuk při přehrávání hudby a obrazu při přehrávání videa. Co s tím?

Vezměte si k ruce PPK 2/2008, tam na stranách 21 až 22 naleznete návod „Zrychlete start svého PC“, který mimo jiné poměrně podrobně řeší problematiku automaticky spouštěných programů a procesů. Právě to asi způsobuje problémy, které popisujete. Bohužel bez výpisu spuštěných programů a procesů a bez výpisu hardwarové i softwarové konfigurace počítače lze jen těžko odpovědět konkrétněji. Nemohu ani potvrdit domněnku, že tato situace má za následek „sekání“ počítače – mnohdy není vytížení procesoru na 100 % na škodu, záleží na tom, co a jak jej tímto způsobem zatěžuje.

Ve Windows XP program Spybot-Search & Destroy startuje s určitou časovou prodlevou. Po poslední aktualizaci programu se však prodleva prodloužila na několik minut. Zkusil jsem program reinstalovat, ale bez úspěchu. Když se po dlouhé době (asi 2–3 minuty) program konečně otevře a provedu například aktualizaci virové databáze, která proběhne standardní rychlostí, nejde okno s aktualizací zavřít a program se „kousne“. Přivítal bych jakoukoliv radu.

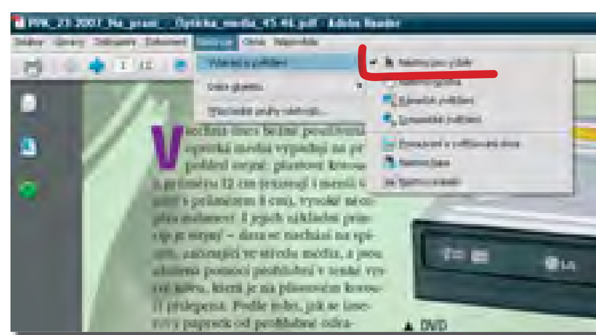
Doporučoval bych program odinstalovat, restartovat počítač, „uklidit“ v registru operačního systému (viz návod „Zrychlete start svého PC“ na straně 21 PPK 2/2008) a poté zkusit znovu nainstalovat aktuální verzi programu (*http://download.chip.eu/cz/SpyBot-Search-Destroy-1.5.1_71995.html*).

V PPK mě zaujal článek o tvorbě PDF pomocí volně dostupného softwaru. Myslím si, že musí existovat i nějaký zdarma dostupný software, pomocí kterého lze z PDF zase vytvořit dokument, se kterým se dá dále pracovat. Je to tak?

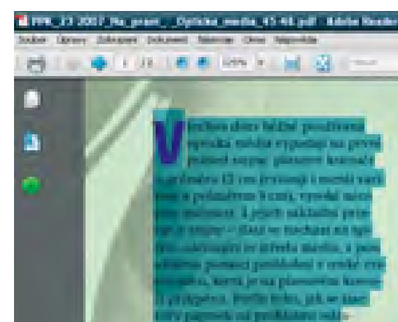
Pokud vím, neexistuje žádný volně dostupný program, který by dokázal z PDF udělat dejme tomu wordovský dokument. Pokud jste však do podobné aplikace ochoten něco investovat, takové programy samozřejmě existují. Například jde o programy **PDF Ripper** (*http://www.pdfpdf.com*), **PDF2Word** (*http://www.verypdf.com*) a **SolidConverter PDF** (*http://www.solidpdf.com*).

Nabízí se však otázka, zda takový nástroj skutečně potřebujete. Již dříve jsme v této rubrice upozorňovali, že text lze z PDF zkopírovat i pomocí prohlížeče těchto souborů. (Pokud však není proti kopírování chráněn – v takovém případě byste ale neuspěl ani s převodem.) Například v Adobe Readeru je postup následující: Hned po otevření PDF v programu Adobe Reader by měl být dostupný nástroj **Výběr textu** – o tom se můžete přesvědčit v menu **Nástroje / Vybírání a zvětšení** (obr. 1). Klikněte na začátek textu, který chcete zkopírovat, podržte stisknuté tlačítko myši a myší táhněte na konec vybíraného bloku (obr. 2). Označený text nyní zkopírujte (**Ctrl+C**, resp. **Úpravy / Kopírovat**) a vložte do jiné aplikace (**Ctrl+V**, resp. **Úpravy / Vložit**). Obrázky lze pak z PDF získat pomocí klávesy PrintScreen. Otevřete PDF, stiskněte klávesu **PrintScreen** (**PrtScr**), spusťte nějaký program pro práci s grafikou (například IrfanView – viz *http://download.chip.eu/cz/IrfanView-4.10_61036.html*) a stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+V** nebo použijte příkaz **Úpravy / Vložit**. Z vloženého snímku obrazovky pak požadovaný obrázek vyřízněte.

▼ Obr. 1

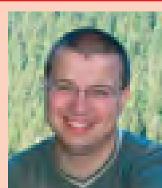
▶ Obr. 2

Slyšel jsem, že každý antivirový program potřebuje internet. Je to pravda? A pokud ne, který antivirový program byste mi doporučili, pokud internet doma nemám?

Antivirové programy ke svému běhu internet nutně nepotřebují, ale hojně jej využívají k aktualizacím virových databází (jde o jakousi „encyklopedii“, podle níž antivirový program poznává viry). Je tedy pravda, že bez připojení k internetu nebude antivirový program to „pravé ořechové“ – bude ochuzen o detekci nejnovějších virů a je dost pravděpodobné, že bude sám vehementně upozorňovat, že přístup k internetu (a tudíž k aktualizacím) nemá. Na druhé straně i přesto bude dál fungovat a počítač chránit. A je třeba si uvědomit, že počítač nepřipojený k internetu má zase tu obrovskou výhodu, že nové hrozby šířící se po internetu se ho vlastně netýkají.

Mám-li nějaký program doporučit, pak pro české domácí uživatele je asi

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

nejzajímavější volbou program **Avast! Home Edition** (*http://download.chip.eu/cz/avast-4-Home-4.7.1074_100475.html*), který je po registraci u výrobce dostupný zdarma a k němuž si ze stránek výrobce můžete také snadno stahovat aktualizační balíčky, když se na internet dostanete, například v internetové kavárně (viz *http://www.avast.com/cze/updates.html*).

Když zapnu počítač, objeví se hlášení „CMOS checksum error". Co to znamená? Nejde o nějaký vir?

Virem tento problém způsoben opravdu není, je to drobná technická chybička, která se dá vyřešit zásahem do tzv. BIOS počítače. Pokud počítač funguje bez problémů, hlášení ignorujte. Pokud odmítá startovat, doporučuji vyhledat pomoc zkušeného uživatele nebo odborného servisu. Jedná se totiž o zásah, který by méně zkušený uživatel neměl provádět samostatně – je poměrně vysoké riziko, že by se víc problémů objevilo než vyřešilo.

Mám internet ADSL 2 Mb/s a používám e-mailovou schránku Seznamu. Když odesílám e-mail o velikosti cca 2 MB, někdy se stane, že se zpráva neodešle a zobrazí se hlášení „Stránku nelze zobrazit". Někdy musím mail odeslat třeba třikrát, než skutečně odejde. Čím to je?

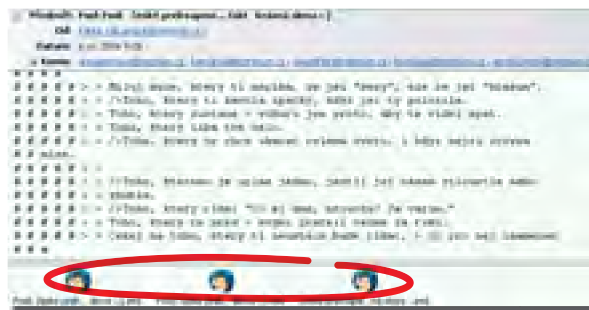
Problém vězí v tom, že takto velké množství dat se nestihne odeslat včas. E-mailová schránka (lépe řečeno, počítač provozovatele, který odesílání pošty realizuje) má totiž nastaven určitý časový limit, jak maximálně dlouho může přijímání dat trvat. Pokud se do té doby všechna data nepřenesou, považuje spojení za ztracené a prostě jej ukončí (činí tak z důvodu ochrany před přetížením). Tento problém tedy nevyřešíte, je dán příliš pomalým připojením k internetu: musíte si uvědomit, že ADSL 2 Mb/s má obvykle rychlost odesílání dat přibližně 128 kb/s, což není mnoho.

Posílat e-mailem soubory větší než 2 MB bych vůbec nedoporučoval – mnoho poštovních serverů (počítačů, které jsou „po cestě") má totiž nastaven limit pro zprávu právě na 2 MB, takže šance, že takový e-mail dorazí až k adresátovi, nebývá právě velká. K přenosu většího množství dat je lepší využít služeb internetové úschovny (např. *www.edisk.cz*) nebo využít jiné sítě, na tuto činnost lépe přizpůsobené (data se kupříkladu dobře přenáší i přes populární komunikační síť ICQ).

Je nějaký způsob, jak otevírat soubory s příponou .eml (e-mailové zprávy) přímo ve webovém rozhraní e-mailové schránky bez toho, abych musel používat nějaký poštovní program?

Přímo ve webovém rozhraní e-mailové schránky soubory s příponou .eml otevřít nelze. Nabízí se ale otázka, jestli je vůbec potřebujete otevírat. E-mailová zpráva je často přenášena tak, že se normálně v klientu / webovém rozhraní zobrazí a zároveň má v příloze vloženu sebe samu jako soubor s příponou .eml. Pokud tedy zprávu normálně můžete přečíst a žádný přiložený soubor v ní evidentně nechybí, můžete soubor s příponou .eml klidně ignorovat. (Na **obrázku 3** vidíte, že jedna zpráva může v příloze svoji kopii obsahovat i vícekrát.)

▼ Obr. 3

Používám pro správu e-mailů program Outlook Express. Nedávno se však objevila závažná chyba – nejde vymazat žádná zpráva z žádné složky (Doručená pošta, Pošta k odeslání atd.). Marně pátrám, kde je chyba a jak ji řešit.

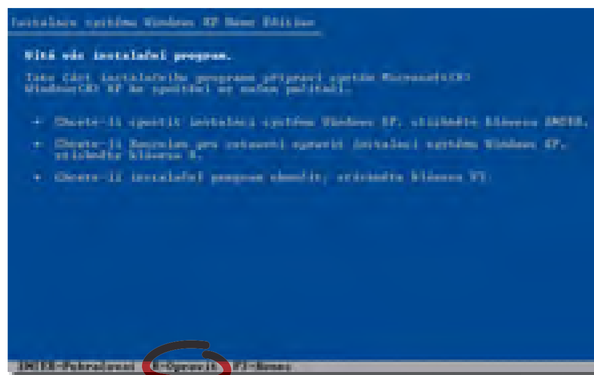
Sám jsem se s touto chybou dosud nepotkal, ale podle jiných uživatelů spočívá problém v tom, že je přeplněn poštovní účet. Paradoxně prý pak nejdou zprávy nejen přijímat, ale ani mazat. Problém by mělo být možné vyřešit tak, že se do své schránky přihlásíte přes webové rozhraní a smažete nepotřebné e-maily.

Úplně mně zkolaboval operační systém (Windows XP). Můžete mi prosím poradit, jak činnost počítače obnovit, eventuálně jak přitom zachránit některá data v počítači uložená? Další problém je v tom, že originální instalační CD bohužel již nemám. Někdo mi doporučoval operační systém Linux – pomohlo by mi to?

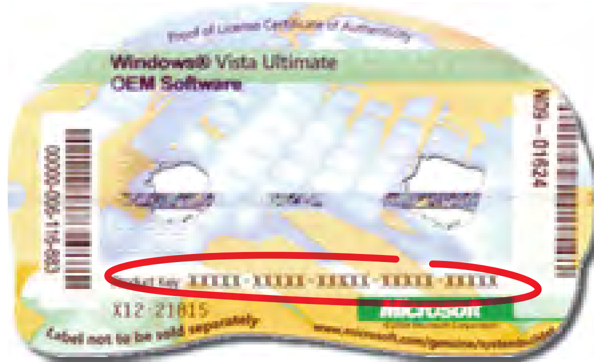
Podrobný návod na reinstalaci operačního systému Windows XP jsme přinesli v PPK 4/2008. Proti tam uvedenému postupu bude třeba v popisované situaci pouze v úvodním okně instalace stisknout místo klávesy **Enter** klávesu **R** (**obr. 4**). Teoreticky můžete provést i instalaci novou (v článku popisovanou), ale pak, chcete-li zachránit data, určitě disk neformátujte! To všechno ale platí, jen pokud byste měl instalační CD. Pokud jej, jak píšete, opravdu nemáte, je to trochu problém. Snadno ho ale vyřešíte tak, že si instalační CD půjčíte od někoho známého. Máte-li na svém počítači nálepku ověřující pravost s klíčem (tzv. product key; **obr. 5**), je v podstatě lhostejné, z jakého CD systém nainstalujete. (Samozřejmě pokud jde o stejný systém – máte-li kupříkladu licenci na Windows XP Home, pak instalační CD Windows XP Professional nepomůže.)

Pokud byste chtěl experimentovat a pouštět se do obnovy pomocí jiného operačního systému, pak by asi nejlepší volbou byl skutečně Linux, konkrétněji nějaká tzv. live distribuce. To jsou verze operačního systému, které lze spouštět z CD – nemusí se instalovat. Asi nejoblíbenější je **Live CD SLAX** – podrobnější informace naleznete na adrese *http://www.slax.cz/*. Odtud jej také můžete zdarma stáhnout.

▼ Obr. 4

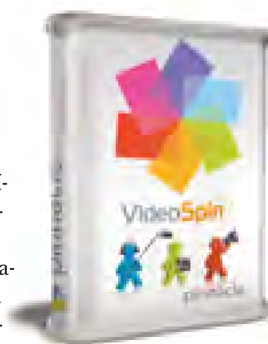
▼ Obr. 5

STARŠÍ VYDÁNÍ PPK

Starší čísla časopisu ***Počítače pro každého*** je možné do vyprodání zásob objednávat na dobírku, a to na e-mailové adrese *dobirky@ppk.cz*.

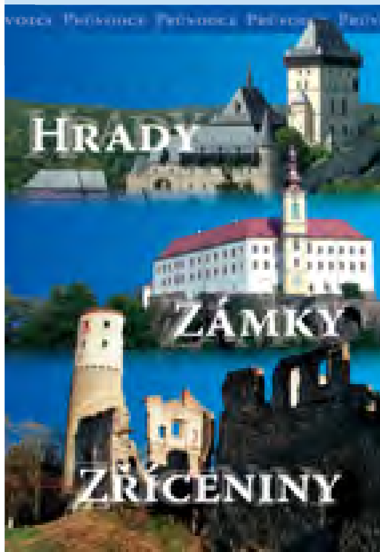
ZPRACOVÁNÍ VIDEA V POČÍTAČI

Centrem pro práci s videem je videoeditor. Jeden bezplatný videoeditor najdete právě na přiloženém DVD. Pomocí něj nastříháte domácí video, staré VHS filmy a internetové televizní archivy nebo připravíte takové fotografie, které pak budete promítat na televizoru. V článku vám poradíme, jak se dá program VideoSpin využít. A přidáme tipy na další freewarové nástroje, které vlastnosti tohoto videoeditoru dostatečně doplní.

PPK DVD 6/2008

Přílohou příštího čísla PPK bude letošní první dévédéčko. Můžete se těšit na elektronickou verzi výborného průvodce po památkách naší země „Hrady, zámky, zříceniny" – ve 180 heslech zde najdete dvě stě panských sídel. DVD dále obsahuje plnou verzi výborné akční hry Dračí oko, sbírku nejlepších a nejužitečnějších programů a také novinky, freewarové hry a zajímavosti ze světa softwaru.

POSTAVTE SI DOMÁCÍ SÍŤ

Máte doma dva počítače (nebo dokonce více) a chtěli byste mezi nimi přenášet data, mít je nezávisle na sobě připojené k internetu, mít možnost využívat s ohledem na počet počítačů jednu tiskárnu, jeden externí pevný disk a podobně? To všechno poskytne malá domácí počítačová síť, kterou vytvoříte i bez velkých znalostí a investic. V příštím čísle vám s její stavbou poradíme.

WEBT@LKER 5000 – ELEGÁN PRO SÍŤ SKYPE

Podíváme se, jak se telefonuje elegantním stolním telefonem Skype z nabídky firmy Topcom. Mezi výhody tohoto telefonu řadíme i to, že pro telefonování není nutné mít zapnutý počítač. Ke zpříjemnění práce napomáhá i možnost natočit displej tak, aby byl pro uživatele co nejlépe čitelný.

ARCHIV PPK V PDF

Na přiloženém dévédéčku najdete kompletní archiv ročníků 2004 až 2007 časopisu PPK (ve formátu PDF). Pomocí fulltextového vyhledávání pak v tomto archivu snadno a rychle vyhledáte všechny články na téma, které si zvolíte.

NAVIGACE DO AUTA

Při cestování do neznámých končin uvítá každý řidič navigátora. Spolujezdce s automapou však spolehlivě nahradí malá krabička, která dokáže komunikovat se satelity a určovat tak správnou polohu i směr. V příštím vydání PPK vám představíme zajímavý navigační přístroj.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 3. 3. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Communications s. r. o.
Tel.: 225 018 566
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Publisher: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler
Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.
Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o., P. O. Box 141, 140 21 Praha 4
tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)
fax: 225 341 425
e-mail: ppk@send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8
IČO 45280681
Vydavatelství Burda Communications s. r. o. vydává časopisy Chip, Level, Mediashop, Next Level, Počítač pro každého.
Sídlíme na adrese: Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.